

ನೇಸರು

ತಿಂಗಳೋಲೆ

Issue : November 2017 Nesaru Tingalole | Vol XXXV - 11 | Pages - 28

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

THE MYSORE ASSOCIATION, BOMBAY

393, Bhau Daji Road, Matunga, Mumbai - 400 019. | Tel.: 2402 4647, 2403 7065

Email : mysoreassociation.mumbai@gmail.com

ಬಸವಾದಿ ಶರಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯವನ್ನಾಗಿಸಬೇಕು - ಡಾ. ಕೆ.ಪಿ.ವಿಶ್ವನಾಥ

ಮುಂಬಯಿ: ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಿಚಾರಧಾರೆ ಚಿರಂತನವಾದುದು. ಅವು ಬದುಕಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಬಲ್ಲವು. ಜನಸಾಮನ್ಯರಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ತುಂಬುವ ತಾಕತ್ತು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಿದೆ. ಬಸವಾದಿ ಶರಣ ವಚನಗಳನ್ನು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪಠ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಹೊಸ ತಲೆಮಾರು ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಪುಲೆ ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಇದರ ಕುಲಪತಿಗಳಾದ ಡಾ.ಕೆ.ಪಿ.ವಿಶ್ವನಾಥ ಅವರು ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನುಡಿದರು. ನಾನಿಂದು ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಕುಲಪತಿಯಾಗಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇಡೀ ದಿನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣನ ಕುರಿತಾದ ವಿಚಾರಗಳ ವಿಮರ್ಶೆಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಹೊಸಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡೊಯಿತು. ಇಂದು ನಡೆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗೋಷ್ಠಿಯೂ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿದ್ದು ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಮಹದೇವಯ್ಯನವರು ಬಹಳ ವರ್ಷದಿಂದ ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೆಲ್ಲವನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡವನು ನಾನು. ಈಗ ಬಹುದಿನಗಳ ನಂತರ ಬಸವಣ್ಣನ ಕುರಿತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿದ ನಾಲ್ಕು ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಾನು ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಬಸವ ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಫೌಂಡೇಶನ್, ಅಖಿಲ ಭಾರತ ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್, ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ, ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ, ಮುಂಬೈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಇವರ ಸಂಯುಕ್ತ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದ 'ವರ್ತಮಾನಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲುವ ಬಸವಣ್ಣ' ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಸಮಾರೋಪ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಬಸವ ತತ್ವವನ್ನು ಅಕ್ಷರಶಃ ಪಾಲಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವ ನಡೆದಾಡುವ ದೇವರೆಂದೇ ಹೆಸರಾದ ಸಿದ್ಧಗಂಗಾ ಮಠದ ಡಾ.ಶಿವಕುಮಾರ್ ಸ್ವಾಮೀಜಿಯವರು ನನ್ನ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನೀಡಿದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪರಿಣಾಮವೇ ನಾನಿಂದು ಒಂದು ಕೃಷಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ ಎಂದೇ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಅವರು ನುಡಿದರು.

ಸಮಾರೋಪ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಉಪಸ್ಥಿತರಿದ್ದ ಹಿಂದೂ ಸಮಾಜ ಸೇವಕ ಬಿ.ಎಲ್. ಪಾಟೀಲರು ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ತತ್ವಗಳು ಕೇವಲ 100 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲಾವಧಿಯಲ್ಲಿ ಜಗತ್ತಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಗೂ ತಲುಪಿರುವಾಗ ಮಹಾ ಮಾನವತಾವಾದಿ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಜಗತ್ತಿಗೆ ಸಾರಲು 800 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಯಿತೇ ಎಂದು ಕೊಡಗಿನ ಸ್ವಾಮಿಗಳೊಬ್ಬರು ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡ ಅವರು ಬಸವ ತತ್ವದ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಡಿ ದಾಟಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಖೇದದ ಸಂಗತಿ ಎಂದರು.

ಸಮಾರೋಪ ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮೋಟಿಗಿ ಮಠ, ಅಥಣಿ ಡಾ.ಪ್ರಭು ಚೆನ್ನಬಸವ, ಸ್ವಾಮೀಜಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಎಲ್ಲ ಸ್ವಾಮೀಜಿಗಳು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕಾಗಿ ಇರುವವರಲ್ಲ. ಬಸವತತ್ವ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೆ ಶ್ರಮಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಠಗಳನ್ನು ಉದಾಹರಿಸಿದರು. ಇಂದಿನ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣ ಬಸವಣ್ಣನ ಜೀವನ, ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕುರಿತಾಗಿ ಮರುಚಿಂತನೆ ನಡೆಸುವಂತಾದದ್ದು ತುಂಬಾ ಖುಷಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಬಸವಣ್ಣ ತನ್ನ ವಚನಗಳ ಮೂಲಕ ಲೋಕನೀತಿಯನ್ನು ಸಾರಿ ಜೀವನ ಜ್ಯೋತಿಯನ್ನು ಬೆಳಗಿದವನು ಎಂದು ಅವರು ನುಡಿದರು.

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ವಿಚಾರಗೋಷ್ಠಿ 'ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ' ಯ ಕುರಿತು ಬೆಂಗಳೂರಿ ಸರಕಾರಿ ಕಲಾ ಕಾಲೇಜಿನ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ.ಕೆ.ವೈ.ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ ಅವರು ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆ ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಮತ್ತು ಸಂಕೀರ್ಣ ವಿಷಯ. ವಚನಗಳೆಂದರೆ

ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಕಾಣಬೇಕೆಂಬ ಕನಸುಗಳಂತೆ. ಎಕಾಂತದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಲೋಕವನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ವಚನ ಸಾಹಿತ್ಯ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದಿಯಿಂದ ಮೂಕಿಯಾಗಿದ್ದ ಮಹಿಳೆ ವಚನ ಯುಗದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿದದ್ದು ಬಸವಣ್ಣನ ಯುಗದ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಧ್ಯೇತಕ ಎಂದು ಅವರು ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ಲಿಂಗ ಸಮಾನತೆಯ ಸೂಕ್ಷ್ಮಗಳ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದರು. 'ಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಣಸಮಾನತೆಯ ಕುರಿತು ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಕವಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಮಾಹೇರ್ ಮಾನಸೂರ್ ಅವರು ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಗಳನ್ನು ಉರ್ದುವಿಗೆ ಅನುವಾದಿಸಿದವರು. ಮಾನವ ಜೀವನಕ್ಕೆ ದಾರಿದೀಪದಂತಿರುವ ಈ ವಚನಗಳು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲದೆ ಇತರರಿಗೂ ತಲುಪಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯಿತ್ತು. ಆ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದನ್ನು ಅನುವಾದಿಸಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿದ್ದೆ ಎಂದ ಅವರು ಬಸವಣ್ಣ ವರ್ಣಕ್ಕೆ ಯಾವತ್ತೂ

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ನೀಡಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಅವನು ತನ್ನನ್ನು ಕೆಳವರ್ಗದವರೆಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿದರು.

ಈ ಗೋಷ್ಠಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ.ಜಿ.ಎನ್ ಉಪಾಧ್ಯ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಬಸವಣ್ಣ ಮಾನವತೆಯ ಪ್ರತಿಪಾದಕ. ಆತ ಮಾನವ ಧರ್ಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿ. ಬದುಕು ಹಸನಾಗಲು ಜೀವನ ಸಹ್ಯವಾಗಲು ಆತ ಶ್ರಮಿಸಿದ. ಬಸವಣ್ಣನ ಪ್ರಭಾವ ಮರಾಠಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮೇಲೂ ಆಗಿದೆ. ಶರಣ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ನಾಂದಿ ಹಾಡಿದ್ದು ಮಂಗಳವಾಡ. ಬಸವಣ್ಣ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೇಲೂ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದ್ದಾನೆ. ಬಸವ ದರ್ಶನ ಈ ವಿಚಾರ ಸಂಕೀರ್ಣದ ಮೂಲಕ ಸಂತಸ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಮುಂಬಯಿಯ ಗೌರವ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಡಾ.ಭರತ್ ಕುಮಾರ್ ಪೊಲಿಪು, ಎಲ್.ಎಂ.ಶರ್ಮಾ ಸಂದರ್ಭೋಚಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದರು. ನಂತರ ಬಸವಲಿಂಗಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ ಮತ್ತು ತಂಡ, ಶ್ಯಾಮಲಾ ಪ್ರಕಾಶ್ ಹಾಗೂ ತಂಡದವರಿಂದ ವಚನ ಸಂಗೀತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೆರವೇರಿತು. ಅಲ್ಲಮ ಶಾಲೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಡೊಳ್ಳುಕುಣಿತ ಹಾಗೂ ಕಂಸಾಳೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನೆರವೇರಿತು. ಡಾ.ಎಚ್.ಎಸ್.ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್ ರಚಿಸಿದ, ಕೆ.ವಿ.ನಾಗರಾಜಮೂರ್ತಿ ಅವರು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿದ ಪ್ರಯೋಗ ರಂಗ ತಂಡದವರಿಂದ 'ಸಿಂಗಿರಾಜ ದೃಶ್ಯ ರೂಪಕ' ನೆರೆದ ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗ ಮುಂಬಯಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಸಹಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾದ ಡಾ. ಪೂರ್ಣಿಮಾ. ಎಸ್. ಶೆಟ್ಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ನಿರೂಪಿಸಿದರು. ಪ್ರಯೋಗ ತಂಡದ ಸಂಯೋಜಕ ನಾಗರಾಜ ಮೂರ್ತಿ ವಂದಿಸಿದರು.

ಗೌ. ಸಂಪಾದಕರು :

ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

❖ ❖ ❖

ಸಂಪಾದಕ ಮಂಡಳಿ:

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

ಕೆ. ಮಂಜುನಾಥಯ್ಯ

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಗಣಪತಿ ಶಂಕರಲಿಂಗ

ನೀಲಕಂಠ

❖ ❖ ❖

ಬೆಂಗಳೂರು ಪ್ರತಿನಿಧಿ :

ಎಂ.ಎ.ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

❖ ❖ ❖

ನೇಸರುವಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗುವ ಬರಹಗಳಿಗೆ ಆಯಾ ಲೇಖಕರೇ ಜವಾಬ್ದಾರರು. ಅಲ್ಲಿ ಮೂಡಿಬಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಥೆಯು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಲ್ಲ. - ಸಂ

The views expressed by the contributors in this journal are theirs and not of the Association and the Association is not in anyway responsible for the same.

- Ed.

❖ ❖ ❖

ಸಂಪರ್ಕ ವಿಳಾಸ :

ನೇಸರು

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್

393, ಭಾವು ದಾಜಿ ರಸ್ತೆ,

ಮಾಟುಂಗ,

ಮುಂಬಯಿ-400 019.

☎ 24024647 / 2403 7065

Email :

mysoreassociation.mumbai@gmail.com

Website :

www.mysoreassociation.in

ಸಂಪಾದಕೀಯ

ನೇಸರು ತಿಂಗಳೋಲೆ

ಸಂಪುಟ 35

ನವೆಂಬರ್ 2017

ಸಂಚಿಕೆ 11

ನಾಡಿನೆಲ್ಲೆಡೆ 62ನೇ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮ. ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಿಕ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ವಿಲೀನಗೊಳಿಸಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯವಾಗಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. 1973ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ' ಎಂದು ಮರು ನಾಮಕರಣ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ದಾನ ಧರ್ಮಗಳ ಕೊಡುಗೆಯಾಗಿ, ವೀರಾಗ್ರಣಿಗಳ ತೊಟ್ಟಿಲ ತೂಗಿ, ಬೆಳಗಿದ ನಾಡು ನಮ್ಮದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆ. ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿಯವರು ಬರೆದ ಕವನದ ಸಾಲು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

“ಇಲ್ಲಿ ಅರಳದಿಹ ಹೂವುಗಳಿಲ್ಲ

ಹಾಡಲು ಬಾರದ ಹಕ್ಕಿಗಳಿಲ್ಲ

ಸಾವಿರ ದೀಪಗಳರಮನೆಯೊಳಗೆ

ಶರಣೆನ್ನುವನೀ ವೀಣಾಧ್ವನಿಗೆ.

ಕನ್ನಡ ನಾಡಿದು; ಮಿಂಚುವ ಕಂಗಳ

ಸಿರಿಗನ್ನಡ ನಾಡು!”

ವಿವಿಧ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮುಂಚೂಣಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಮೆರೆದಿದ್ದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಕೊರತೆಯಿಲ್ಲ.

ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳು ಬಂತೆಂದರೆ ಸಾಕು. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲೆಡೆ ಕನ್ನಡದ ಕಲರವ, ನಮ್ಮ ಕಲೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಭಾಷೆಯ ಆರಾಧನೆ. ಎಲ್ಲಾ ಸರಕಾರಿ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಳದಿ ಕೆಂಪು ಮಿಶ್ರಿತ ಬಾವುಟ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರವೂ ಕೂಡ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ಏನೆಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು? ಈ ಬಾರಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಯಾರಿಗಲ್ಲ ನೀಡಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುತ್ತದೆ.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ ಅಂದರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ನಾಡಹಬ್ಬ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ. ಕನ್ನಡ ತಾಯಿ ಭುವನೇಶ್ವರಿಯ ಅದ್ವೈತಿಯ ರಥಯಾತ್ರೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ನಾಡಿನ ಮೂಲೆ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಪರ ಘೋಷಣೆಗಳು ಮೊಳಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಮೆರವಣಿಗೆ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಯಕ್ಷಗಾನ, ಡೊಳ್ಳು ಕುಣಿತ, ಕಂಸಾಳೆ ಮತ್ತಿತರ ಜಾನಪದ ಕಲಾ ನೃತ್ಯಗಳು ನೋಡುಗರ ಗಮನಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ನುಡಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕಲೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವೈಭವ ಎಲ್ಲೆಡೆ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದೊಂದಿಗೆ ಇತರ ಕನ್ನಡ ಪರ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಈ ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ.

ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಸಂಭ್ರಮಾಚರಣೆಯ ಜೊತೆ ಜೊತೆಗೆ ಆತ್ಮಾವಲೋಕನವನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವೂ ಕೂಡ. ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಮಾಧ್ಯಮವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಸಮಾಜದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನಮಾನ, ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳ ಕುರಿತಾದ ಚರ್ಚೆಗಳು ಈಗ ಮುನ್ನೆಲೆಗೆ ಬರಬೇಕಿದೆ.

ಸರಕಾರವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಳಿಸಿ ಬೆಳೆಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವು ಮಹತ್ವದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದೆ. ಸರಕಾರವು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯಗೊಳಿಸಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಾವಕಾಶದ ಕುರಿತಾದ 'ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ವರದಿ'ಯನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳೊಂದಿಗೆ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆದರೆ ಜವಬ್ದಾರಿಯುತ ನಾಗರಿಕರಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆ, ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸುವ ಅಭಿಯಾನ ಕೇವಲ ನವೆಂಬರ್ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಿಡದೆ, ವರ್ಷ ಪೂರ್ತಿ ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರವನ್ನು ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಅಸ್ತಿತ್ವ, ಕನ್ನಡವೇ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆದ್ಯತೆಯಾಗಬೇಕು. 'ಮನೆಯೇ ಮೊದಲ ಪಾಠಶಾಲೆ, ತಾಯಿಯೇ ಮೊದಲ ಗುರು' ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಿ. ಕನ್ನಡ ಉಳಿಸುವುದು, ಬೆಳೆಸುವುದು ಆಮೇಲೆ, ಮೊದಲು ಬಳಸೋಣ. ಆಮೇಲೆ ಕನ್ನಡ ತನ್ನಿಂದ ತಾನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದ ಶುಭಾಶಯಗಳು

- ಡಾ. ಜ್ಯೋತಿ ಸತೀಶ್

ಇನ್ನು ಎಲ್ಲಗೋಟ -3

ಆಂಗ್ಲ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ಹಿಮಗವಿಯ ಏಕಾಂತ

✍ ಉಮಾ ರಾವ್

ತೆನ್ಸಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ. ದಿಲ್ಲಿಯಿಂದ ಧರ್ಮಶಾಲಾಗೆ ಕಿಂಗ್‌ಫಿಶರ್ ವಿಮಾನ ಟೇಕಾಫ್ ಆದಾಗಲೂ ನಾನು ಅವಳ ಹೆಸರು ಕೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಧರ್ಮಶಾಲಾ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕಾಂಗ್ರಾ ಕಣಿವೆ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆಂದು ಹತ್ತು ದಿನಗಳ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಟಿದ್ದೆವು. ಆ ಸ್ಥಳಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅದೆಷ್ಟೂ ಓದಿ ತಯಾರಿಯನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. 5 ದಿನ ಮೆಕ್ಲಾಯ್ಡ್ ಗಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಇರುವುದೆಂದು ಫ್ಯಾನು ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮೆಕ್ಲಾಯ್ಡ್ ಗಂಜ್ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲೇ ಜಗತ್ತಿಸಿದ್ದ ಸಂಸ್ಥೆ ಕಟ್ಟಿದ್ದ ತೆನ್ಸಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಎಂಬ ಅಪೂರ್ವ ಹೆಣ್ಣಿನ ಹೆಸರೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣು ಹೋಗಿತ್ತು. ಅವಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಳಿದ್ದು ಭೂಮಿಯಿಂದ ಸಾವಿರಾರು ಅಡಿಗಳತ್ತರದಲ್ಲಿ ತೇಲುತ್ನಾ ಒಂದು ಕಡೆ ಸಾಲುಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತ ಹಿಮಪರ್ವತಗಳ ಸೊಬಗು ನೋಡಿ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ. ಅವಳನ್ನು ಕಂಡ ಮೇಲೆ ಅದೂ ಒಂದು ರೀತಿ ಸರಿಯೇ ಎನ್ನಿಸಿತ್ತು. ಅವಳು ಈ ಭೂಮಿಗೆ ಸೇರಿದವಳೇ ಅಲ್ಲವೇನೋ ಅನ್ನಿಸಿತ್ತು.

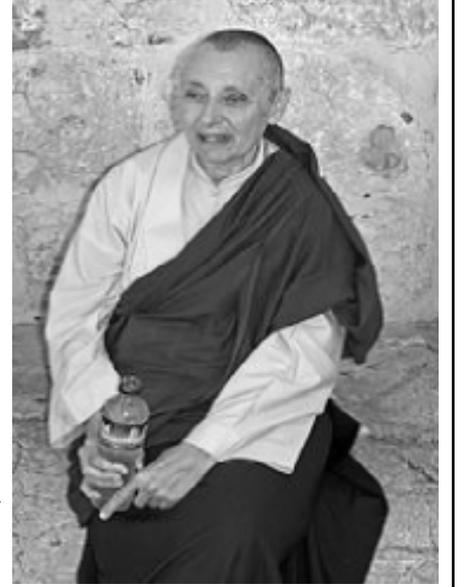
ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಹೆಣ್ಣಿನ ಪರಿಚಯ ಪ್ರಯಾಣದ ನಡುವೆ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು ನಲವತ್ತು ವಯಸ್ಸಿನ ಅವಳು ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ಲ್ಯಾಂಡ್‌ನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಳು. ಹೆಸರು ಮರಿಯಾ. ದಲೈಲಾಮಾ ಅವರ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಲು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ತಾಶಿ ಜೋಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಗ ಇದ್ದ ತೆನ್ಸಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಅವರನ್ನೂ ಭೇಟಿಯಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳು ಯಾರೆಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಅಚ್ಚರಿಯಿಂದ “ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲಾ, ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಅವಳೊಬ್ಬ ಬ್ರಿಟಿಶರ್. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲೇ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಮಾರುಹೋಗಿ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದವಳು. 12 ವರ್ಷ ಹಿಮಾಲಯದ ನಿರ್ಜನ ಪರ್ವತದ ಹಿಮತುಂಬಿದ ಗುಹೆಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬಳೇ ತಪಸ್ಸು ಮಾಡಿದವಳು. ತಾಶಿ ಜೋಂಗ್ ಹತ್ತಿರವಿರುವ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಕಟ್ಟಿದವಳೂ ಅವಳೇ! ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕರೆ ಖಂಡಿತ ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದಳು.

ಆ ಕ್ಷಣದಿಂದ ತೆನ್ಸಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ನನ್ನನ್ನು ಕಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಒಬ್ಬ 18 ವರ್ಷದ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಹುಡುಗಿಗೆ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಕುಟುಂಬ ತೊರೆದು, ಸ್ಕೂಲು ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ರಾಕ್ ಮ್ಯೂಜಿಕ್ ಸಿನೆಮಾಗಳನ್ನು ತೊರೆದು, ಬೆಚ್ಚನೆಯ ‘ಫರ್ಸ್ಟ್ ವರ್ಲ್ಡ್’ ಬದುಕನ್ನು ತೊರೆದು ದೂರದ ಹಿಮಾಲಯದ ಪರ್ವತಗಳ ನಡುವೆ ಅಪರಿಚಿತ ಧರ್ಮದ ಕಠಿಣ ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವ ಸೆಳೆತ ಹೇಗೆ ಬಂತು?

ಲಂಡನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಅವಳ ಪೂರ್ವಾಶ್ರಮದ ಹೆಸರು ಡಯಾನೆ ಪೆರಿ ಎಂದು. ಅಪ್ಪ ಹೊಟ್ಟೆ ಹೊರೆಯಲು ಮೀನು ಮಾರುತ್ತಿದ್ದ. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕತೆ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗಳಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಅವಳಿಗೆ ತಾನೊಬ್ಬ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮದವಳೆಂದು ಅನ್ನಿಸಿದ್ದು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪುಸ್ತಕ ಓದಿದಾಗ, ಅದರ ಪರಿಣಾಮ - 20 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನವಳಿದ್ದಾಗ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಬಂದು ಧರ್ಮಗುರು 8ನೇ ಖಿಮ್ಬುಲ್ ರಿಂಪೋಚಿಯವರ ಶಿಷ್ಯಳಾಗಿ ಟಿಬೆಟನ್ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ, 1964ರಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ‘ಶ್ರಮನೇರಿಕಾ’ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಮಹಿಳೆಯಾದಳು.

ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರ ಪರಂಪರೆಯೇ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಿಮ್ಬುಲ್ ರಿಂಪೋಚಿಯ ಆಶ್ರಮದಲ್ಲಿ 100 ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಇವಳೊಬ್ಬಳೇ ಸನ್ಯಾಸಿನಿ. ಆಗ ಅವಳಿಗಾದ ಅನುಭವ ಅವಳ ಬದುಕಿಗೆ ಹೊಸ ತಿರುವು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಸಮಳಾಗಿದ್ದರೂ ಗಂಡಸರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿದ್ದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನ ಹೆಣ್ಣಾಗಿದ್ದರಿಂದ ಇವಳ ಕೈಗೆ ಎಟುಕದಾಯಿತು. ಹೆಣ್ಣೆಂಬ ಒಂದೇ ಕಾರಣದಿಂದ ಆಶ್ರಮದ ಹಲವಾರು ಮುಖ್ಯ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಂದ ಇವಳನ್ನು ಹೊರಗಿಡಲಾಯಿತು. ಇಲ್ಲೇ ಇದ್ದರೆ ತನ್ನ ಮುನ್ನಡೆ ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಅರಿವು ಆಗತೊಡಗಿತು. ಇಲ್ಲಿ ಟಿಬೆಟನ್ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರಿಗೆ ಶ್ರಮನೇರಿಕಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ಮೇಲೇರುವುದು, ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರಾಗುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಆರು ವರ್ಷ ಕಳೆದ ತೆನ್ಸಿನ್ ಅವಳ ಗುರುವಿನ ಬುದ್ಧಿವಾದದ ಮೇರೆಗೆ ಆ ಆಶ್ರಮ ತೊರೆದು ಹಾಂಕಾಂಗ್ ತಲುಪಿ, ಅಲ್ಲಿ 1973ರಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಭಿಕ್ಷುಣಿ ದೀಕ್ಷೆ ಪಡೆದಳು. ನಂತರ ಟಿಬೆಟ್-ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದ ಜಾಡಿನಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಧ್ಯಾನ ಸಾಧನೆಗಳ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿಯಲು 13,200 ಅಡಿ ಎತ್ತರದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಜನ ಗುಹೆ ಹೊಕ್ಕಳು. ಅವಳು ಅಲ್ಲಿ ಬದುಕಿದ ರೀತಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೈ ಜುಂ ಎನ್ನುತ್ತದೆ. 10 ಅಡಿ ಅಗಲ ಮತ್ತು ಆರಡಿ ಆಳವಿದ್ದ ಆ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳು 1976ರಿಂದ ವಾಸಮಾಡತೊಡಗಿದಳು. ಹನ್ನೆರಡು ವರ್ಷಗಳು ಅಲ್ಲಿ ಕಳೆದಳು. ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಂತೂ ಯಾವ ಬಾಹ್ಯ ಸಂಪರ್ಕವೂ ಇಲ್ಲದೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದಳು. ತನ್ನ ಆಹಾರ ತಾನೇ ಬೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ಪುರಾತನ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಆಳವಾಗಿ ಧ್ಯಾನ ಮಾಡಿದಳು. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಆರರಿಂದ ಎಂಟು ತಿಂಗಳು ಕವಿದಿರುವ ಹಿಮ, ಕಾಡುಪ್ರಾಣಿಗಳ ಭಯ, ಅಪ್ಪಳಿಸುವ ಚಂಡಮಾರುತಗಳು, ಕಾಡುವ ಹಸಿವು ನೀರಡಿಕೆ, ಚಳಿಗಾಲದಲ್ಲಿ - 35 ಡಿಗ್ರಿ ಮುಟ್ಟುವ ತಾಪಮಾನ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಎದುರಿಸಿ ತನ್ನ ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದಳು. ಅವಳು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಕಟ್ಟಳೆಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಅವಳೆಂದೂ ಅಡ್ಡಾಡುವ ಹಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಚರಣೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ, ದಿನಾ ರಾತ್ರಿ ಮೂರು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಒಂದು ಮೂರು ಅಡಿ ಉದ್ದ, ಮೂರು ಅಡಿ ಅಗಲದ ಮೂರು ಮರದ ಧ್ಯಾನದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತೇ ನಿರ್ದ್ರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು! ಆದರೆ ಅವಳ ಗುರಿ ನಿಚ್ಚಳವಾಗಿತ್ತು. ತಾನು ಹೆಣ್ಣಿನ ದೇಹದಲ್ಲಿದ್ದುಕೊಂಡೇ ‘ಜ್ಞಾನೋದಯ’ ಪಡೆಯುವುದಾಗಿತ್ತು.

ಅವಳೇ ಹೇಳಿದಂತೆ, ಮೊದಲು ಭಾರತಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಬಂದಾಗ 100 ಜನ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳ ನಡುವೆ ಇದ್ದವಳು ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಹೆಂಗಸು. ನನಗನ್ನಿಸೋದು ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲೇ ನಾನೊಬ್ಬಳೇ ಗುಹೆಯಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ನಿರ್ಧಾರ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿರಬೇಕು. ನನ್ನ ಜೊತೆ ಇದ್ದ ಸನ್ಯಾಸಿಗಳೂ ಒಳ್ಳೆಯವರೇ ಇದ್ದರು. ಸ್ನೇಹಪರರಾಗಿದ್ದರು. ಎಂದೂ ನನಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶೋಷಣೆಯಂಥಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ

ಪ್ರಕಾರ, ನನ್ನ ದುರದೃಷ್ಟವೆಂದರೆ ನಾನು ಹೆಣ್ಣಿನ ಶರೀರದಲ್ಲಿ ಬಂದಿಯಾಗಿದ್ದೆ. “ನೀನು ಮುಂದಿನ ಜನ್ಮದಲ್ಲಾದರೂ ಗಂಡಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರೊಡನೆ ಆಶ್ರಮದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತಾಗಲಿ ಎಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ದಿನಾ ನಿನಗಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇವೆ!” ಎಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಪಾಪ ಇವಳು ಹೆಣ್ಣಾಗಿ ಜನ್ಮ ತಾಳಿ ನಮಗಿಂತ ಕೀಳಾದಳಲ್ಲಾ ಎಂದು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಕರುಣೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ತಪ್ಪೇನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಕೂಡಾ! ಆದರೆ, ನಾನು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿ ಆಗಿತ್ತು. ಎಷ್ಟೇ ಜನ್ಮಗಳು ತಾಳಿದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೆಣ್ಣಾಗಿಯೇ ಜನ್ಮನೋದಯ ಪಡೆಯುತ್ತೇನೆಂದು! ಮುಖ್ಯವಾಗಿ, ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನೇ ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರು ಪೂರ್ಣಪ್ರಮಾಣದ ಭಿಕ್ಷುಣಿಯರಾಗಲು ಯಾವ ತಡೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವನೆಲ್ಲಾ ಇವರು ಕೇವಲ ಮೊದಲ ಮಟ್ಟದ ‘ಶ್ರಮನೇರಿಕಾ’ ದೀಕ್ಷೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಅರ್ಹರೆಂದು ಹೇಳಿರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನಾನು ಬುದ್ಧನ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಯಾವ ಅನುಮಾನವೂ ಇರಲಿಲ್ಲ.

1988ರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ 13 ವರ್ಷಗಳ ಏಕಾಂತದಿಂದ ಹೊರಬಂದ ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಹೊಸ ಬೆಳಕಿನ ದಾರಿ ಹಿಡಿದರು. ಜಗತ್ತೆಲ್ಲಾ ಬೌದ್ಧಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅರಿವು ಮೂಡಿಸುತ್ತಾ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಒಲವುಳ್ಳ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ತರಪೇತಿ, ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯ ದಾರಿ ತೋರುತ್ತಾ, ಬೌದ್ಧ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಸರಿಸಮ ಹಕ್ಕುಗಳಾಗಿ ಹೋರಾಡುತ್ತಾ, ತಮ್ಮ ಕನಸಿನ ಕೂಸಾಗಿದ್ದ ಆಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಲು ಹಣ ಕೂಡಿಸುತ್ತಾ ಸಾವಿರಾರು ಮೈಲಿ ಸುತ್ತಿದರು. ಕೊನೆಗೆ

ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ಡೊಂಗ್ಯು ಫ್ಯಾಟ್ಸಾಲ್ ಲಿಂಗ್ ಆಶ್ರಮ ಕಟ್ಟಿದರು. ಇದು ತನ್ನ ಸೋದರ ಸಂಸ್ಥೆಯಾದ ಜಗದ್ವಿಖ್ಯಾತ ತಾಶಿ ಜೋಂಗ್ ಆಶ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಕೈ ಜೋಡಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಂದು ಸುಮಾರು 100 ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ, ಧ್ಯಾನ, ಸಾಧನೆಗಳ ಜೊತೆಗೆ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರರಾಗಿರಲು ಕುಶಲಕಲೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ. ಹಳ್ಳಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನೂ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗಾಗಿ ಔಷಧಾಲಯಗಳನ್ನೂ ನಡೆಸುತ್ತಿದೆ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಾಧಾರಣ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ತೊಡೆದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವುದೋ ಕಾರಣದಿಂದ ನೊಂದು ಬದುಕಿಗೆ ಬೆನ್ನು ತಿರುಗಿಸಿದ ಹೆಣ್ಣುಮಕ್ಕಳು ಮಾತ್ರ ಸನ್ಯಾಸದ ಹಾದಿ ಹಿಡಿಯಬೇಕಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಈ ಒಂದು ಆಯ್ಕೆಯೂ ಇದೆ. ಅವಳ ಒಲವು ತನ್ನ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಪಡೆಯುವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ, ಮುಖ್ಯವಾಹಿನಿಯಿಂದ ಹೊರಹೋಗದೆಯೇ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪೂರ್ಣ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅವಳಿಗೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ದಾರಿಯೂ ಇದೆ ಎಂಬುದನ್ನೂ ಸಾರಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಧರ್ಮಶಾಲಾದಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ಗಂಟೆ ಕಾಲ ಕಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿ ತಾಶಿ ಜೋಂಗ್ ತಲುಪಿದೆ. 1958ರಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಗುರು 8ನೆಯ ಖಿಮುಲ್ ರಿಂಪೋಚೆ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟರ ದಾಳಿಗೆ ಹೆದರಿ ಪುರಾತನ ಪವಿತ್ರ ಹಸ್ತಪ್ರತಿಗಳನ್ನೆತ್ತಿಕೊಂಡು ಒಂದಷ್ಟು ಸನ್ಯಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಲಾಮಾಗಳೊಂದಿಗೆ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಓಡಿ ಬಂದರಂತೆ. ಮೊದಲ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳು ಕಲಿಂಪಾಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಳೆದು 1969 ರಲ್ಲಿ ಹಿಮಾಚಲ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದರಂತೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ತುಂಬಾ ಪವಿತ್ರವೆಂದೂ, ‘ಐದು ಮಂಜುಶ್ರೀಗಳ ಭೂಮಿ’ಯೆಂದೂ ಕಂಡುಕೊಂಡ 37 ಎಕರೆಗಳ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ‘ತಾಶಿ ಜೋಂಗ್’ ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಈ ಟಿಬೆಟಿಯನ್ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ‘ಪವಿತ್ರ ಕಣಿವೆ’ ಎಂದು (ನಂತರ ಪುರಾತತ್ವ ಇಲಾಖೆಯವರು ಉತ್ಖನನ ಮಾಡಿದಾಗ ಪಳೆಯುಳಿಕೆಗಳು ಸಿಕ್ಕಿ ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೌದ್ಧ ವಿಹಾರವೊಂದಿತ್ತೆಂದು ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ) ಇಲ್ಲಿಂದ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರದಲ್ಲೇ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರಿಗಾಗಿ ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಕಟ್ಟಿದ ಆಶ್ರಮ ‘ಡೊಂಗ್ಯು ಫ್ಯಾಟ್ಸಾಲ್ ಲಿಂಗ್ ನನರಿ’ ಇದೆ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿ ತಲುಪಿದಾಗ ಮಧ್ಯಾಹ್ನದ ಹೊತ್ತು. ಫಲಿಚ್ಚೆಂದು ಬಿಸಿಲು, ಜತೆಗೇ ಚುಮುಚುಮು ಚಳಿ. ಬಾಗಿಲು ಮುಚ್ಚಿದ್ದ ಮಂದಿರದ ಕಟಕತೆಗಳಿಂದಲೇ ಮೌನ ಬುದ್ಧನ ದರ್ಶನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಫೀಸಿನತ್ತ ನಡೆದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಅಂಗಳದಲ್ಲಿ ಎಣ್ಣೆಗಂಪು ಬಣ್ಣದಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಉಡುಗೆಗಳು ಒಣಗುತ್ತಿದ್ದವು. ಹೇಸರಗತೆಯೊಂದು ಎಲ್ಲಿಂದಲೋ ಸಾಮಾನು ಹೊತ್ತು ತಂದು ಹಾಕಿ ಹಗುರಾಗಿ ಹಾಯಾಗಿ ಮಲಗಿ ಬಿಸಿಲು ಕಾಸುತ್ತಿತ್ತು. ಸುತ್ತಲೂ ಮತ್ತಷ್ಟೂ ಕೋಣೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಕಾಯಕ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಜೊತೆಗೆ ಊರಿನ ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ದುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ತೋಟದಲ್ಲಿ ಹೂಗಳು ನಳನಳಿಸುತ್ತಿದ್ದುವು.

ಆಫೀಸಿನೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕಾಗ ಮೆಲ್ಲನೆ ಟಿಬೆಟನ್ ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಧಿ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗೌತಮ ಬುದ್ಧನಿಗೆ ಹಚ್ಚಿದ್ದ ಊದುಕಡ್ಡಿಯ ಘಮ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಧ್ಯಾನಸ್ಥ ಮಂಜುಶ್ರೀ ತಾಂತ್ರಾಗಳು. ಒಂದು ಕಡೆ ಜಗತ್ತಿನೆಲ್ಲೆಡೆ ಈ ಪಂಥದ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು, ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ವಿಶ್ವ ಪರ್ಯಟನೆಯ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರು. ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಸಾಲು ಸಾಲು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸೀಡಿಗಳು. ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಬರೆದ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಕೊಂಡಮೇಲೆ ಆಫೀಸಿನ ಹುಡುಗಿ ತಮ್ಮ ಸಂಘದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದಳು. ಆಗಲೇ ಮರಿಯಾಳಿಂದ ಸುದ್ದಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ನಾನು ಆಸೆಯಿಂದ ಕೊನೆಗೆ ಕೇಳಿದ ‘ತೆನ್ಪಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ?’

ಅವಳು ನಗುತ್ತಾ ‘ಸಾರಿ’ ಎಂದಳು. ಅವರು ರಿಂಪೋಚೆಯೊಂದಿಗೆ ಮಹತ್ವದ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ‘ನಾಳೆ ಅಪಾಯಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ತೆಗೆಯಬನ್ನಿ’ ಎಂದಳು. ಮಾರನೆಯ ದಿನ ನಾವು ವಾಪಸ್ಸು ಹೋಗಲು ಟಿಕೆಟ್ ಬುಕ್ಕಾಗಿತ್ತು. ನನ್ನ ನಿರಾಸೆ ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವಳು ಮತ್ತೆ ‘ಸಾರಿ, ನಾಳೆ ಬನ್ನಿ’ ಎಂದು ಬೆನ್ನು ತಟ್ಟಿದಳು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಮೇಲೆಹಡಿಯಿಂದ ಹತ್ತಾರು ಹೆಜ್ಜೆ ಸದ್ದುಗಳು, ಮೆಲು ಮಾತುಗಳು, ಕುಲಕುಲ

ನಗು ಕೇಳಿಸಿತು. ಆ ಹುಡುಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೋಡಿದಳು. ನಾನೂ ಅವಳ ಹಿಂದೆ ಹೋದೆ. ತೆನ್ವಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ಮೀಟಿಂಗ್ ಮುಗಿದಿತ್ತು ಧರ್ಮಗುರು ರಿಂಪೋಲಿಯವರನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಡಲು ಅವರು ಕಾರಿನತ್ತ ನಡೆದು ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಲು ಎಣ್ಣೆಗಂಪಿನ ಉಡುಗೆಯ, ಬೋಳುತಲೆಯ, ಹೊಳಪುಗಣ್ಣಿನ ಹತ್ತಾರು ಎಳೆ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸ ಬಿಟ್ಟು ಓಡಿ ಬಂದರು. ಅವರ ಋಷಿ ಉತ್ಸಾಹ ಎಲ್ಲೆಡೆ ತುಂಬಿ ಇಡೀ ವಾತಾವರಣ ಹಗುರಾಯಿತು. ಕಾರು ಹೊರಟಿತು.

ತೆನ್ವಿನ್ ಪಾಲ್ ಮೋ ರಿಂಪೋಲಿ ಅವರಿಗೆ ಕೈ ಬೀಸಿ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿದೆ. ಮೇಲಿದ್ದ ವಿಶಾಲ ಅಗಸ ಅವರ ನೀಲಿ ಕಣ್ಣುಗಳಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು. ಶಾಂತ ಮಂದಹಾಸದ ತೇಜಸ್ವಿ ವ್ಯಕ್ತಿ. ನಾನು ಅವರತ್ತ ಹೋಗಿ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆ. 'ನಿಮ್ಮ ಭೇಟಿಗಾಗಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಕಾತರದಿಂದ ಕಾಯುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಬರಿಗೈಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತೇನೋಂತೆ ಅಷ್ಟು ಬೇಜಾರಾಗಿತ್ತು. ಆಯಾಮ್ ಲಕಿ' ಎಂದೆ.

ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗಿಯಂತೆ ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ 'ದೇರ್ ಯು ಗೋ!' ಎಂದವರೇ ನನಗಾಗಿ ಕಾದಿದ್ದವರಂತೆ ಹತ್ತಿರ ಬಂದು ತೋಳು ಬಳಸಿ ಅಪ್ಪಿಕೊಂಡರು.

'ನಾನು ತುಂಬಾ ಬಿಜಿಯಾಗಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಆಶ್ರಮ ಸುತ್ತಾಡಿ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ನೋಡಿ. ವರ್ಕ್‌ಶಾಪ್‌ಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಬನ್ನಿ' ಎಂದು ಒಬ್ಬ 13-14 ವರ್ಷದ ಹುಡುಗಿಯನ್ನು ಜೊತೆಗೆ ಕಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಹಳೆಯ ಗೆಳತಿಯಂತೆ 'ಮತ್ತೆ ಬನ್ನಿ' ಮಾತಾಡೋಣ' ಎಂದು ಕೈ ಬೀಸಿದರು. ಯುವ ಸನ್ಯಾಸಿನಿಯರ ಆಶ್ರಮವೆಂದರೆ ಮುಸುಗಿನ ಹಿಂದೆ ಇಣುಕಿ ನೋಡುವ ದಿಗಿಲುಗಣ್ಣುಗಳ ವಿಷಾದ ತುಂಬಿದ ಮುಖಗಳೇ ಕಣ್ಣು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಪರದೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಸ ಬೆಳಕು ಮೂಡಿತ್ತು.

ಕವನ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಬಂದ ಕವನ

ಅಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪ

ಭವ ಭಂದನದ ಬದುಕಲಿ ಹೆಜ್ಜೆ ಮೂಡಲಿ
ಗೆಜ್ಜೆ ಕಾಲ್ಪಟ್ಟ ಕುಣಿಯುತಿದೆ ಮನದಾಳದಲಿ
ಪೂಜಾರತಿ ಅರುಣರಾಗದ ಮುಂಜಾನೆಯಲಿ
ಹೆಬ್ಬಯಕೆಯ ಹೂ ಅರಳಿ ಕಾನನದ ಕುಸುಮವಾಗಿ
ಭೂಮಂಡಲಕೆ ಮುಖಮಾಡಿ ನಲಿಯುತಿದೆ ನಕ್ಷತ್ರದಂದದಲಿ
ಗಿರಿಶಿಖರಗಳೆಡೆಯಿಂದ ಸ್ವಯಪ್ರಭೆಯ ತೇಜದಲಿ
ಪಂಚಮ ವೇದಗಳ ಮಂತ್ರಕ್ಷತೆಯ ಮಳೆ ಸುರಿಯುತ್ತ
ಆಗಸದಿ ಬಂಗಾರದ ಫಲಕ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತಿದೆ
ಗಿರಿಶಿಖರಗಳೆಡೆಯಿಂದ ಮೂಡಿಬರುತಿಹನು
ಸಕಲ ಜೀವರಾಶಿಗಳಿಗೆ ಉಗಮವಾಗುತಿಹ ಭಾನುತೇಜ
ಹೂವರಳಿ ತೊನೆದಾಡಿ ದುಂಬಿಗಳ ರಸದೂಟವಾಗುತ್ತ
ಬಾನಾಡಿ ಹಕ್ಕಿ ರೆಕ್ಕೆ ಬಡಿದು ಹಾರುತ್ತ ತೇಲುತ್ತು
ಇಣುಕಿ ಹಾಕುತಿದೆ ಮಿಂಚುಳಿಗಳ ಹುಡುಕುತ್ತ
ಎಳುತ್ತ ಬೀಳುತ್ತ ಕುರುಡಂಗೆ ಕಣ್ಣು ಬಂದ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ
ಮನಸ್ಸಾಕ್ಷಿಯ ಮಾರ್ಧನಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳ ಸೂಡಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತ
ಕುಶಾಗ್ರತೆಗೆ ಸಾಕ್ಷಿಯಾಗುತ್ತ ಕುಂದಣವಿಟ್ಟಂತೆ
ಬಯಕೆಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲಿ ಕಳೆದುಹೋದಂತೆ
ಮಸಣದ ಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪದ ರೂಪದಲಿ
ಎರಕ ಹೊಯ್ಯುತಲಿ ಮಂಗಳ ಮುಖಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ
ಹುನ್ನಾರದ ಹೊಯ್ಯಾಟಕೆ ಪರಿಪಕ್ವ ಜೀವಜಾಲದಲಿ
ಹೂ ಹಣ್ಣು ಹೀಚು ಹಿಗ್ಗಲಿಸಿ ಬೆಳೆಯುತಿದೆ
ಸಾಗುತಲಿದೆ ಎತ್ತಿಂದತ್ತಲೊ ಪರಿಮಳಕೆ ತಾವಿಲ್ಲದಂತೆ
ಬತ್ತಿಹೋದ ಭಾವನೆಗಳ ಹೂರಣಕೆ ಘಮವಿಲ್ಲದಂತೆ
ಮನದಂಗಳ ಹಿಂಜಿ ಹತ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ರಾಗ ರೂಪ ತಾಳುತಮರ್ಮರಿಸಿ ಮೂರ್ತ
ಅಮೂರ್ತ ಚಿತ್ರಗಳಾಗುತ್ತಿದೆ

- ಎಸ್. ವಿಜಯ ಗುರುರಾಜ್,
ಬೆಂಗಳೂರು

MATRIMONIAL

Alliance invited for a Smartha Kannada Speaking Brahmin Girl – 25-11-87, 5.5”, Gotra-Srivatsa, Nakshatra- Uttarashada, Raasi – Nakara, Antyanadi, B.Com, MBA(Finance) working in Mumbai – from a well educated Boy, Smart, Intelligent with very good educational qualified background from a Smartha or any Brahmin family. Working in India or Abroad preferably from Mumbai.

Contact: 9930764938 / 9987326715

Email: desai7331@gmail.com

				7	5		
7			1				4
5					2		
		1	3	9			8
3			7	8	6		4
8			4	1	7		
		8					9
	5				3		1
		4	6				

ಭಾರತದಲ್ಲೆ ಗವಿ ದೇಗುಲಗಳು ಹಾಗೂ ಕಡಿದ ಬಂಡೆಯ ದೇವಾಲಯಗಳು

✍️ ಎಂ. ಎ. ಎನ್. ಪ್ರಸಾದ್

ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಗವಿಗಳಿಗೆ ಹಿಂದಿನಿಂದಲೂ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿದೆ. ಮುಂಚೆ ಗುಹೆಗಳು ಇರಲು ಆಸರೆ, ಅಂತೆಯೇ ಪೂಜೆಯ ಸ್ಥಳಗಳಾಗಿದ್ದವು. ಬೇರೆ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಂತೆ ಅಲ್ಲದೆ ಕಲ್ಲು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಈ ಗುಹೆಗಳು ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಲು ಆಯ್ಕೆ ಆದವು. ಕ್ರಮೇಣ ಬಾಗಿರುವ ಬಂಡೆಗಳ ಮೇಲೆ ಭಿತ್ತಿ ಶಿಲ್ಪ ಮೊದಲಾಗಿ, ನಂತರ ರಾಕ್ಷಸ ಬಂಡೆಗಳನ್ನೇ ಕೊರೆದು ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಕೇವಲ ಕೃತಕ ಕೊರೆತದಲ್ಲಿಯೇ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಮರಳು ಬಂಡೆ, ಬೆಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿದ ಈ ದೇಗುಲಗಳು ನಮ್ಮನ್ನು ಮರಳು ಮಾಡುತ್ತವೆ. ಹೀಗೆ ಕೊರೆದ ನಂತರ, ಒಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕೈಕೆಲಸದಿಂದ ಚಿತ್ತಾರಗಳನ್ನು, ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು, ಕಂಬಗಳನ್ನು ಕೆತ್ತಲಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಒಟ್ಟಾರೆ ಬಂಡೆಗಳ ಕೊರೆತದಿಂದ ಮೊದಲಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಮೇಣ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಜೋಡಿಸುವ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂದ, ಬಯಲಿನಲ್ಲಿ ನಿಂತ, ಇಲ್ಲವೇ ನದಿಯ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾಯಿತು. ಹೀಗೆ ಬಂಡೆ ಕೊರೆತದಿಂದ ಮೊದಲಾದ ದೇಗುಲಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿ 2500 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಜೋಡಿಸುವ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಜಾಣ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯಾಗಿ, ಅನೇಕ ಸೋಜಿಗವಾದ ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ನಾಡಿನಾದ್ಯಂತ ಮೂಡಿಸಿತು. ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಈ ಗುಹಾದೇಗುಲಗಳ ಕಾಲ ಕ್ರಿ.ಶ. 2ನೆಯ ಶತಕದವರೆಗೆ, ನಂತರ ಬೇರೆ ಕಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಿದ ದೇಗುಲಗಳು 12 ನೆಯ ಶತಕದವರೆಗೆ ಕಟ್ಟಿದವು.

ಜಗತ್ತಿನ ಬೇರೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಗುಹಾ ದೇಗುಲಗಳಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಭಾರತ 1200 ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಇರುವ ದೇಗುಲಗಳಿಂದ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗಳಿಸಿದೆ. ಗುಹಾದೇಗುಲಗಳು ಮೂರು ಧರ್ಮಗಳಿಂದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಾರವಾಗಿವೆ. ಸನಾತನ, ಜೈನ ಹಾಗೂ ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮಗಳ ಅನೇಕ ಆಳಿದ ರಾಜಮನೆತನಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿವೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಸಂನ್ಯಾಸ ಧರ್ಮವಾದುದರಿಂದ, ಗುಹಾ ವಿಹಾರಗಳು, ದೇಗುಲಗಳು, ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟಗಳ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಕಾರ್ಲಾ, ಕನ್ವೇರಿ, ಭಾಜಾ, ಬೆಡ್ಲಾ ಮತ್ತು ಅಜಂತಾ ಗುಹಾ ದೇಗುಲಗಳು ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾಗಿವೆ. ಸನಾತನ ಧರ್ಮದ ದೇಗುಲಗಳು, ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲೆಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಇದ್ದರೂ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾಪಾಡಿಕೆಯಿಂದ ಬೌದ್ಧ ಶಿಲ್ಪವನ್ನೇ ಅನುಸರಿಸಿದೆ. ರಾಮಾಯಣ, ಮಹಾಭಾರತ ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಬಿತ್ತರಿಸಿವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ, ಮಂಟಪ ಮತ್ತು ರಥ ವಿಶೇಷವಾಗಿವೆ. ಜೈನ ಗುಹಾ ದೇಗುಲಗಳು ನಾಡಿನ ಅನೇಕ ಎಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವೆ. ಇವು 6 ರಿಂದ 12 ಶತಕದವರೆಗೆ ಕೊರೆದ ದೇಗುಲಗಳಾಗಿವೆ.

1200 ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಇರುವ ಈ ಗುಹಾದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿವೆ. ಮಿಕ್ಕವು, ಕಾಶ್ಮೀರದಿಂದ ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಗುಜರಾತ್‌ನಿಂದ ಬಿಹಾರ್‌ವರೆಗೆ ಇದೆ. ಹೆಸರಾದ ಕೆಲವು ಗವಿ ಹಾಗೂ ಕೆತ್ತನೆಯ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ನೋಡೋಣ.

ಅಜಂತಾ ಗವಿಗಳು:

ಅಜಂತಾ ಗವಿಗಳು: ಅಜಂತಾ ಗವಿಗಳು ಯುನೆಸ್ಕೋ ವಿಶ್ವ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಸಂಪತ್ತಾಗಿ ಅತಿ ಹಳೆಯ ಬೌದ್ಧ ಚಿತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೆಸರಾಗಿವೆ. ಇವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ, ಔರಂಗಾಬಾದ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿದ್ದು, 2ನೆಯ - 6ನೆಯ ಶತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ, 29 ಗವಿಗಳಾಗಿವೆ. ಬೌದ್ಧ ಭಿಕ್ಷುಗಳು ವಾಸಿಸುತ್ತಿದ್ದ (ವಿಹಾರಗಳು), ಧ್ಯಾನ ಶಾಲೆಗಳು (ಚೈತ್ಯ) ಹಾಗೂ ಕೆತ್ತನೆಯ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಬುದ್ಧನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಈ ಎಲ್ಲಾ ಚಿತ್ರಗಳು, ಶಿಲ್ಪಗಳು, ಕಾಲದ ಹೊಡೆತವನ್ನು ತಡೆದು ಇನ್ನೂ ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತವೆ, ಎಂದರೆ ಅವುಗಳ ಕಲಾಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಸಾರುತ್ತಿವೆ.

ಎಲ್ಲೋರಾ ಗವಿಗಳು: ಇವು ಕೂಡ ಯುನೆಸ್ಕೋವಿನಿಂದ ಜಾಗತಿಕ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಪರಂಪರೆ, ಎಂದು ಸಾರಲ್ಪಟ್ಟು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿವೆ. 100 ಕ್ಕೂ ಮಿಕ್ಕು ಈ ಗವಿಗಳು ದೇಗುಲಗಳು ಮತ್ತು ಆಶ್ರಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಕೇವಲ 34 ಮಾತ್ರ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ತೆರೆದಿವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಧರ್ಮದ ದೊರೆಗಳಿಂದ ಕಟ್ಟಲ್ಪಟ್ಟ ಈ ಗವಿಗಳು ಯಾದವ, ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಸೇರಿವೆ. ಚರಣಾದ್ರಿ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಈ ದೇಗುಲಗಳು ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಬಂಡೆಯೊಳಗಿವೆ.

ಎಲ್ಲೋರಾ ಗವಿಗಳು: ಕೈಲಾಸ ದೇಗುಲ, ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೇ, ಒಂದೇ ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಕೊರೆದ ಬಹು ದೊಡ್ಡ ದೇಗುಲವಿದ್ದು, 8 ನೆಯ ಶತಕದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲೋರ ಗವಿಗಳ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಇದನ್ನು ಕೆತ್ತುವಾಗ ಶಿಲ್ಪಗಳು ಸುಮಾರು 2,00,000 ಟನ್ನಿನಷ್ಟು ಬಂಡೆಗಲ್ಲುಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ತೆಗೆದರೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಎಲಿಫೆಂಟಾ ಗವಿಗಳು: 8ನೆಯ ಶತಕದ ಈ ಗವಿಗಳೂ ಕೂಡ ಯುನೆಸ್ಕೋ ಪಿತ್ರಾರ್ಜಿತ ಪರಂಪರೆಯಾಗಿದ್ದು, ಮುಂಬಯಿಯ ಬಳಿಯಲ್ಲಿ, ಬಂಡೆಗಲ್ಲಿನಿಂದ ಕೊರೆದವಾಗಿವೆ. ಹೆಸರಾಂತ ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಯ ಶಿಲ್ಪ ಈ ಗವಿಗಳಲ್ಲಿದೆ.

ಕಾರ್ಲಾ ಗವಿಗಳು: ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಲೋಣಾವಲದಲ್ಲಿರುವ ಈ ಬೌದ್ಧ ಗವಿಗಳು ಕ್ರಿ. ಪೂರ್ವ 2ನೆಯ 5 ನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಕೊರೆದವಾಗಿದ್ದು, 45 ಮೀಟರ್ ಉದ್ದಗಲವುಳ್ಳ ಪ್ರಾರ್ಥನಾ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಹಲವಾರು ಶಿಲ್ಪಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಅವುಗಳ ಕಮಾನು ಬಾಗಿಲುಗಳು ಹಾಗೂ ನೆಲಮಾಳಿಗೆಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿವೆ.

ಕನ್ವೇರಿ ಗವಿಗಳು: ಕ್ರಿ. ಪೂ. 1ನೆಯ ಶತಕದ ಈ ಗವಿಗಳು ಮುಂಬಯಿಯ ಸಂಜಯ ಗಾಂಧಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ತೋಟದಲ್ಲಿವೆ.

ಲೇಣ್ಯಾದ್ರಿ ಗವಿ ದೇಗುಲಗಳು: ಪುಣೆಯಿಂದ 16 ಕಿ.ಮಿ. ದೂರದ ಈ ದೇಗುಲಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಲು ಕಾಲು ಗಟ್ಟಿಯಿರುವವರು ಹತ್ತಬಹುದು. ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ಅಷ್ಟವಿನಾಯಕ ದೇಗುಲಗಳಲ್ಲಿ ಲೇಣ್ಯಾದ್ರಿ ಒಂದು.

ಬಾದಾಮಿ ಗವಿಗಳು: ಬಾದಾಮಿ ಚಾಲುಕ್ಯ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಗವಿದೇಗುಲಗಳು, 5 ರಿಂದ 8 ನೆಯ ಶತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಲಾದವು. ಕೆತ್ತನೆಯ ಮೂರ್ತಿಗಳು, ಕಂಬಗಳು ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ವಿಷ್ಣು ಮತ್ತು ಶಿವ ಪುರಾಣಗಳ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಶಿವ ತಾಂಡವ ಮೂರ್ತಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೆಸರಾಂತ.

ವರಾಹ ಗವಿಗಳು:

ಚೆನ್ನೈಯ ಬಳಿಯ ಮಹಾಬಲಿ

ಪುರಂ ನಲ್ಲಿ ಬೆಟ್ಟದ ತುದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇಗುಲಗಳು, ಕೋರಮಂಡಲದ ಕಡಲತೀರವನ್ನು ನೋಡುತ್ತವೆ. ಬಂಡೆಗಳನ್ನು ಕೊರೆದು ಮೂಡಿದ ಈ ದೇಗುಲಗಳು 7ನೆಯ ಶತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಪಲ್ಲವ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಗಿವೆ. ಮಂಟಪಗಳ ನೆತ್ತಿಗಳು ಪಂಚರಥಗಳಂತಿವೆ. ವರಾಹ ಗವಿ ದೇಗುಲಗಳು ವಿಷ್ಣು, ಭೂಮಿದೇವಿಗಾಗಿ ಮೀಸಲಾಗಿದ್ದು, ಧರ್ಮರಾಜ ರಥವೆಂದು, ಭೀಮರಥ, ಅರ್ಜುನರಥ, ದ್ರೌಪದೀ ರಥ, ಸಹದೇವರಥವೆಂದು ಐದು ರಥಗಳಿವೆ. ಗೋವರ್ಧನ ಗಿರಿಯನ್ನೆತ್ತಿದ, ಹಾಗೂ ಅರ್ಜುನನ ತಪಸ್ಸಿನ ಶಿಲ್ಪಗಳಿವೆ.

ಪಲ್ಲವ ಆಳ್ವಿಕೆಯಿಂದಲೇ ಬಂಡೆಗಲ್ಲು ಕೊರೆದ ಗವಿ ದೇಗುಲಗಳಿಂದ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನಿಂತ ಕಲ್ಲು ಜೋಡಿಸಿದ ದೇಗುಲಗಳ, ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಶಿಲ್ಪ ಕಲೆ ಸರಿಯಿತು. ಉಂದವಳ್ಳಿ ಗವಿಗಳು, ಆಂಧ್ರ: ಬ್ರಹ್ಮ, ವಿಷ್ಣು, ಮಹೇಶ್ವರ, ಮೂರ್ತಿಯ ಸಾಮರಸ್ಯವುಳ್ಳ ಈ ಏಳು ದೇಗುಲಗಳು ಉಂದವಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿವೆ.

ಅಮರನಾಥ ಗವಿ, ಜಮ್ಮು-ಕಾಶ್ಮೀರ:

ಇದು ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಕೊರೆದ ದೈವಿಕಗವಿ. ನಂತರ ಕ್ರಿ.ಪೂ. 3ನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆತ್ತನೆ ಮತ್ತು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಮೂಡಿಸಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಶಿವ ನೈಜವಾಗಿ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಬರುತ್ತಾನೆ.

ಉದಯಗಿರಿ ಗವಿಗಳು, ಮಧ್ಯ

ಪ್ರದೇಶ: ಗುಪ್ತರ ಕಾಲದ ಈ ದೇಗುಲಗಳು

ವಿದಿಶಾ ಪಟ್ಟಣದ ಹತ್ತಿರದಲ್ಲಿವೆ. ಸಾಂಚಿಯಿಂದ 13 ಕಿ.ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿರುವ ಈ ದೇಗುಲ ವಿಷ್ಣು, ವರಾಹಾವ ತಾರದಲ್ಲಿ ಭೂದೇವಿಯನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುತ್ತವೆ. ಚಂದ್ರಗುಪ್ತ II ಹಾಗೂ ಕುಮಾರ ಚಂದ್ರ ಗುಪ್ತ ಅವರ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ.

ಭೀಮ್ ಬೆಟ್ಟಾ, ಬಿಹಾರ: 30,000 ವರ್ಷಗಳಿಗೂ ಹಳೆಯದಾದ ಈ ಗವಿಗಳು ಮಾನವರು ತಾವು ವಾಸಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ತಾವುಗಳು.

ಅವಶೇಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಅಣೆಗೆಗಳು ಹಾಗೂ ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಬರಾಬರ್ ಗವಿಗಳು, ಬಿಹಾರ: ಭಾರತದಲ್ಲಿಯೇ ಅತ್ಯಂತ ಹಳೆಯದಾದ 3ನೆಯ ಶತಕದಲ್ಲಿ, ಮೌರ್ಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ, ಈ ಬೆಟ್ಟವನ್ನು ಕೊರೆದು ಕೆತ್ತಿದ ಈ ಗವಿದೇಗುಲಗಳು, ಗಯಾದಿಂದ 25 ಕಿ. ಮೀ. ದೂರದಲ್ಲಿವೆ. ಅಶೋಕನ ಶಾಸನಗಳುಳ್ಳ ಈ ದೇಗುಲಗಳು, ಬೆಟ್ಟವನ್ನೇ ಕೊರೆದು ಮಾಡಿದ ಎರಡು ಹಜಾರಗಳನ್ನುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದ್ದು, ಎಲ್ಲಾ ಗೋಡೆಗಳು ನುಣುಪಾಗಿದ್ದು ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದ ಹಜಾರ ಚಿಹ್ನೆಗಳಾಗಿದ್ದು, ಒಳ ಹಜಾರ ದುಂಡಾಗಿದೆ. ಇದು ಈ ಚಮತ್ಕಾರ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಒಂದು ಹಕ್ಕಿನೋಟ.

PLASTICS

Dr. H. S. Srinivas

One of the non-metals which finds extensive use everywhere is "plastics". Though plastic is so popular, but is equally discredited. There is a systematic campaign against the use of Plastics. This is because of its non-biodegradability and non-Eco friendliness. The most common definition for plastics is that they are natural or synthetic resins or their compounds, which can be molded, cast or used as films and coatings.

Most of the plastics are of organic nature composed of Carbon, Hydrogen, Oxygen and Nitrogen. Plastics are generally classified as

- 1) Thermoplastics
- 2) Thermo setting plastics

Thermo Plastics:

Thermoplastics soften on the application of heat with or without pressure and cooling required to shape them. These can be heated and cooled any number of times but they cannot be heated above their decomposition temperature. Thermo Plastics are highly elastic and can be easily molded and shaped. These plastics are not so hard and strong as the thermo setting plastics. Since they can be repeatedly used, they have resale value.

Some important thermo plastics are:-

- 1) Polythene
- 2) Poly Vinyl Chloride (PVC)
- 3) Polypropylene (PP)
- 4) Teflon or poly Fluro ethylene (PT FE)
- 5) Polystyrene
- 6) Acrylics or Poly methyl methacrylate
- 7) A B S (Acrylo-nitric Butadiene Styrene)
- 8) Silicon
- 9) Bitumen.

Thermo setting plastics:

Plastics which require both heat and pressure to mould them into shape are called thermo setting plastics. They cannot be re-softened once they have set and hardened. They are ideal for moulding into components which require rigidity, strength and some resistance to heat. In general resins formed by condensation are thermos setting plastics.

Important thermos setting plastics are

- 1) Phenol Formaldehyde (PF or Bakelite)
- 2) Amino Formaldehyde (Urea and melamine)
- 3) Polyesters (unsaturated)
- 4) Epoxy Resins.

The typical applications are:

- 1) Telephone receivers
- 2) Electric Plugs
- 3) Radio & TV Cabinets
- 4) Camera Bodies
- 5) Auto mobile parts
- 6) Circuit breakers & Switch panels
- 7) Furniture etc.

Characteristics of Plastics

- 1) Their thermal Conductivity is low but thermal expansion is more
- 2) They are very good electrical insulators and their usefulness is limited by their low heat resistance.
- 3) They are having very good corrosion resistance but they become brittle when exposed to sun light for long duration.
- 4) They are resistant to oils and greases and are superior to rubber.

Compounding Materials:

In order to achieve required mechanical and other properties, plastics are blended with some other materials.

- 1) Fillers: Fillers are added to reduce the cost and enhance the strength and hardness. They may be of fibrous type like asbestos. glass fibers, mica etc. Quartz and mica are used to improve hardness.
- 2) Stabilizers: The stabilizers are added to minimize the effect of heat, Sunlight and Ozone. White lead, barium and Cadmium composites are example of stabilizers.
- 3) Colouring agents: These are added to give desired colours to plastics. The examples are Zinc Oxide, White lead, Titanium dioxide, etc.

Fibre Reinforced Plastics (FRP)

Similar to the use of steel bars to increase the strength of cement concrete glass fibers are used in plastics to enhance strength and rigidity.

Applications of FRP are

- 1) Water storage tanks
- 2) Roof sheets
- 3) Doors and window frames
- 4) Internal Partitions etc.

Plastics are integral part of our life. Nowadays one cannot imagine routine life without plastics. But disposing of used plastics is the biggest problem. They will not decompose at all easily. This is the biggest disadvantage of plastics. Excessive and non-judicious use of plastics can create hazarders situation. Therefore we have to use plastics carefully and optimally without causing any harm to the Nature.

TECHNOLOGY

There is a Silent Killer lurking in each of our homes.

We call it Wi-Fi. We have all heard of non-thermal radiation that can damage our health. Brace yourself for a shock. This is no Joke

- The radiation can disrupt normal cell growth in our bodies
- It can damage child development
- It can affect fetuses and abnormal pregnancies
- It causes insomnia – sleeplessness
- Affects Brain function and affects concentration on any subject
- Causes Cardiac Arrest
- Increase risk of Cancer
- Increases the risk of Tumors
- Stop the habit of keeping the cell phone in your Trouser or Shirt pocket because it affects sperm count and heart beats
- Do not install Wi-Fi on your Bedroom or Kitchen

ನಮ್ಮ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು

ಡಾ. ಬಿ. ಆರ್. ಮಂಜುನಾಥ್

ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಥವಾ ನಮ್ಮ ಮಾತನಾಡುವ ಹಕ್ಕು, ಈಗ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ, ಲೋಕಸಭೆ / ರಾಜ್ಯಸಭೆ, ಹಾಗೂ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಮೂರೂ ನಮ್ಮ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೂರು ಮೂಲಭೂತ ಕಂಬಗಳೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಯಾವ ಮಾಧ್ಯಮವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಾಂಗ / ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ, ಹಲವಾರು, ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳ ತೀರ್ಪುಗಳು, ಅಂತೆಯೇ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಬಂದ ನೀತಿಗಳಿಂದ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಕೂಡ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಂಬವೆಂದು, ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಹಾಗೂ “ಬುದ್ಧಿಜೀವಿ”ಗಳೆಂದು ತಮ್ಮನ್ನೇ ತಾವು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಮೂಹಗಳು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ, ಟೀಕಿಸುವ ಹಕ್ಕು ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರಿಗೂ ಇರುವುದರಿಂದ, ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಬರೆಯುವ, ಹೇಳುವ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಕರ್ತರಿಗೂ ಈ ಹಕ್ಕು ಸಂದಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ, ಎಲ್ಲಾ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿವೆ ಎಂದು ತೀರ್ಪಿತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಮಾತನಾಡುವ, ಬರೆಯುವ ಹಕ್ಕುಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳಿಗೆ ಒಳಪಡುತ್ತವೆ. ನಮಗೆ ಮಾತನಾಡುವ, ಬರೆಯುವ ಹಕ್ಕಿದೆ ಎಂದು, ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಅವಹೇಳನ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಂದು ಸಮುದಾಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಮೂದಲಿಸುವ ಮಾತನ್ನು ಯಾರಾದರೂ ಆಡಿದರೆ, ಅವರನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಕಾನೂನುಗಳ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ದಂಡನೆಗೆ ಗುರಿಮಾಡಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ಈಗ ಕೇಜರಿವಾಲ್ ಅವರ ಎದುರು ಜೇಟ್ಟಿಯವರು ಹಾಕಿರುವ ಮಾನನಷ್ಟ ಮೊಕದ್ದಮೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಜಿಪಿ ಯನ್ನು ಕುರಿತು ಸುಳ್ಳನ್ನು ಬರೆದು ಕಾರಾವಾಸಕ್ಕೆ ಗುರಿಯಾದ ಗೌರಿ ಲಂಕೇಶ್ ಅವರನ್ನು ನೆನೆಯಬಹುದು.

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪತ್ರಿಕಾ ಮಾಧ್ಯಮ ಮಾತ್ರ ಇದ್ದು, ಕಳೆದ 30 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ, ಟೀವಿ ಮಾಧ್ಯಮ, ಈಗ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ಮೊದಲಾಗಿವೆ. ಟೀವಿ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ, ಚರ್ಚಾಕೂಟವೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ, ಯಾವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕಿಂತ, ಸದ್ದೇ ಎದ್ದು ನಿಂತಿದೆ. ಯಾರು ಏನನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಎನ್ನುವುದು ಯಾರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕೂಗಾಡುತ್ತಾ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯೂ ಕೂಡ, ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಎತ್ತರದ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಕೂಗಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಕೂಗಾಡುವ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಛಾನೆಲ್ ಅಥವಾ ಕಾಲುವೆಯೇ ಗೆದ್ದಿತೆಂದು ತಾವೇ ಕೊಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ತಂಗಿಯ ಮಗ ಹೋದ ತಿಂಗಳು ಅಮೇರಿಕಾದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದ. ಇಲ್ಲಿನ ಛಾನೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಚರ್ಚಾಕೂಟಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವನು ಗಾಬರಿಯಾದ. ಅವನಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲವಂತೆ “ಹೀಗೂ ಉಂಟೆ” ಅಂತ. “ಮಾಮಾ, ಏಕೆ ಈ ಅಧ್ವಾನ ಹಾಕ್ಕೋತಿರೆ? ಏನು ಕೇಳುತ್ತೆ ಇದರಲ್ಲಿ?” ಅಂದ. ನಾನು, “ಅವರನ್ನ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲೋ, ಕೆಳಗಡೆ ನ್ಯೂಸ್ ಸ್ಟ್ರಿಪ್ ಹೋಗ್ತಾ ಇದೆ ನೋಡು, ಅದನ್ನು ನೋಡ್ತಾ ಇರ್ತೀನಿ” ಅಂದ.

ಹೀಗೆ ಇವರ ಮಾತಿನ ಹಕ್ಕಿನ ಚಲಾವಣೆಯಲ್ಲಿ, ನಾವು ಕಿವುಡರಾಗಿರುವ ಚಾಲಾಕಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಡಿಫೇಸ್‌ಬುಕ್, ಟ್ವಿಟ್ಟರ್‌ಗಳ ಬಗ್ಗೆ. ದಿನಾ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಏಳುವ ಮುಂಚೆಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮೊಬೈಲ್‌ಗಳಿಂದ ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಮೂಡಿಸಿ, ಅದನ್ನು ಹಿಂಬಾಲಿಸುವ ಹಿಂಡುಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಬೆಂಬಲಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ, ಇಲ್ಲವೇ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೋ, ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಯಾರದ್ದೂ, ಹತೋಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಯಾರು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬೈಯಬಹುದು.

ಎಷ್ಟೋ ಸಮಯ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಇಲ್ಲದೆ, ಕೇವಲ ಬಣಗಳನ್ನೇ ಅನುಸಾರಿಸಿ ಈ ಮಾಧ್ಯಮಗಳು ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡ-ಬಲ ಬಣಗಳು, ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ತೀರ್ಪುಗಳನ್ನು ಇತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಛಾನೆಲ್‌ಗಳು, ಅನಧಿಕೃತ ರಾಯಭಾರಿಗಳಾಗಿ ಕೆಲವು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತವೆ. ಕೆಲವು ವರದಿಗಾರರೋ ಅಥವಾ “ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿ” ಗಳೋ, ನೀವು ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ, ಅವರು ಯಾವ ಬಣದವರು, ಎಂದು ಹೇಳಿಬಿಡಬಹುದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು “ಬುದ್ಧಿ ಜೀವಿಗಳು”, ಸಂಸಾರ ಸಮೇತ, ಒಂದೇ ಛಾನೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ನೆಲೆಯೂರಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಅಕ್ರೋಬರ್ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಎರಡು ಉದಾಹರಣೆಗಳು ಬಂದು ನಿಂತಿವೆ.

ಗೋಧಾದಲ್ಲಿ ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂಸಾಚಾರ ನಡೆದು 55 ಜನ ಸತ್ತಾಗ, ರಾಜ್‌ದೀಪ್ ಸರದೇಸಾಯಿ, ಗೋಧಾಗೆ ಹೋಗಿ, ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವೇ ಬೆಂಕಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ನಾಟಕವಾಡಿದರು ಎಂದಿದ್ದ. ಈಗ ಗುಜರಾತ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ತೀರ್ಪಿತ್ತು 25 ಜನರಿಗೆ ಅಜೀವ ಕಾರಾವಾಸವನ್ನು ವಿಧಿಸಿದೆ.

ಅಂತೆಯೇ ಆರುಷಿ ಕೊಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಳ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳ ಮೇಲೆಯೇ ತಿಂಗಳುಗಟ್ಟಲೆ, ಟಾಕ್ ಷೋ ನಡೆಸುತ್ತಾ,

ಅವರ ಮೇಲೆ ಏಕೆ ಕೇಸ್ ಹಾಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೂಗಾಡಿದ ಅರ್ನಾಲ್ ಗೋಸ್ವಾಮಿ ಗೆ ಈಗ ಅಲಹಾಬಾದ್ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಉತ್ತರವಿತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ಮೊಕದ್ದಮೆಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ಛಾನೆಲ್‌ಗಳಲ್ಲಿಯೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗುವುದಿದ್ದರೆ, ಕೋರ್ಟುಗಳು ತಾನೆ ಏಕೆ ಬೇಕು?

ಇಂತಹ ಛಾನೆಲ್‌ಗಳಿಂದ ಬುದ್ಧಿ ತೊಳೆಸಿಕೊಂಡ ಜನತೆ ಇನ್ನೆಂತಿರಬಹುದು. ಮೀಡಿಯಾ ಮೇನೇಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಅನ್ನುವ ಕಂಪನಿಗಳೇ ಬಹಳ ಇವೆ. ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಹಣ ಇತ್ತು ತಮ್ಮ ಪರವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಎಂದರೆ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಳ ಹಿರಿಮೆಯನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯುವುದೇ ಆಗಿದೆ. “ಪೇಡ್‌ನ್ಯೂಸ್” ಎಂದೇ ಹೆಸರಾಗಿರುವ ಈ ದಂಧೆ, ಸುಳ್ಳು ವರದಿಯನ್ನು ಹರಡುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೀಡಿಯಾ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಕಂಬವಾಗಿರುವುದೇ? ಯಾವ ನೀತಿಗೂ, ಯಾವ ಹತೋಟಿಗೂ ಒಳಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಬಲ್ಲದ ಈ ವರದಿ ದಂಧೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭದ್ರತೆಯ ಬಗ್ಗೆ.

2008 ನವೆಂಬರ್ ನಲ್ಲಿ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನದ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು, ಮುಂಬಯಿಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿದರು. ರಾತ್ರಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಜನ, ಯಹೂದಿಗಳ ಮನೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡಿ, ತಾಜ್ ಹೋಟೆಲ್ ಹಾಗೂ ಟ್ರೈಡೆಂಟ್ ಹೋಟೆಲ್ ಒಳಗೆ ಸೇರಿ, ನೂರಾರು ಪ್ರವಾಸಿಗಳನ್ನು ಸೆರೆಹಿಡಿದು, ಕೆಲವು ಹೋಟೆಲ್‌ನ ಮೇನೇಜರ್ ಹಾಗೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಕೊಂದರು. ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಕಳಿಸಿದ ಕಮ್ಯಾಂಡೋಗಳು ಹೋಟೆಲ್‌ಗಳನ್ನು ಸುತ್ತುವರೆದು, ಹೇಗೆ ಈ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ದೆಹಲಿಯಿಂದ ಎನ್.ಡಿ.ಟಿ.ವಿ. ಯ ಹೆಸರಾಂತ ವರದಿಗಾರ್ತಿ, ಬರಖಾ ದತ್ ಕೂಡ ತನ್ನ ಸಿಬ್ಬಂದಿಯ ಜೊತೆ ಇಳಿದು ಬಂದು, ಎರಡು ದಿನ ಸತತವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಯ ಪ್ರತಿ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನೂ ವರದಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಳು. ಇದರಿಂದ ಒಳಗೆ ಹುದುಗಿದ್ದ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರು, ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಹೆಜ್ಜೆಗಳನ್ನು ಹೋಟೆಲ್ ಒಳಗೇ ಟೀವಿಯ ಮೇಲೆ ನೋಡಿ, ಭದ್ರತಾ ಪಡೆಯ ಮೇಲೆ ಹಲ್ಲೆ ಮಾಡುವಂತಾಯ್ತು.

ಆದರೂ ಕೂಡ, ಎರಡು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಭದ್ರತಾ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಆ ಭಯೋತ್ಪಾದಕರನ್ನು ಮಟ್ಟ ಹಾಕಿ, ಇಖಬಿ ಬಸ್ ಒಂದನ್ನು ಹತ್ತಿ ಮರಳುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯೇ

ನೆರೆದಿದ್ದ ಮುಂಬಯಿ ಜನ, ಜಯಜಯಕಾರ ಮಾಡಿ “ಪಾಕಿಸ್ತಾನ್ ಮುದ್ದಾಬಾದ್” ಎಂದು ಪದೇ ಪದೇ ಕೂಗಿದಾಗ, ಈ ಬರಖಾದತ್, ಟಿವಿಯ ಮೇಲೆ “oh, my God. Dangerous, dangerous Slogans” ಎಂದು ಮರುಗಿದಳು. ಈಕೆಯ ನಿರಂತರ ವರದಿಯಿಂದ ಸತ್ತ ಹೋಟೆಲ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೆಷ್ಟೋ, ಆದರೆ ಈ ವರದಿಗಾರ್ತಿಯ ಅನುಕಂಪವೆಲ್ಲಾ, ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಜೊತೆಗೇ ಇತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ.

ಇನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಛಾನೆಲ್ ಕಂಪೆನಿಯು ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯ ವರ್ಷಗಳಿಗಿಂತ ಹಣಪಡೆದು, ಚುನಾವಣೆಯ ಪೂರ್ವಗನ್ನಡಿ, ಹಾಗೂ ಔರಿಟಿರಟಿ ಲಿರಟಿಟಿ ಗಳನ್ನು ಜನಗಳ ಮುಂದಿಡುತ್ತವೆ. Election Commission ಇದನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಇಟಿಜಿಫಿಠುರಟಿ ಅರಟಿಫುರಟಿ ಮೇಲೆಯೇ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸಿದವು ಈ ಛಾನೆಲ್‌ಗಳು.

ಈ ಎಲ್ಲಾ ಮಾಧ್ಯಮಗಳೂ ಕೂಡ, ಒಂದು ಧಂಧೆಯಾಗಿದ್ದು ಜಾಹೀರಾತು, ಪೇಡ್ ನ್ಯೂಸ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಹಣ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿವೆ. ಅಂತೆಯೇ, ಬಹಳಷ್ಟು ಛಾನೆಲ್‌ಗಳು ಕೇವಲ ಎಟಿ ಇಂದಲೇ ವರದಿಗಾರರನ್ನು ಆರಿಸುವುದರಿಂದ, ನಮಗೆ ತಲಪುವ ವರದಿಗಳ ಎಡಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಓಲಾಡುತ್ತವೆ. ಬಲಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ನೀವು ಮಾತಾಡಿದರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೆನ್ನೆಗೇ ಪ್ರವಾರ ಮಾಡುವವರೂ ಇದ್ದಾರೆ.

ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಖಿಖಿ ಕೆಲಸಗಾರರು ಸತ್ತಾಗ ಇಲ್ಲದ ಅನುಕಂಪ ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕೊಂದಾಗ ಹೊರಬರುತ್ತದೆ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಮಾತಿನ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂಬ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕಿನ ದುರುಪಯೋಗ ಪಡೆದು ಈ ಕಂಪೆನಿಗಳು ಹಣ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಿಂದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ, ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತಕ್ಕೆ, ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ನಿಜ.

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿನಾಥನ್ ಅವರಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ಚಂದ್ರ ದರ್ಶನ ಮಹೋತ್ಸವ

ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿನಾಥನ್, ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ 1950 ರಿಂದ, ಪ್ರತಿ ಗಣೇಶೋತ್ಸವದಲ್ಲಿಯೂ ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಯನ್ನು 2000 ವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಸಲ್ಲಿಸಿದ ಕಲಾವೀಣೆ. “ರಾಗಾ ತಾನಂ ಪಲ್ಲವಿ” ಯಲ್ಲಿ ಅತೀವ ಪರಿಣತೆ ಪಡೆದ ಇವರಿಗೆ, ಪಲ್ಲವಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ” ಎಂದೆ ಬಿರುದು. ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿಗಿಂತ ಮನೋಭಾವವೇ ಹೆಚ್ಚಿನದೆಂದು ತಿಳಿದ ಈ ಕಲಾವಿದೆ, 2000 ಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಗೀತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ನಾಥನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಡದಿಯ ಈ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಭಾಗಿರಾಗಿದ್ದಾರೆ. 90 ನೆಯ ವರ್ಷ ಅಚರಿಸಿದ ಶ್ರೀನಾಥನ್ ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ 80ನೆಯ ವರ್ಷ ಆಚರಿಸಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಥನ್ ಅನೋನ್ಯ ಜೋಡಿ. ಇಂತಹ ಸಹೃದಯ ದಂಪತಿಗಳು ಇನ್ನಿರಲಾರರು. ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಅತೀವ ಪ್ರೀತಿ ಇರುವ ಈ ದಂಪತಿಗಳು ಇಂದೂ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್‌ಗೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಥನ್ ಅವರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿ, ಭರ್ಜರಿಯಾಗಿ ಅಕ್ಟೋಬರ್ 26, 2017 ರಂದು, ಚೆಂಬೂರಿನ ಅಹೋಬಲ ಮಠದಲ್ಲಿ, ಕಳಸ ಪೂಜಾ, ಹೋಮಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ 80 ಮತ್ತು 90ನೆಯ ವರ್ಷದ ಸಂಪೂರ್ಣಿಯನ್ನು ಆಚರಿಸಿದರು. ಹಲವಾರು, ಗೆಳೆಯರು ಸಂಬಂಧಿಗಳು ನೆರೆದ ಈ ಮಹೋತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ವಿಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀನಾಥ ಅವರು ಕಂಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಈ ದಂಪತಿಗಳಿಗೆ ಪರಮಾತ್ಮ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಯುಷ್ಯ - ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಇತ್ತು ಸಂಗೀತ ಸೇವೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ ಎಂದು ಕೋರುತ್ತೇವೆ.

—ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಸದಸ್ಯರು

WARತೆಗಳು

- ★ ಸವಲತ್ತು ನೀಡಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಅರ್ಚಕರಿಂದ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ
- - ಸುದ್ದಿ
- ★ “ಡೆವೈನ್ ಬ್ರೈಬರಿ”
- ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಆಧಾರ್ - ಕಡ್ಡಾಯ ಸುದ್ದಿ
- ★ “ಸದ್ಯ! ನಮ್ಮ ತೀರ್ಥಕ್ಕಲ್ಲವಲ್ಲ” - ಎಂದು ನಿಟ್ಟುಸಿರು
- ಸಚಿವಾಲಯದಲಿ ಹಾವು ಇಲಿ ಓಡಾಡುತ್ತಿವೆ -ಸುದ್ದಿ
- ★ “ತಮ್ಮ ಹಿರಿಯರನ್ನು ಕಾಣಲು ಬಂದಿರಬಹುದು”
- ಸಾಲ ಮನ್ನಾಕ್ಕೆ ಆಗ್ರಹಿಸಿ ದೆಹಲಿ ಚಲೋ ಮಾಡಿ -ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ
- ★ ಸಾಲ ನೀಡುವ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳನ್ನು ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿದಾರಾಯಿತು.
- ಗೌರಿ ಲಂಕೇಶ್ ಕೊಲೆಯ ತನಿಖೆಯಲ್ಲಿ ಎಸ್.ಐ.ಟೀ. ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ - ಸರ್ಕಾರ
- ★ “ಯಾರ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿಲ್ಲ, ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದವರ ಹಿಂದೆಯೇ?” ಎಂದರಂತೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಮಾಸ್ತರು
- ರೈಲಿನಲ್ಲಿ ಸಪ್ಲೆ ಮಾಡುವ ಆಹಾರದ ಬೆಲೆ ಏರಿಸುವಂತಿಲ್ಲ - ರೈಲ್ವೆ ಮಂತ್ರಿ
- ★ “ಅದೇ ಇಡ್ಲಿ, ವಡೆ ಪುರಿಗಳ ಸುತ್ತಳತೆ ತಗ್ಗಿಸಬಹುದೇ? ಎಂದು ಕೇಳಿದನಂತೆ ಕೇಟರರ್

- ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವದಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕ ರಣಕಹಳೆ ಊದಲಿದೆ - ಸುದ್ದಿ
- ★ ಕನ್ನಡಿಗರ ಕನ್ನಡತನದಂತೆ ಒಂದೇ ದಿನಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತವಾದೀತು, ಎಚ್ಚರ
- ಮಹಾಕಾಲ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ, ದೇವರಿಗೆ ಮೊಸರು, ತುಪ್ಪ, ಸಕ್ಕರೆ ಸವರುವಂತಿಲ್ಲ- ಸರ್ವೋಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯ
- ★ “ಹೌದೋದು! ಇವರಿಗೆ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಿಗೆ ಸವರಿದ ಮೇಲೆ ಇನ್ನೆಲ್ಲಿ ಉಳಿದೀತು”
- ಗಣೇಶ, ಅಮ್ಮನೊಂದಿಗೆ ಭೂಲೋಕಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ, ಜನರಲ್ಲಾ ಮಾತಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಬಲ್ಲ ಅಮ್ಮನೊಡನೆ ಕೇಳಿದ “ಅಮ್ಮ ಜಿಎಸ್‌ಟಿ” ಅಂದರೇನು

ಗೌರಮ್ಮ: ಅದೊಂದು ಗುಮ್ಮ, ಭೂಲೋಕದಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಅತ್ತರೆ ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜಿ.ಎಸ್.ಟಿ. ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೀನು ಹೋದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಲ್ಪ ಜೋಪಾನವಾಗಿರು. ನೀನು ಕಡುಬು ಕೇಳಿದರೆ “ಜಿಎಸ್‌ಟಿ” ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಡಾ. ಮಂಜುನಾಥ್

PERSONAL FINANCE - YOUNG ADULTS

Systematic Investment Plan (SIP)

✍️ K. Kamala

You have just started to earn and want to accumulate savings for meeting your goals or you receive regular pocket money and out of this you want to save. There are choices before you to regularly save. Traditional savings methods were opening Recurring Deposit account with bank, contributing regularly to chit fund, have a piggy box and accumulate savings etc., As we have understood previously, safety and return are two important factors in deciding where to invest.

Systematic Investment Plan is one of the recommended ways of regular investment. So, let understand SIP in easy manner. Technically speaking, Systematic Investment Plan means investing a fixed sum of money on a specified day of the month/week/quarter for a period say three years or five years or on a continuous basis. In a sense Recurring Deposit also is a form of SIP. But, in general, the word SIP is used for regular investment in mutual funds.

As we have already understood previously, the interest that is earned on a Recurring Deposit is not adequate to beat the inflation and hence, on most of the occasions net return becomes negative. So, now let us understand SIP.

Mutual funds are SEBI registered entities, who mobilize savings of investors by launching various schemes which again are approved by SEBI and invest the money so mobilized in various forms as per the scheme. Units are allotted to investors. At the time of launch of scheme units are allotted at face value. Investments by schemes are published on a daily basis. Net Asset Value of each scheme is also published on daily basis. For example, at the time of launch if face value of units is Rs.10/- and if subscribe Rs.1,000/- I will get 100 units allotted. If 1000 subscribers subscribe Rs.1000/- then mutual fund would have mobilized 10,00,000/- and the same would be invested in asset classes as per the scheme objective. If after a month the value of investment grows to 10,25,000/- and expenses incurred by the mutual fund is say Rs.5,000/-, then Net Asset Value would be Rs.10,20,000 and per Unit value would be Rs.10.20

There are around 40 mutual fund entities in the country and all of them offer SIP. The detailed information on Institutions offering mutual funds can be obtained from [Mat](#). Some of the leading financial institutions both domestic and international players offer mutual fund. The operations of mutual fund are subject to SEBI supervision and there are many rules to make the operations of these Institutions transparent.

The minimum amount to be invested is Rs.500/- and therefore SIP products are aimed at retail individuals who may not have the expertise or time to participate directly in the financial markets in various asset classes like debt, equity, commodities, gold, equity derivatives etc., Investment in financial assets has yielded maximum returns as compared to any other asset class over a long period of time. Since SIP is a disciplined and time bound investment, volatility or variations of day to day nature in the market neutralizes over a period of time and thus returns are almost risk free and better than bank FDs and RDs.

Now, that you are convinced that SIP is a good tool to accumulate savings, next question is how do I start my transactions? Mutual Fund Institutions have branches across the country for servicing the needs of investors. Besides this, mutual funds also empanel distributors who reach out to investors. You could use their services too. For opening of the account, you need to complete Know Your Customer (KYC) forms wherein you would required to provide your identity proof, address proof, PAN No, Aadhar No., Cancelled cheque etc., Once your KYC compliance is ensured, you need to fill subscription form and give your cheque for first investment. Subsequent installments would be debited to your account through ECS debit. During the entire course of your transaction, you would receive alerts and confirmation on your mobile number and email id. Periodic statements also would be received by you for the units allotted, their current value etc.,

Though you have chosen a period for SIP, in case of an urgent need, you can withdraw the money you have invested at the current NAV on the date of your withdrawal. It would take roughly about two days to get the credit into your account.

One of the important steps in SIP would also be to identify the mutual fund and the scheme in which you would like to invest. We will cover the same in our next article.

Note : The views expressed herein are personal and does not represent the view of the Employer. Feedback or queries can be sent to kamalkantharaj@gmail.com

ಸಂಗೀತ ಸರಸಿ; ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆ: ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತವರ ಬರಹ

ಸಂಪಾದಕರು: ಡಾ. ಜ್ಯೋತ್ಸಾ ಕೃಷ್ಣಾನಂದ ಕಾಮತ್ ಮತ್ತು ಡಾ. ಸುಷ್ಮಾ ಅಶೋಕ್ ಆರೂ

ಡಾ. ಲೀಲಾ ಬಿ.

ಇದೊಂದು ಅಪರೂಪದ ಕೃತಿ. ಇತ್ತೀಚೆಗಷ್ಟೇ ನಮ್ಮನ್ನು ಅಗಲಿದ ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮಿ, ವಿಮರ್ಶಕ, ಸಂಘಟಕ, ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಜನರ ನಡುವೆ ಕೊಂಡಿಯಂತಿದ್ದ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಗಳ ಬಾಂಧವ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ದುಡಿದ ಮತ್ತು ಸದಾ ಹಸನ್ಮುಖಿಯಾದ ಪ್ರಕಾಶ್ ಬುರ್ಡೆ ಅವರ ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಇದು 568 ಪುಟಗಳ ಕೃತಿ. ಇದನ್ನು ಎಂಟು ಅಧ್ಯಾಯಗಳನ್ನಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯ ಅಧ್ಯಾಯದಲ್ಲಿ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಆತ್ಮೀಯರ 'ನುಡಿ ನಮನ' ಇದೆ. ಒಟ್ಟು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೇಖನಗಳು ಇಲ್ಲಿವೆ. ಹೆಸರಾಂತ ಸಾಹಿತಿ ಎಸ್. ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರು ಪುಣೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ "ಮಂದ್ರ" ಕಾದಂಬರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಮರಾಠಿ ಭಾಷಣದ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠಿ ಜನರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಷ್ಟೇ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ. "ಮಂದ್ರದ ವಸ್ತು ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೇಳಿದ ಅವರು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತರಾದರು. ಪತ್ರಿಕೆಯವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಬರೆದರು. ಹೀಗಾಗಿ ಮಂದ್ರದ ಮರಾಠಿ ಅನುವಾದ ಬಹುಬೇಗ ಪ್ರಕಟವಾಯಿತು". ಪ್ರೊ. ರಹಮತ್ ತರಿಕೆರೆ ತಮಗೆ ಗಾಯಕಿ "ಅಮೀರ್ ಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಿ" ಯನ್ನು ಬರೆಯುವಾಗ ಬುರ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮತ್ತು ಗೋಹರ ಹಾಗೂ ಅಮೀರ್ ಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಿ ಜನ್ಮ ಶತಮಾನೋತ್ಸವಗಳು ಬಂದಾಗ ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಅಪೂರ್ವವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚಾಂದವಣಕರ ಜತೆಗೂಡಿ ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಪ್ತ ಮಿತ್ರ ಡಾ. ವ್ಯಾಸರಾವ್ ನಿಂಜೂರ್ ಅವರು ಪ್ರಕಾಶ್ ಬುರ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಸಂಗೀತದ ಬಗ್ಗೆ ಬರೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದವರು ಮತ್ತು ಬುರ್ಡೆಯವರು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ "ಕಲಾಭಾರತಿ"ಯ ಕನಸನ್ನು ನನಸಾಗಿ ಮಾಡಿದವರು. ಡಾ. ವ್ಯಾಸರಾವ್ ನಿಂಜೂರು ಅವರು ತಮ್ಮ ಮತ್ತು ಬುರ್ಡೆಯವರ ಆತ್ಮೀಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಕಲಾಭಾರತಿ"ಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶ್ರಮ ಬುರ್ಡೆಯವರದ್ದು ಎನ್ನುತ್ತಾ ಅವರ ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಂಗಭೂಮಿಯ ವಿಮರ್ಶೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವ ಮೂಲಕ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಗಮನ ಸೆಳೆದಿದ್ದನ್ನೂ, ಟೈಮ್ಸ್ ಆಫ್ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಅವರಿಂದ ಸುಮಾರು ಒಂದು ದಶಕದ ಕಾಲ ನಡೆದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಜೋಕಟ್ಟೆ ನೆನಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬುರ್ಡೆಯವರು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದರು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಬಿ.ಎ.ಸನದಿ ಅವರು ಬುರ್ಡೆಯವರು "ತಮ್ಮ ಮುಂಬೈನ ಅತ್ಯಂತ ಹತ್ತಿರದ ಗೆಳೆಯ" ಎಂದು ಬುರ್ಡೆಯವರೊಂದಿಗಿನ ಒಡನಾಟವನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು "ನಮ್ಮಿಬ್ಬರ ನಡುವಿನ ಸಮಾನ ಧರ್ಮವೆಂಬುದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದ ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಲೇಖಕಿ. ಬುರ್ಡೆ ಅವರು ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ "ಕನ್ನಡ ಮರಾಠಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಕೊಡುಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಸರಳವಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆ ಸಹಿತವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದು ಅವರ ಮನಃಪಟಲದಲ್ಲಿದೆ" ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಡಾ. ಸುನೀತಾ ಶೆಟ್ಟಿ, ಬುರ್ಡೆಯವರ ಆಳವಾದ ವಿದ್ವತ್ತು, ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂತೋಷದ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಅವರ ಹಲವಾರು ಲೇಖನಗಳ ಮೂಲಕ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸೋದರಿ ಸುಷ್ಮಾ ಆರೂ ಅವರ ಲೇಖನ ಓದಿದ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಕಣ್ಣೀರು ಬರದೆ ಇರಲಾರದು. ತನ್ನ ಅಣ್ಣನ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಓದಿ ತನ್ನ ಅಣ್ಣನನ್ನು ಅರಿತಿದ್ದಾಗಿ ಸುಷ್ಮಾ ಆರೂ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸುಷ್ಮಾಳ ಬರವಣಿಗೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ ಅವರ ಲೇಖನ ಓದಿದರೆ ಒಳಿತು. ತನ್ನ ಅಣ್ಣ "ಎತ್ತೋಮ್ಮೂಸಿಕೋಲೋಜಿಸ್" ಎಂದು ಸುಷ್ಮಾ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಹಳೆಯ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಎಂದ ತಕ್ಷಣ ಕೂಡಲೆ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವ ಎರಡು ಹೆಸರುಗಳು ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಚಾಂದವಣಕರ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಕಾಶ್ ಬುರ್ಡೆ ಅವರದ್ದು. ಬುರ್ಡೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹಳೆಯ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಚಾಂದವಣಕರ್ ಅವರ ಮರಾಠಿ ದೈನಿಕ "ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಟೈಮ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ, ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ಯುಗ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಶತಮಾನೋತ್ಸವ ಆದಾಗ "ಪೂರ್ವ ಸೂರಿಂಚಿ ಸೂರ್" (ಪೂರ್ವ ಸೂರಿಗಳ ಸ್ವರಗಳು) ಎಂಬ ಶೀರ್ಷಿಕೆ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆದಿದ್ದನ್ನು, ಪ್ರಕಾಶ್ ಬುರ್ಡೆ ತಪ್ಪದೆ ತನ್ನ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ತಮ್ಮ ಅನಿಸಿಕೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಸ್ವತಃ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಿ ಆ ಮೂಲಕ ಹಿಂದಿನ ಹೆಸರುವಾಸಿ ಕಲಾವಿದರನ್ನು ಪರಿಚಯ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. "ನನ್ನ ಪೂರ್ವ ಸೂರಿಂಚಿ ಸೂರ್ ತುಂಬಾ ಹಳೆಯ ಆದರೆ ಇಂಪು ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಕುರಿತಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಶ್ರೋತೃಗಳ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ಗಳಿಸಿತು. ಇದು ಬುರ್ಡೆಯವರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. 2004ರಲ್ಲಿ ಕೇಸರಿಬಾಯಿ ಕೇರ್ಕರ್ ಅವರ ವಿರಳ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ, ಪುನರ್ಮುದ್ರಣದ ಸಿ.ಡಿ." ಶ್ರುತಿ ಪ್ರಸಾರ ಎಂಬ ಲೇಬಲ್ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಯಿತು. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದ ಕೇಸರಿಬಾಯಿಯವರ ಮರಿಮಗಳು 10 ಸಿ.ಡಿ ಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ "ತನ್ನ ಮುತ್ತಜ್ಜಿ ಎಂತಹ ಅಸಾಧಾರಣ ಗಾಯಕಿ, ಸಂಗೀತದ ದಂತ ಕತೆಯಾಗಿದ್ದ ಪರಿ ತನಗೆ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಉದ್ಗರಿಸಿದರಂತೆ". ಇದರ ಯಶಸ್ಸು ಬುರ್ಡೆಯವರದ್ದು. 'ಅಮೀರ್ ಬಾಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕಿ' ಪುಸ್ತಕ, ಮರಾಠಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಯಿತು. ಡಾ. ಸುರೇಶ್ ಚಾಂದವಣಕರ್ ಹೀಗೆ ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆ.ಚಂದ್ರಮೌಳಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕಲಾಭಾರತಿಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅವರನ್ನು ಶ್ರವಣಕುಮಾರ ಎಂದು ಎನ್ನಬಹುದು ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ವಿಠಲ್ ಸಿ. ನಾಡಕರ್ಣಿಯವರು "ನಿಜವಾದ ಕಲಾ ತಪಸ್ವಿ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ತರುಣ ಕಲಾವಿದರಿಗೆ ವೇದಿಕೆ ನಿರ್ಮಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ". ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಅವರ ನಿರರ್ಗಳ ನಿರೂಪಣೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಸುಮೇಧಾ ರಾಯ್ಕರ್ ಮಾತ್ರ ಅವರು "ಮಾನವತಾ ವಾದಿ, ವಿದ್ವಾಂಸ, ಏಕವ್ಯಕ್ತಿ, ಡೈನಮೋ, ಆಗಿ ಮುಂಬೈ ಮಹಾನಗರದ ಹಲವಾರು ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ" ಎಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಮನ ಸಲ್ಲಿಸಿದವರು ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಅತ್ಯಂತ ಆಪ್ತರು. ಇವು ಅವರ ಮನದಾಳದ ಮಾತುಗಳು.

ರಂಗಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರೀತಿಸಿದ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ರಂಗ ಗೀತೆ ಮತ್ತು ಕಲಾವಿದರ ಸುದೀರ್ಘ ಪ್ರಸ್ತಾವವಿದೆ. ಮರಾಠಿ ನಾಟ್ಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಗುಜರಾತಿ ರಂಗಭೂಮಿ, ವಂಗ ರಂಗ ಗೀತೆಗಳು ಮತ್ತು ಮುಂಬಯಿ ರಂಗಭೂಮಿ ನಡೆದು ಬಂದ ರೀತಿ, 21ನೇ ಶತಮಾನದ ತನಕದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ವಿವರಣೆ ನೀಡಿರುವುದು ಮತ್ತು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ರಂಗಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ. 1885-2011 ರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ರಂಗಭೂಮಿ ವಿವಿಧ ಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದೆ. ಮುಂಬಯಿ ರಂಗಭೂಮಿಯ ಜಮಶೇಡ್ಲಿ ಫ್ರಾಮಜಿ ಮಾದನ್‌ರವರ ಬಗ್ಗೆ ಅಪರೂಪದ ಮಾಹಿತಿ ಇದೆ. ಇಂದಿನ ಹಿಂದುಸ್ತಾನಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಸಂಗೀತದ ಪರಂಪರೆ ಉಳಿಯಲು ಹಿಂದಿನ ಹಲವಾರು ಕಲಾವಿದರು ಶ್ರಮಪಟ್ಟು ಕಲಿತ ವಿದ್ವೆಯ ದಾನವನ್ನು ಇಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಸಾಕ್ಷಿ. ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸಂಗೀತ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಞಿಯರು" ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ. ಈ ಕಲಾವಿದರ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಅವರ ಏಳು ಬೀಳುಗಳ, ಜೀವನದ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ಕಂಡರಿಯದ ಕಲಾವಿದರ ಒಳಮುಖದ ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದ ಆಗ್ರವಾಲಿ ಜೋಹರಾಬಾಯಿ (1868-1913), ಮೈ ನೇಮ್ ಈಸ್ ಜಾನಕಿ ಬಾಯಿ (1818-1934) ಜದ್ವನಿ ಬಾಯಿ (ನರ್ಗೀಸಳ ತಾಯಿ) (1892-1949), ಮೊಗುಬಾಯಿ ಕುರ್ಡೀಕರ್ (1904-2001) (ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಿಧನರಾದ ಅಪ್ರತಿಮ ಕಲಾವಿದ ಕಿಶೋರಿ ಆಮೋನ್‌ಕರ್ ಅವರ ತಾಯಿ), ಯಾದೆ ಬೇಗಮ್ ಅಕ್ತರ್‌ಕಿ (1914-

1974), ಅಂಜನಿಬಾಯಿ ಮಾಲಪೇಕರ(ಮುಂಬಯಿ ವಸಂತಸೇನೆ 1883-1974) - ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಲಾವಿದರ ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮತ್ತು ಇವುಗಳನ್ನು ಕಾಲಾನುಕ್ರಮವಾದ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಘಟನೆಯ ದಾಖಲೆ ಇಲ್ಲಿಯ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವಾಗಿದೆ.

1860-1991 ರಲ್ಲಿ ಹೊರಬಂದ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಲೇಖನವಿದೆ. ಇದು ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಇದರ ಹಿಂದೆ ಬುರ್ಡೆ ಅವರ ಅಪಾರ ಶ್ರಮವಿದೆ. ಕೆಲವನ್ನು ನಾವು ಹೆಸರಿಸುವುದಾದರೆ ಭೂಗಂಧರ್ವ ರಹೀಮತ್ ಖಾನ್ ಹಡ್ಡುಖಾನ್ (1860-1922) , ಮೈನೇಮ್ ಈಸ್ ಗೋಹರ್‌ಜಾನ್ ಆಫ್ ಕಲಕ್ತಾ(1876-1930) ಹೀಗೆ ಇಪ್ಪತ್ತೈದು ಅಪರೂಪ ಕಲಾವಿದರ ಪರಿಚಯವಿದೆ. 1902ರಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಫೋನ್ ರೆಕಾರ್ಡಿಂಗ್ ಕಂಪೆನಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿ 1902-2008 ರವರೆಗೆ ಎರಡುವರೆ ಲಕ್ಷ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಾಶವಾಯಿತು. ಬುರ್ಡೆಯವರು 1902ರಿಂದ 1932ರವರೆಗೆ ಹೊರಬಂದ ಧ್ವನಿಮುದ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಅವುಗಳ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಹಾಡುವವರ ಚಿತ್ರ, ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವ ರೂಢಿ ಇತ್ತು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನ , ಧ್ವನಿ ಮುದ್ರಿಕೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶೇಷ ಅರಿವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ, ವಿಪರೀತ ಕುತೂಹಲ ಮೂಡಿಸುತ್ತೆ. ಹೀಗೆ (1-4) ಅಧ್ಯಾಯಗಳ ಕೊನೆಯವರೆಗೆ ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ , ಅರ್ಥೈಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಾಯ (5 -ರಾಗಗಳು) ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಭೈರವದ ವಿವಿಧ ಪ್ರಕಾರಗಳು , ಭೈರವಿ ರಾಗ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯೊಂದಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾಗಿದೆ. ರಾಗ ತೋಡಿ(ಪು.222-223) ಅದೆಷ್ಟು ವೈವಿಧ್ಯಮಯ, ಪಹಡಿ,ಯಮನ,ಒಂದೇ ಎರಡೇ ಹಲವಾರು ರಾಗಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಇಲ್ಲಿದೆ.ರಾಗವನ್ನು ತನ್ಮಯತೆಯಿಂದ ಆಲಿಸಿ ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕೆ ಎನಹ ಸಂಗೀತವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಂಗೀತವನ್ನು ಆಲಿಸಲು,ಕೇಳಲು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಮನೋಧರ್ಮ ಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಓದುಗ ಓದಿ ಅವನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಆಸ್ವಾದಿಸಬೇಕು.

ತಾನ್‌ಸೇನನಿಂದ ಭಿಮಸೇನನವರೆಗೆ ಉತ್ತರಾದಿ ಸಂಗೀತ ನಡೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ(ಪು.209), ಸಂಗೀತ ಪರಂಪರೆ, ಘರಾನಾ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ರೀತಿಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಹಲವು ಅಪರೂಪದ ಸಂಗತಿ ನಮಗೆ ವಿವಿಧವಾಗುತ್ತೆ. ಇದರಲ್ಲಿನ ಚಾರಿತ್ರಿಕಾಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಇದರಲ್ಲಿ 22 ಪ್ರಬಂಧಗಳಿವೆ. ಹಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದೆ. ಡಾ.ಎಸ್.ಎಲ್. ಭೈರಪ್ಪನವರ 'ಮಂದ್ರ' 'ದ ಬಗ್ಗೆ ಬುರ್ಡೆಯವರು ಪುಣೆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದು,ಸ್ವತಃ ಭೈರಪ್ಪ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡದ್ದು ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿಸಿದೆ. ಮಂದ್ರ ಸಂಗೀತದ ಮೇಲಿನ ಕಾದಂಬರಿ, ಸಂಗೀತಕಾರನ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ. ಸಂಗೀತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಅಧಃಪತನ ,ಆಗುಹೋಗುಗಳನ್ನು ಭೈರಪ್ಪನವರು ಚಿತ್ರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯಭಿಚಾರ ತನ್ನ ಶಿಷ್ಟಾಚಾರವೆಂದು ತಿಳಿದು ಅದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳ ಕಾಲ ಜೀವನ ಮೂಲ್ಯವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡ ಮೋಹನಲಾಲ್ ಅಶ್ವೀಲ ವರ್ತನ ಇಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ. ಗುರುವಿನ ಘನತೆಗೆ ಬಿರುಕು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಅವನ ವರ್ತನೆ ಎಂದು ಬುರ್ಡೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.ಭೋಸ್ಲೆಯ ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ"ಕಲೆಯನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಸ್ವರ್ಗ ಪ್ರವೇಶ ಮಾಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತೆ.ಕಲಾವಿದನ ಒಳಹೊಕ್ಕಾಗ ಬೇರೆಯೆ ಇರುತ್ತೆ.ಯಾಕೆ ಈ ಕಾಂಟ್ರಿಡಿಕ್ಷನ್- ಇದೇ ಮಂದ್ರ ಕಾದಂಬರಿಯ ತಿರುಳು". ಮತ್ತೊಂದು ಪ್ರಬಂಧ"ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯ ಮುಸಲ್ಮಾನ ಉಪಾಸಕರು". ಜಾತಿ ಮತ ಎಂದು ಸಮಾಜ ಘರ್ಷಣೆಗೆ ಇಳಿದಿರುವಾಗ "ಈ ಸರಸ್ವತಿ ದೇವಿಯ ಉಪಾಸಕರು" ತಂಗಾಳಿ ಬೀಸಿದಂತೆ ಭಾಸವಾಗುತ್ತೆ. ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಯಾವ ಜಾತಿ ಭೇದವಿಲ್ಲ . ಇದಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೀರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿದೆ.

ಉಸ್ತಾದ್ ಅಲ್ಲಾ ಉದ್ದೀನ್ ಖಾನ್ ಮೈಹರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ವಾಸಿ. ಪಂಡಿತ ರವಿಶಂಕರರ ಗುರು ಮತ್ತು ಆಲಿ ಅಕ್ಬರ್‌ಖಾನ್ ಅವರ ತಂದೆ.103 ವರ್ಷ ಬಾಳಿದ ಅಲ್ಲಾ ಉದ್ದೀನ್‌ಖಾನ್ ಅವರ ಮಗಳು ರವಿಶಂಕರವರ ಹೆಂಡತಿ ಅನ್ನಪೂರ್ಣಾದೇವಿ ಸೂರ್ ಬಹಾರ್ ವಾದಕರಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವರು. ಇವರೆಲ್ಲರ ಸರೋದದ ಮೇಲೆ ಶಾರದಾ ದೇವಿಯ ಚಿಕ್ಕ ಮೂರ್ತಿ ಇದೆ. ಬಿಜಾಪುರ ದೊರೆ ಜಗದ್ಗುರು ಇಬ್ರಾಹಿಂ ಅದಿಲ್ ಶಾಹನ ರಾಜಮುದ್ರೆ ಸರಸ್ವತಿ. ನವರಸ ವೀಣೆಯನ್ನು ಆನೆಯ ಮೇಲಿಟ್ಟು ಅಂಬಾರಿ ಮಾಡಿಸಿದ ಭವ್ಯ ಮೆರವಣಿಗೆ ವೃತ್ತಾಂತ ತಿಳಿದಿದೆ.ಅದಿಲ್ ಷಾಹ ಸ್ವತಃ ವಿದ್ವಾಂಸ. ಸಂಗೀತ ಪುಸ್ತಕ "ಕಿತಾಬ್ ಎ ನವರಸ" ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ.ಇನ್ನೂ ಪುಸ್ತಕದ ಆಳಕ್ಕೆ ಇಳಿದರೆ, ಸರಸ್ವತಿ,ಗಣೇಶ ಸ್ತುತಿಗಳು ಕಾಣಬರುತ್ತೆ.ಬ್ರಿಷ್ಟ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವ ಈ ಪ್ರಕಾರಗಳು ಸಂಗೀತ ಪ್ರೇಮವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಸಂಗೀತ ಲೋಕದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತೆ,ಜಾತಿ ಭೇದವನ್ನೂ ಮೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸುಂದರವಾಗಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ.(ಪೂರಕವಾಗಿ,ಸಂಗೀತ ಜ್ಯೋತಿಗೆ ಎಲ್ಲಿದೆ ಜಾತಿ) ಎಂಬುದನ್ನು ಓದಬಹುದು.(ಶಿರೀಷ್ ಚೋಶಿ-ಪ್ರಜಾವಾಣಿ ,ಮಾರ್ಚ್ 21-2-2017 ಪು.6).

"ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಅಥವಾ ಉತ್ತರಾದಿ ಸಂಗೀತಕ್ಕೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೊಡುಗೆ" ಮತ್ತೊಂದು ಉಪಯುಕ್ತ ಲೇಖನವಾಗಿದೆ.ಪುಟ್ಟರಾಜ ಗವಾಯಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮೀಯ ಲೇಖನವಿದೆ."ಗಾಯಕರು ಮತ್ತು ಗಾಯಕಿಯರು" ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕು ಕಲಾವಿದರ ಪರಿಚಯವಿದೆ.ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮೆಚ್ಚಿನ ಕಲಾವಿದರು ಅಂದರೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಅವರ ಕಛೇರಿ ಕೇಳಿರತಕ್ಕಂತಾ ಕಲಾವಿದರು. ಇವರ ನೇರ ಸಂಪರ್ಕ ಓದುಗನಿಗೆ ಆಗಿರಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.ಆದರೆ ಇವರ ಒಳಹೊಕ್ಕು ಬುರ್ಡೆಯವರು ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿತೆಂದು ಅದನ್ನು ರಸದೌತಣದಂತೆ,ಹೂವಿನ ಹಾರ ಪೋಣಿಸಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಡಿತ ಭೀಮಸೇನ ಜೋಶಿ, ಪಂಡಿತ ದೇವೇಂದ್ರ ಮುರ್ಡೇಶ್ವರ, ಫಿರೋಝ ದಸ್ತೂರ, ಶೋಭಾ ಗುರ್ಟು,ಜಿತೇಂದ್ರ ಅಭಿಷೇಕಿ, ಇತ್ಯಾದಿ. ತಾರಾಬಾಯಿ ಮಾನೆ,ಇಂದುಬಾಲ, ಅಂಗುರಬಾಲಾ,ಅಪರೂಪದ ಕಲಾವಿದರು ಇಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ವಿಸ್ಮಯದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿದ ಹಲವು ಕಿರಾನಾ ಪರಂಪರೆಯ ಗಾಯಕ ಗಾಯಕಿಯರ ಬಗ್ಗೆ ಸುದೀರ್ಘವಾದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಬುರ್ಡೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.ಬಂದೇ ಆಲಿಖಾನ್(1824-1895) ಮತ್ತು ಆ ಪರಂಪರೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಗಾಯಕರ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನೂ ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. "ಮುಂಬೈ ಕಲಾ ಭಾರತಿಯ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತ" ಪ್ರಬಂಧ ,ಕಲಾಭಾರತಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದವರಿಗೆ ಅದೂ ಈ ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಒಂದು ಬೇಕನ್‌ಲೈಟ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ ಆಗಲಾರದು.ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯ ಬಯಸುವವರು ಮಾನವಂದನಾ (ಪರಿಶಿಷ್ಟ 2) ಓದಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

ಸಮಾಪ್ತಿ: ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಕಲಾವಿದರ ಬಗ್ಗೆ ಹಲವಾರು ಪುಸ್ತಕಗಳು ಈಗಾಗಲೇ ಪ್ರಕಟವಾಗಿವೆ. ಆದರೆ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ ಗಾಯಕ ಗಾಯಕಿಯರ ಪುಸ್ತಕ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿರಳ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ "ಫಸ್ಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಇನ್‌ಫೋರ್ಮೇಶನ್ " (ಅಧಿಕೃತ ಮಾಹಿತಿ) ಅತಿ ವಿರಳ. ಆ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ,ಇದರಲ್ಲಿ ಅಸಾಧಾರಣವಾದ ಹಲವಾರು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದ , ಊಹೆಗೆ ನಿಲುಕದ ಸಂಗತಿ ಇದೆ.ಈ ಪುಸ್ತಕ ಕಾದಂಬರಿಯಂತೆ ಬೇಗ ಓದಿ ಮುಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.ನಿಧಾನವಾಗಿ ಓದಬೇಕಾದ ಪುಸ್ತಕವಿದು. ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸಂಗೀತ ದಾಖಲೆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಓದುಗನಿಗೂ ರಸಿಕರಿಗೂ ಸಂಶೋಧಕರಿಗೂ ಅತ್ಯಂತ ಉಪಯೋಗವಾಗಿ ಒಂದು ಅತ್ಯಂತಮವಾದ ಪರಾಮರ್ಶ ಅಥವಾ ಅವಲೋಕನ ಗ್ರಂಥ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ.ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರು ಪರಿಚಯಿಸಿರುವುದು ಒಂದೆ ಎರಡೆ! ಕಲಾವಿದರು,ಸಂಸ್ಥೆಗಳು,ಘರಾನಾಗಳು,ರಾಗಗಳು,ಅಪರೂಪವಾಗಿ ಮನಸ್ಸುರ್ಷಿಯಾಗಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರು ಬರೆದಿಡದಿದ್ದರೆ ಎಂತಹ ನಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು! ಇಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿರುವ ಹಲವು ಮಹನೀಯರು ತಮ್ಮ ಶ್ರಮ , ಸಾಧನೆಯಿಂದ ಉನ್ನತ ಶಿಖರವನ್ನೇರಿದವರು. ಪುಸ್ತಕ ಸರಳವಾಗಿ ಓದುಗರನ್ನು ಯಾವುದೋ ರಸಿಕ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಕೊಂಡು ಒಯ್ಯುತ್ತೆ, ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ತಲಪುವಂತಿದೆ.

ಪ್ರಕಾಶ ಬುರ್ಡೆಯವರಿಗೆ ಸಂದ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಅವರ ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಇದ್ದ ಸೌಕರ್ಯ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ"ಮೈ ವರ್ಕ್ ಸ್ವೀಕ್ಸ್". ಇವರ ಕೃತಿ ಮಾತಾಡುತ್ತೆ ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಖಂಡಿತಾ ಎಲ್ಲರನ್ನು ಬೇರೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಒಯ್ದು ಮಾತಾಡಿಸುತ್ತೆ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಲಕ್ಷಿತ ವಚನಕಾರ ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯ, - ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ

ಡಾ. ದಾಕ್ಷಾಯಣಿ ಯಡಹಳ್ಳಿ

ಮುಂಬಯಿ ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರಾದ ಡಾ. ಜಿ. ಎನ್ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯರಚನೆ ಎಂಬುದು ಜೀವನದ 'ಉಸಿರು', ಇದು ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೇ ಐವತ್ತಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದ ಅವರು ಪಾದರಸದಂತಹ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವರು, ಸದಾ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರು, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಪಾರ ಆಸಕ್ತಿ. 'ಅಲಕ್ಷಿತ ವಚನಕಾರ ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯ' ಅಂಥ ಒಂದು ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ.

12ನೇ ಶತಮಾನದವನೆನ್ನಲಾದ ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನ, ಅವನ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ತತ್ವಗಳ ಮೇಲೆ ಈ ಕೃತಿಯು ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ. 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 770 ಶರಣರಿಂದ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆದಿರುವುದು ಕೆಲವು ಪ್ರಮುಖರೆನ್ನಲಾದ ಶರಣರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಂಭ ವಿಷಾದವಿಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಶರಣ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸಿದ ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಬಸವಣ್ಣ, ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣ, ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ, ಸಿದ್ಧರಾಮ ಇವರುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಾವ್ಯ ಪುರಾಣಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳ ಕೃತಿಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಚರ್ಚೆ ಮರು ಚರ್ಚೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಉಳಿದ ಶರಣರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವಷ್ಟು ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ಶರಣರು ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಕಳಕಳಿಯು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಶರಣರ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾದ ಚರ್ಚೆಯು ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವ ಆಶಯ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಹಾಗಾದಾಗ ಮಾತ್ರ ಶರಣಯುಗದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ಬರುತ್ತದೆ.

ಬಸವ ಸಮಿತಿಯವರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದ ಬಸವೇಶ್ವರರ ಸಮಕಾಲೀನರು ಎಂಬ ಕೃತಿಯು 132 ಶರಣರ ಚರಿತ್ರೆಯ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಎಲ್ಲ ಶರಣರ ಜೀವನದ ವಿಸ್ತೃತ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ. ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪದರಲ್ಲಿ ದಾಖಲಿಸಿದೆ.

ಕೃತಿಯ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಯ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು, ಶರಣ ಚಳುವಳಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು, ಅವರ ಸಮಾಜೋದಾರ್ಮಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೇರವಾಗಿ ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಇಳಿಯುವದಿಲ್ಲ. 'ಕೇತಯ್ಯ' ಹೆಸರಿನ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಶರಣರಿದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಕೇತಯ್ಯ ಬಸವಣ್ಣನ ಸಮಕಾಲೀನನೇ ಎನ್ನಲು ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನವನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬಸವಣ್ಣನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಈತನ ಹೆಸರಿನ ಉಲ್ಲೇಖವಿದ್ದರೂ ನಂತರದ ಭಕ್ತ ಕವಿಗಳಾದ ಹರಿಹರ ರಾಘವಾಂಕರು ತಮ್ಮ ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈತನ ಹೆಸರನ್ನು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಲ್ಲವಾಗಿ ನಂತರದವರು ಅವನ ಜೀವನವನ್ನು ಅಲಕ್ಷಿಸಲು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆ ಇಲ್ಲಿದೆ. ಕೇತಯ್ಯನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಬಸವಣ್ಣ ಮತ್ತು ಇತರ ಶರಣರ ಹೆಸರುಗಳಿದ್ದುದನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಶಂಕರದೇವ ವಿರಚಿತ ಏಲೇಶ್ವರ ಕೇತಯ್ಯನ ರಗಳೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿ ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು ಪುನರ್ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸದೆ ಆತನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ವಚನಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನವರ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತ, ಅವನೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾದಕನಾಗಿದ್ದ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇತಯ್ಯನ ಅನೇಕ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ, ಶರಣರ ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾಗಿದೆಯಾದ್ದರಿಂದ ಅವನೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಸಾಧಕ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಗಳೆಯನ್ನು, ಹಾಗೂ ಕೇತಯ್ಯನ 74 ವಚನಗಳನ್ನು ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳಿಸಲಾಗಿದ್ದು ಸಂಶೋಧನೆಯ ಶಿಸ್ತನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಏಲೇರಿಯವನಾದ ಕೇತಯ್ಯನ ಸಮಾಧಿಯ(ಏಲೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ) ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಡುವದರಿಂದ ಕೃತಿಗೆ ಒಂದು ಅನನ್ಯತೆ ಉಂಟಾಗಿದೆ.

ಐದು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೃತಿಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಾಗಿ ಶರಣರ ಜೀವನದ ಕ್ರಾಂತಿ ಮಹತ್ವ, ನಾಲ್ಕು ಜನ ಕೇತಯ್ಯಗಳು, ಶಂಕರದೇವ ಆಧಾರಿತ ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನಚರಿತ್ರೆ, ಆತನ ಜೀವನ ಸಾಧನೆಯ ಚರ್ಚೆ, ತತ್ವಗಳು, ಕೇತಯ್ಯನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೊಳಗೊಂಡ ರಗಳೆ ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಕೇತಯ್ಯನ ವಚನಗಳು. ಹಂತಹಂತವಾಗಿ ಕೇತಯ್ಯನನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವ ಈ ಕೃತಿ ಒಬ್ಬ ಶರಣನ ಜೀವನವನ್ನು ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ನೋಡಿದ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಕೃತಿಯು ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನದ ಅನೇಕ ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.

ಶರಣರು ಜಾತಿಭೇದವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು. ಶಿವಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಸಮಾನವೆಂದವರು. ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನವನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಅವಲೋಕಿಸಿದರೆ ಆತನು ಅಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಲು ಕಾರಣಗಳಿರಬಹುದು ಎಂಬುದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇತಯ್ಯ ಕಟ್ಟಾ ವೀರಶೈವ, ಶೈವರನ್ನು ಆದರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಅವರೊಂದಿಗೆ ನೆಂಟಿಸ್ತಿಕೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಣ್ಣತಂಗಿಯರಿಗೆ ಮದುವೆ ಮಾಡಿದ. ಜಾತಿ ಕಾರಣವಾಯಿತು. ಶರಣರು ಶೂದ್ರ ಮತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ವಿವಾಹಕ್ಕೆ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದರು. ಶಿವಭಕ್ತರೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಎಂಬ ಮತದವರಾಗಿದ್ದರು. ಕೇತಯ್ಯನ ಈ ವ್ಯವಹಾರವು ಶೈವರಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆಗಿನ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೂ ಈ ಸಂಗತಿ ಸ್ವೀಕೃತವಾಗದೆ ಹೋಗಿರಬಹುದು ಎನ್ನುವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಂಕರದೇವ ವಿವಾಹಾನಂತರ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕೈಲಾಸಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿಬಿಡುತ್ತಾನೆ. ಇದೇ ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಇಂಥ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ವಿಜ್ಞಾನವೂ ನಿರಾಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಶರಣರ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೇತಯ್ಯ ಶರಣರಿಂದ ಭಿನ್ನನಾದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ದೇವರಿಂದ ಸಾಕ್ಷಿ ಹೇಳಿಸುವುದು ಶಂಕರದೇವನ ಊಹೆಯಾಗಿರಲೂ ಸಾಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಂತರದ ಕವಿಗಳು ಕೇತಯ್ಯನನ್ನು ಹಾಡಿಹೊಗಳದೆ ಇರಬಹುದು ಎಂಬುದಿಲ್ಲಿ ಗೋಚರವಾಗಿದೆ. ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯ ಇಂಥ ಸಂಗತಿಗಳ ಚರ್ಚೆಗೆ ಲೇಖಕರು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಯಮವಿದೆ. ಅವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸುವತ್ತ ತಮ್ಮ ಗಮನ ಹರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಗಳೊಂದಿಗೆ ಈತನ

ವಚನಗಳನ್ನು ಸಮತೂಕದಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಈ ಭಕ್ತನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಪವಾಡಗಳನ್ನೂ ಶಂಕರದೇವನ ಕೃತಿಯು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭಕ್ತಕವಿಗಳಿಗೆ ಭಕ್ತರ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಪವಾಡಗಳನ್ನು ಹೆಣೆಯದಿದ್ದರೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಲಾರದು ಎನ್ನುವಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಪರವಶರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಕೇತಯ್ಯ ತನ್ನ ಒಂದು ವಚನದಲ್ಲಿ ತನಗೂ ಮತ್ತು ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನ ವಚನಕ್ಕಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟತೆಯನ್ನು ದಾಖಲಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅಂದರೆ ಆತ ಚೆನ್ನಬಸವಣ್ಣನನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ. ಅವರ ಜೀವನದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದ. ಕೇತಯ್ಯ ಶರಣರ ಕಿರಿಯ ಸಮಕಾಲೀನನಾಗಿರಬಹುದಾದ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದೆ. ಕೇತಯ್ಯನ ವಚನಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಭಕ್ತಿಗಿಂತಲೂ ವೃತ್ತಾಚರಣೆ ಹಾಗೂ ವೀರಶೈವಧರ್ಮದ ತತ್ವಗಳು ಆತನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದ್ದವು, ಇದನ್ನು ಆತನ ವಚನಗಳಿಂದ ತಿಳಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಹೆಚ್ಚಿನ ವಚನಗಳಲ್ಲಿ 'ವೃತ' ಶಬ್ದದ ಪ್ರಯೋಗವಿದೆ. ಆತ ವೀರಶೈವ ಧರ್ಮದ ವೃತಗಳ ನಿಷ್ಠಾವಂತ ಅನುಯಾಯಿಯಾಗಿದ್ದನೆಂಬುದು ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿದೆ. ಶರಣರು, ಭಕ್ತಿ, ಸಮಾಜಧರ್ಮ, ಜಾತಿ ಎಲ್ಲದರ ಸಂತುಲನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬದುಕಿದವರು. ಕೇತಯ್ಯ ಭಕ್ತಿಗಿಂತ, ಸಮಾಜಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ತತ್ವಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾನೆಂದು ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸುತ್ತ ಅವನು ಅಲಕ್ಷಿತನಾಗಲು ಇದು ಕಾರಣವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂಬ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಕೇತಯ್ಯನ ಜೀವನದ ಸಮಗ್ರ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಕೊಡುವ ಕೃತಿ ಇದಾಗಿದೆ.

ಒಬ್ಬ ಶರಣನ ಜೀವನವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಾಖಲಿಸಿದ, ಯಾವದೇ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ ಆಸ್ಪದಕೊಡದಂತೆ ರಚಿಸಿದ ಕೃತಿ ಇದು. ಶೈಲಿಯ ಸುಭಗತೆ ಹಾಗೂ ಭಾಷೆಯ ಲಾಲಿತ್ಯದಿಂದಾಗಿ ಕೃತಿಯು ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಕೇತಯ್ಯನ ವಚನಗಳ ಸುಂದರವಾದ ವಿಷ್ಲೇಷಣೆಯಿದೆ. ಅವನ ವಚನಗಳು ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತಿದೆ. ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಬ್ಬಿಣದ ಕಡಲೆಯಂತಾಗಿರುವ ಈ ವಚನಗಳು ಜನಪ್ರಿಯವಾಗದಿರಲು ಕಾರಣವಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತಕ, ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ವಾಗ್ಮಿ ರವಿ ರಾ. ಅಂಚನ್ ಅವರಿಗೆ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ

ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿರಿಯ ಸಾಹಿತಿ, ವಾಗ್ಮಿ ಅಂಕಣಕಾರ ರವಿ ರಾ. ಅಂಚನ್ ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ತೀವ್ರ ಹೃದಯಾಘಾತದಿಂದ ನಿಧನರಾದರು. ಅಪಟು ತುಳು ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ಬೃಹನ್ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಶ್ರಮಿಸಿದ್ದ ರವಿ ಅಂಚನ್ ಸುಪುತ್ರಿಯರಾದ ಕು. ಅಕ್ಷರಿ ರಾ. ಅಂಚನ್ ಮತ್ತು ಕು. ಐಸಿರಿ ರಾ. ಅಂಚನ್ ಸೇರಿದಂತೆ ಅಪಾರ ಬಂಧು-ಬಳಗವನ್ನು ಅಗಲಿದ್ದಾರೆ. ರವಿ ಅಂಚನ್ ಅವರ ಈ ಅಕಾಲಿಕ ನಿಧನ ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ವೈಚಾರಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟ.

ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಪು ಪಾದೂರು ಮಡಂತೋಟ ನಿವಾಸಿ ಆಗಿದ್ದು ಮುಂಬಯಿ ಸೇರಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾಗಿ ಅನೇಕ ದಶಕಗಳಿಂದ ರಿಲಾಯನ್ಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉನ್ನತಾಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಭಾರತ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಮಾಜಿ ನಿರ್ದೇಶಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಮುಂಬಯಿ, ಗೋರೆಗಾಂವ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘದ ಮಾಜಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿನ ಅನೇಕ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿದ್ದು ವಿವಿಧ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ನಾಡಿನ ಹೆಸರಾಂತ ಸಮಾಜ ಸೇವಕರಾಗಿ ಜನಾನುರಾಗಿರಾಗಿದ್ದರು.

ತಮ್ಮ ವೈಚಾರಿಕ ಚಿಂತನೆಗಳಿಂದ ಒಳನಾಡಿನ ಸಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಚಿಂತನೆಗೆ ಹಚ್ಚಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ಲೇಕಕರಾಗಿದ್ದರು.

ತನ್ನ ಮೊದಲ ಕೃತಿ ಯಕ್ಷರಂಗ ಮೊದಲೊಂದು ಈವರೆಗೆ ಸುಮಾರು 21ಕ್ಕೂ ಅಧಿಕ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಸಾರಸ್ವತ ಲೋಕಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವರು. ಮಾಯಂದಲ್, ಕಲ್ಚುರ್ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕೃತಿಗಳು, ಇವರ ಒಂದು ಕೃತಿ ಮರಾಠಿಗೆ ಅನುವಾದಗೊಂಡಿದೆ. ಮೂರು ಸಂಪಾದಿತ ಕೃತಿಗಳು, ಇತರ ಸಂಶೋಧನಾ ಮತ್ತು ಅಂಕಣ ಬರಹಗಳ ಕೃತಿಗಳಾಗಿವೆ. ರವಿ ರಾ. ಅಂಚನ್ ಅವರ 'ಊಳಿಗಮಾನ್ಯ

ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಿಡಿದ ಮಾಯಂದಲ್', 'ತುಳುವರ ಯುಗ ಯಾತ್ರೆ', ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ನಾಗಾರಾಧನೆ-ಔಚಿತ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿ ಜ್ಯೋತಿ - ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಪುಲೆ' ಮತ್ತು ಕಾನೂನು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕೈವಾರಿ-ರಾಜರ್ಷಿ ಶಾಹೂ ಭತ್ತಪತಿ ಕೃತಿ, ಅವರ 14ನೆಯ ಕೃತಿ 'ತುಳುವರ ಯುಗಯಾತ್ರೆ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಂಡಿತ್ತು. ತುಳು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯ ಸೇವೆಗೈದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಸ್ನೇಹಿತೆಯಾಗಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಅತ್ಯಾಮೂಲ್ಯ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿ ವಿಧಿವಶರಾದ ರವಿ ಅಂಚನ್ ಪತ್ನಿ ಅವರ ವಾರ್ಷಿಕ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಶೈಲಜಾ ಅಂಚನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ನಿಮಿತ್ತ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಚರಿತ್ರೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆಧುನಿಕ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಿಜ್ಞಾಸೆ, ವಿಚಾರ ಸಂಕಿರಣ ಆಯೋಜಿಸಿ ಕೃತಿ ಲೋಕಾರ್ಪಣೆಗೊಳಿಸಿದ್ದರು. ಶೈಲಜಾ ಅಂಚನ್ ಸ್ಮರಣಾರ್ಥ ಶೈಲಜಾ ಅಂಚನ್ ಫೌಂಡೇಶನ್ ಮುಖೇನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯದಾದ್ಯಂತ ಕನ್ನಡ ಲೇಖಕರ ಸುಮಾರು 600ಪುಟಗಳ ಬೃಹತ್ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ ಮುದ್ರಣದಲ್ಲಿದೆ.

ಯಾವುದೇ ಎಡಪಂಥೀಯ ಮತ್ತು ಬಲಪಂಥೀಯಕ್ಕೆ ತನ್ನನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೇ ತನ್ನದೇ ಆದ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೃಷಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದವರು. ಅವರ ಪ್ರಕಾರ ಬಲಗೈ ಶ್ರೇಷ್ಠ, ಎಡಗೈ ಕನಿಷ್ಠವೆಂಬ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮೂಲತಃ ಮನುಷ್ಯ ವಿರೋಧಿ ಸಿದ್ಧಾಂತ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಸವ್ಯಸಾಚಿಯಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕೇ ಹೊರತು.. ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಿಲುಕಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಮಾನವ ಪಂಥವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ರವಿ ಅಂಚನ್ ಅವರ ಧೋರಣೆಯಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥಹ ಮಾನವತಾವಾದಿಯ ಅಕಾಲಿಕ ನಿಧನ ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ತುಂಬಲಾರದ ನಷ್ಟ. ಅವರ ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಭಗವಂತನು ಚಿರಶಾಂತಿಯನ್ನು ಕರುಣಿಸಲಿ ಎಂದು ಶ್ರೀ ದೇವರಲ್ಲಿ ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ

✍️ ಹಂಪು ಮಲಾರ್

(ಕಳೆದ ಸಂಚಿಕೆಯಿಂದ ಮುಂದುವರಿದ ಭಾಗ)

ಅದೊಂದು ದಿನ ಬೆಳಗ್ಗೆ ಎದ್ದು ವಾಕಿಂಗ್ ಹೊರಡಲು ಮುಂಬಾಗಿಲು ತೆರೆದಾಗ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಎರಡು ಹೋಳು ಮಾಡಿ ಕುಂಕುಮ ಹಾಕಿ, ಲಿಂಬೆ-ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ರಾಶಿ ಹಾಕಿದ್ದನ್ನು ಕಂಡು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಹೆಚ್ಚಾದರು. ಅವರಿಗೆ ಅದರಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ವಿಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ತನ್ನನ್ನು ಮಣಿಸಲು ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಒಂದಷ್ಟು ಅಳುಕದೆ ಅದನ್ನು ಕೈಯಾರೆ ತೆಗೆದು ಚರಂಡಿಗೆ ಎಸೆದರು. ಹಾಗೇ ಎಸೆದು ಮನೆಗೆ ಮರಳುವಾಗ ಮನೆಯ ಎಡಪಾರ್ಶ್ವದ ಕಿಟಕಿಗೆ ಕಲ್ಲೆಸೆದು ಹಾನಿಗೊಳಿಸಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂತು. ಕೋಪದಿಂದ ಕುದಿದ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋಗುವ ಬದಲು ತಾಣೆಗೆ ತೆರಳಿ ದೂರು ನೀಡಿ ಬಂದರು. ಅದು ಕ್ಷಣಮಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಯಾಯಿತು. ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದವರು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಆಗಮಿಸಿ ಸಂದರ್ಶಿಸಿದರು.

ನನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಹೋದರೂ ಸರಿ, ಸತ್ಯ ಹೇಳಲು ನಾನು ಅಂಜುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರು. ಟಿವಿ ಚಾನೆಲ್‌ನವರು ಅದನ್ನೇ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡತೊಡಗಿದರು. ಮನೆಯ ಮುಂಬಾಗಿಲನ್ನೂ, ಚರಂಡಿಯನ್ನೂ ಪದೇ ಪದೇ ತೋರಿಸತೊಡಗಿದರು. ದರ್ಗಾದ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಶಂಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ತನಿಖೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ವಯಂ ಆಗ್ರಹಿಸತೊಡಗಿದರು. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿ, ಜಿಲ್ಲಾ ಉಸ್ತುವಾರಿ ಸಚಿವರು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರ ಮನೆಗೆ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಿದರು. ತನಿಖೆ ನಡೆಸಿ ತಪ್ಪಿತಸ್ಥರ ವಿರುದ್ಧ ಕಠಿಣ ಕ್ರಮ ಜರಗಿಸುವುದಾಗಿ ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು.

ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆ ರಕ್ಷಣೆ ನೀಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಅದನ್ನು ನಯವಾಗಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು. ಈ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ದುಬೈಯಲ್ಲಿದ್ದ ಗಫೂರ್ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು “ತನಗೆ ಸದ್ಯ ಊರಿಗೆ ಬರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಪೊಲೀಸ್ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸಬೇಡಿ, ಹೊರಗಡೆ ಕಾಲಿಡಬೇಡಿ. ಊರವರನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ, ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದಾಗ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಮಗ ಮುಕ್ತಾರ್‌ನನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ. ಆತ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಾನು ಅವನಿಗೆ ಮಾಸಿಕ ಸಂಬಳ ಪಾವತಿಸುತ್ತೇನೆ” ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಿಕೊಂಡ.

ಘಟನೆ ನಡೆದು ಏಳು ತಿಂಗಳಾಗಿದೆ. ಆ ಬಳಿಕ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಸ್ವಯಂ ಬಂಧನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮಗನ ಮಾತು ಮೀರಿ ಹೋದರೆ ಕ್ಷಣಾರ್ಧದಲ್ಲಿ ದುಬೈಗೆ ವಾಟ್‌ಆಪ್ ಮೂಲಕ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಮಗ ಗಫೂರ್ ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ಮಗನಿಗೋ, ಮೊಮ್ಮಗನಿಗೋ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಅರ್ಧ ಗಂಟೆ ಕೊರೆಯುತ್ತಿದ್ದ. ಪ್ರಾಣದ ಹಂಗು ತೊರೆದು ತಾನು ಬಾಲ್ಯ ಕಳೆದ ಊರಿನ ಗಲ್ಲಿ, ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡುವ ಹಂಬಲವಾದರೂ ದೂರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅತಿಯಾಗಿ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಮಗ ಗಫೂರ್‌ನನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳದೆ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತಿದ್ದರು.

ಮೂರನೆ ಬಾರಿಗೆ ಕಾಲ್ ಬೆಲ್ ಕೂಗತೊಡಗಿದಾಗ “ಯಾರದು?” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಮೆಲ್ಲನೆ ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯತೊಡಗಿದರು. ಹೊರಗಡೆ ಹತ್ತಾರು ಮಂದಿ ನಿಂತಿದ್ದರು. ಕಾರು, ಬೈಕು ಕಾಣಿಸಿತ್ತು. ದೇಣಿಗೆ ಸಂಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಂದವರೋ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ “ಏನು ವಿಷಯ?” ಎಂದು ಕೇಳಿ, ಅವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿದ್ದರೂ “ನಮಾಝ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಯಿತು” ಎಂದು ಸುಳ್ಳು ಹೇಳಿದರು.

“ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾನ್ ತಿರುಗುತ್ತಿರುವ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ನೀವು ಒಳಗಿರುವುದು ಖಾತ್ರಿಯಾಯಿತು. ಹಾಗಾಗಿ ಕಾದು ಕುಳಿತೆವು. ಅಂದಹಾಗೆ, ನಾವು ಈ ಊರಿನ “ಮಿಫ್ತಾಹ್” ಎಂಬ ಸಂಘಟನೆಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಎಂದು ಒಬ್ಬಾತ ಹೇಳಿದರೆ, ಉಳಿದವರು ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವೇ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡರು.

“ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮದಿನ 1940ರ ಜೂ. 12. ನಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆ 1975ರ ಜೂ.12ರಂದು ಸ್ಥಾಪಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅಂದರೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಒಂದೇ ದಿನಾಂಕ, ತಿಂಗಳು. ನಿಮ್ಮ ಜನ್ಮದಿನ ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಸಂಘಟನೆಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಆ ದಿನ ನಾವು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಮ್ಮಿಕೊಂಡು ನಿಮಗೆ ಹುಟ್ಟೂರ ಸನ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕೋರಿಕೆಯನ್ನು ನೀವು ನಿರಾಕರಿಸಬಾರದು. ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಹರಸಿರಿ” ಎಂದು ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ.

ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಗಲಿಬಿಲಿಗೊಂಡರು. ಅವರು ಈ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ತೋಚದೆ ಸಂಘಟನೆಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಮುಖ ನೋಡಿಕೊಂಡರು. ಅದು ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಸಂಕೇತ ಎಂದು ಬಗೆದ ಸಂಘಟನೆಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳು “ನಾವಿನ್ನು ಬರುತ್ತೇವೆ” ಎನ್ನುತ್ತಾ ಹೊರ ನಡೆದರು.

ಕಾರು-ಬೈಕು ಧೂಳಿಬಿಡಿದ ಬಳಿಕ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರು ವಾಸ್ತವಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಮೋಡ ಕವಿದ ವಾತಾವರಣ ಕಣ್ಮರೆಯಾಗಿ ಬೆಳಕು ಹರಿದಂತಾಯಿತು.

“ನನಗೆ ಸನ್ಮಾನವಾ? ಅದೂ ಊರಿನ ಸಂಘಟನೆಯಿಂದ. ಛೆ... ನಾನು ಎಂತಹ ಮನುಷ್ಯ. ಬಂದವರಿಗೆ ಒಂದು ಕಪ್ಪು ಚಹಾ ಕೊಡುವುದು ಬಿಡಿ, ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲೂ ಹೇಳಿಲ್ಲವಲ್ಲ” ಎಂದು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರ ಮನಸ್ಸು ಪರಿತಪಿಸತೊಡಗಿದರು.

ಅದೇ ದಿನ ರಾತ್ರಿ ಮಗ ಗಫೂರ್‌ನ ಫೋನ್ ಕರೆ ಬಂದಾಗ ಈ ವಿಷಯವನ್ನೂ ತಿಳಿಸಿದರು. “ಈ ಸನ್ಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ದುರುದ್ದೇಶವಿದೆಯೋ ಎಂದು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಿ. ದುಡುಕಬೇಡಿ. ಯೋಚಿಸಿ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ” ಎಂದು ಆತ ಹಿತವಚನ ನೀಡಿದ. ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರಿಗೆ ಮಗನ ಮಾತು ಸರಿ ಎಂದು ಕಂಡರೂ ಕೂಡ ಸಂಘಟನೆಯ ಪದಾಧಿಕಾರಿಗಳ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಲ್ಪತವೂ ಅವರಿಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಹುಟ್ಟೂರ ಸನ್ಮಾನ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಊರವರ ಪ್ರೀತಿ-ವಿಶ್ವಾಸ-ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಸಂಪಾದಿಸಲು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು.

ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ, ನಿಜಕ್ಕೂ ಆ ದಿನ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಿನ ಹೌದೋ, ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಕಳೆದ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ಕಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಸಂಶಯ ಮತ್ತೆ ಕಾಡತೊಡಗಿತು.

“ಮಂಗಳವಾರ ನಿನಗೆ ನಾನು ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು. ಆ ದಿನ ಹುಟ್ಟಿದವರ ಮನಸ್ಸು ಕಲ್ಲಿನಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಂತೆ” ಅಂತ ತಾನು ಸಣ್ಣದಿರುವಾಗ ಉಮ್ಮ (ತಾಯಿ)

ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರಿಗೆ ನೆನಪಾಯಿತು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಗ ಊರಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಆತನ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಗೂಗಲ್ ಜಾಲಾಡಿದಾಗ

1940ರ ಜೂನ್ 12 ಬುಧವಾರ ಎಂದು ರುಜುವಾತುಪಡಿಸಿತು. ಉಮ್ಮ ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಂಗಳವಾರ ನನ್ನನ್ನು ಹೆತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದು ಜೂ.11 ಆಗಬೇಕಿತ್ತು.

1939ರ ಜೂ.12 ಸೋಮವಾರ ಆಗುತ್ತದೆ, 1941ರ ಜೂ.12 ಗುರುವಾರ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಂಗಳವಾರ ನನ್ನ ಜನ್ಮದಿನವಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಮೂರೂ ವರ್ಷದ

ಜೂನ್ 12ರಂದು ಮಂಗಳವಾರ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ನನ್ನ ಜನ್ಮ ದಿನಾಂಕ 12 ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ, ಸ್ನೇಹಿತರು

ಜನ್ಮದಿನದ ಶುಭಾಶಯ ಹೇಳಿ ಉಡುಗೊರೆ ಕೊಡುವಾಗಲೆಲ್ಲಾ “ಇಂದು ನನ್ನ ನೈಜ ಜನ್ಮ ದಿನ ಅಲ್ಲ. ನಕಲಿ ಅಷ್ಟೆ. ಜನ್ಮದಿನದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆತ್ತವರು ಬರೆದಿಟ್ಟ

ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ದಾಖಲೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಸಿದ್ದು, ಜೂ.12 ಆಗಿರಬೇಕು. ಅದನ್ನೇ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಶಾಲೆಯ ಮುಖ್ಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ನನಗೆ ಕೃತಕ ಜನ್ಮದಿನ ನೀಡಿ ಬಿಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಈಗ ನೂರೇಂಟು ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಜೂ. 12, 1940 ಎಂದೇ ಅದೇ ನಮೂದಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಿಲ್ಲ ಮಾಡಲು ನನಗೆ ಈ ಜನ್ಮ ಸಾಲದು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾಗಿದ್ದರು.

ಮರು ದಿನ ಮುಂಜಾನೆ ಬೇಗ ಎದ್ದು ವಾಕಿಂಗ್ ಹೋದರು. ಹಾಗೇ ಎದುರು ಸಿಕ್ಕಿದವರ ಜೊತೆ ಕುಶಲ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅಂಗಡಿ ಮುಂಗಟ್ಟುಗಳ ಮಾಲಕರು ಭಾರೀ ಅಪರೂಪ ಎಂದು ಹೇಳತೊಡಗಿದ ಬಳಿಕವಂತೂ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ತುಂಬಾ ಗೆಲುವಾದರು. ಯಾರೂ ತನ್ನನ್ನು ಕೆಕ್ಕರಿಸಿ ನೋಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಖಾತ್ರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡ ಬಳಿಕ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನೂ ಖರೀದಿಸಿದರು.

ಮನೆಯ ವರಾಂಡದಲ್ಲೇ ಕುಳಿತು ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಕಣ್ಣಾಡಿಸಿದರು. ನಾನಿನ್ನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸ್ವಯಂ ಬಂಧಿಯಾಗಬಾರದು. ಜನರ ಜೊತೆ ಬೆರೆಯಬೇಕು. ಅದೇ ನನ್ನ ನಿಜ ಬದುಕು. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಬಾಗಿಲು ಸದಾ ತೆರೆದಿಡಬೇಕು. ಎಂದಿನಂತೆ ಜನರು ಬಂದು ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡರು.

ಸಂಜೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ವಾಕಿಂಗ್ ಹೊರಟಾಗ ಜಂಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಲಾದ ಫ್ಲೆಕ್ಸ್ ಬ್ಯಾನರ್‌ನಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಫೋಟೋ ಅಳವಡಿಸಿ ಹುಟ್ಟೂರ ಸನ್ಮಾನದ ಶುಭಾಶಯ ಕೋರಿರುವುದು ಕಂಡರು. ತನ್ನ ವೈಭವೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ನಾಚಿದ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ನಿಲ್ಲಲಾಗದೆ ನೇರ ಮನೆಗೆ ಮರಳಿದರು. ಹಾಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಾಗ ಅವರ ನರನಾಡಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನೋತ್ಸಾಹ ಕಂಡು ಬಂತು.

ಹೌದು, ನಾನು ಬದಲಾಗಬೇಕು. ನನಗೆ ಈಗ ವಯಸ್ಸು 75 ಆಗಿರಬಹುದು. ಆದರೆ, ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ವಯಸ್ಸಿಲ್ಲ. 25ರ ತರುಣರು ಬದುಕನ್ನು ಹೇಗೆ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನಾನೂ ಕೂಡ ಹಾಗೇ ಎಂಜಾಯ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. ಹಾಗೇ ಮನೆ ಮುಂದಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಬರುವವರನ್ನು ಕರೆದು ಮಾತನಾಡತೊಡಗಿದರು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಚಲನಚಿತ್ರಗಳ ಡಿವಿಡಿ ತರಿಸಿ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಕುಳಿತು ನೋಡತೊಡಗಿದರು. ಸ್ಟೋರ್ಟ್ ಶೂ ಮತ್ತು ಜೀನ್ಸ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ಧರಿಸಿ, ಸ್ಟ್ರೀನ್ ಟಬ್ ಮೊಬೈಲ್ ಹಿಡಿದು ಅತ್ತಿತ್ತ ನಡೆದಾಡತೊಡಗಿದರು. ತನ್ನ ತಾರುಣ್ಯದ ಫೋಟೋ ಬಳಸಿ ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಖಾತೆ ತೆರೆದರು. ಹಾಗೇ ವಾಟ್ಸ್ ಆಪ್, ಫೇಸ್‌ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯತೊಡಗಿದರು. ವಾಕಿಂಗ್ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗುವಾಗ ಕಿವಿಗೆ ಹಿಂಯರ್ ಫೋನ್ ಸಿಕ್ಕಿಸಿ ಹಾಡು ಕೇಳತೊಡಗಿದರು. ಬೋಳು ತಲೆ ಮರೆಮಾಚಲು ಹ್ಯಾಟ್ ಬಳಸಿಕೊಂಡರು. ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗಲು ಬಸ್ ಬದಲು ಕೈನೆಟಿಕ್ ತೆಗೆದು ಕಲಿಯತೊಡಗಿದರು. ಜೀನ್ಸ್ ಪ್ಯಾಂಟ್ ತುಂಬಾ ಚಾಕ್ಲೆಟ್ ತುಂಬಿಸಿಕೊಂಡು ಅತ್ತಿತ್ತ ಹೋಗುವಾಗ ಆಟವಾಡುತ್ತಿರುವ ಎಳೆಯ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಕೊಡತೊಡಗಿದರು.

ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಸಿಡಿ-ಡಿವಿಡಿ ಬಳಸಿ ಜೋರಾಗಿ ಹಾಡಿ ಕುಣಿಯತೊಡಗಿದರು. ಮಾತು, ಹೆಜ್ಜೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಘನತೆ-ಗಾಂಭೀರ್ಯತೆಗೆ ಎಳ್ಳುನೀರು ಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲ, ಇದು ಸಾಲದು. ನಾನಿನ್ನೂ ಯುವಕನಾಗಬೇಕು. ಯುವತಿಯರೂ ನಾಚುವಂತೆ ಓಡಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ, ಆಸುಪಾಸಿನ ಕೆಲವರ ಜನ್ಮದಿನ, ಮದುವೆ-ಮಂಜಿಯ ದಿನಾಂಕ ಕೇಳಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ತಪ್ಪದೆ ಅವರಿಗೆ ಆ ದಿನ ಉಡುಗೊರೆ ನೀಡತೊಡಗಿದರು.

ಸದಾ ಮುಂಗೋಪಿಯಂತೆ ಕಾಣುವ, ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ತುಟಿ ಅಗಲಿಸುವ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಲ್ಲೊಂದು “ತೂಕ” ಇದೆ ಎಂಬಂತೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬರ ಈ ವಿಚಿತ್ರ ವರ್ತನೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಆಘಾತ ನೀಡಿತ್ತು. ಆರಂಭದ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ನೋಡಿಯೂ ನೋಡದಂತೆ ಸುಮ್ಮನಿದ್ದ ಜನರು ಆ ಬಳಿಕ “ಅವರಿಗೆ ಅರಳು ಮರಳಾಗಿರಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ದರ್ಗಾದ ಶಾಪ ತಟ್ಟಿರಬೇಕು” ಎಂದು ತಲೆಗೊಂದರಂತೆ ಹೇಳತೊಡಗಿದರು.

ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೇಳಿಯೂ ಕೇಳಿಸದವರಂತೆ ವರ್ತಿಸಿದ ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ತಾನು ಯುವಕನಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಮನಸ್ಸು ಗಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ತನ್ನ ಹುಟ್ಟೂರ ಸನ್ಮಾನದ ದಿನಗಣನೆಗೆ ಮುಂದಾದರು. ಹೌದು. ಆ ದಿನ ನಾನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಯುವಕನಂತೆ ಕಾಣಬೇಕು. ಯಾರೂ ಎಂದೂ ಮಾಡದಂತೆ ಅದ್ಭುತ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ಊರಿನ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತನ್ನನ್ನು ಉಫೇ... ಉಫೇ... ಎನ್ನುವಂತಹ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳತೊಡಗಿದರು.

ಟ್ರೆನ್... ಟ್ರೆನ್... ಟ್ರೆನ್....

ಎಲಾರಂ ಬಾರಿಸತೊಡಗಿತು.

ಪ್ರೊ. ಇದಿನಬ್ಬ ಎದ್ದು ಕಣ್ಣೊರೆಸಿದರು.

“ಏನು, ಇದು ಕೇವಲ ಕನಸೋ ಅಥವಾ ವಾಸ್ತವದ ಮುನ್ನುಡಿಯೋ” ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಬಚ್ಚಲು ಕೋಣೆಯತ್ತ ಧರ ಧರನೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕಿದರು. ●

ಕಲಾವಿದೆ ಚೇತನ ಗಣೇಶ ಆಚಾರ್ಯ ನಿಧನ

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಆಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗದ ಸದಸ್ಯೆ, ಮೂಲತಃ ಉಡುಪಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪಡುಬಿದ್ರಿ ಪೆರಿಯೊಟ್ಟು ನಿವಾಸಿಯಾಗಿರುವ, ಬಿ.ಇ. ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪದವೀಧರೆ, ಹಾಡುಗಾರ್ತಿ, ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿದ್ದು ನೃತ್ಯ, ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿನಯಿಸುತ್ತಾ ಉತ್ತಮ ಕಲಾವಿದೆಯಾಗಿ ಜನಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆದ ಪುತ್ತೂರು ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಮೂಲದ ಗಣೇಶ್ ಕುಮಾರ್‌ರವರ ಪತ್ನಿ ಚೇತನಾ ಆಚಾರ್ಯ (40) ಕಳೆದ 29.10.2017ರಂದು ಬೊರಿವಲಿ ಪಶ್ಚಿಮದ ಸೈಂಟ್ ಆನ್ಸ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ ಆಸೋಸಿಯೇಶನ್ ನೃತ್ಯಾವಳಿ ‘ಜಂಬೂರಿ 2017’ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ನೃತ್ಯ ಪ್ರದರ್ಶನಕ್ಕಾಗಿ ವೇಷಭೂಷಣದೊಂದಿಗೆ ಸಜ್ಜಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆಯೇ ತೀವ್ರ ಹೃದಯಾಘಾತಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ ನಿಧನರಾದರು. ತಕ್ಷಣವೇ ಬೊರಿವಲಿಯ ಅಪೆಕ್ಸ್ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಒಯ್ದು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲಾದರೂ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದೆ ಸುಮಾರು ಒಂದು ತಾಸಿನ ಬಳಿಕ ವಿಧಿವಶವಾಗಿರುವುದಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ ವೈದ್ಯರು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವಕರ್ಮ ಆಸೋಸಿಯೇಶನ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸೇವಾ ನಿರತ ಗಣೇಶ್‌ಕುಮಾರ್, ಪತ್ನಿ ಚೇತನ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮೀರಾರೋಡ್‌ನ ನಿವಾಸಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ನಿಧನಕ್ಕೆ ನೇಸರುವಿನ ಭಾವಪೂರ್ಣ ಶ್ರದ್ಧಾಂಜಲಿ ಅರ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.

ಸೈಕಲ್ ಎಂಟೋ ಕುದುರೆಯನೇಲಿ.....

ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ನಾನಾಗ ಎಂಟೋ ಹತ್ತೋ ವರ್ಷದವರು. ಅವಾಗ ಹುಡುಗರೆಗೆಲ್ಲಾ ಸೈಲ ಟೈರು ಓಡಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇಷ್ಟದ ಆಟ. ನನಗೂ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಟೈರು ಬೇಕು ಅಂತಾ ತುಂಬಾ ಆಸೆಯಿತ್ತು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಕಲೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಟೈರು ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಆದರೂ ಹೇಗೋ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಂಪಾದಿಸಿದೆ. ಕೋಲಿನಲ್ಲಿ ಟೈರಿಗೆ ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ ಅದು ಉರುಳಿ, ಉರುಳಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದೇ ಒಂದು ಮಜಾ. ಹೀಗೇ ಒಮ್ಮೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಆ ಟೈರಿನ ಮೇಲೆ ನನ್ನ ಹತೋಟಿ ತಪ್ಪಿ ಅದು ಯವನೋ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನ ಕಾಲುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನುಸುಳುವುದೇ! ಆತ ನನಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಗದರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಹೋದ. ಆ ಬೈಸಿಕೊಂಡದ್ದು ನನಗಿನ್ನೂ ನೆನಪಿದೆ. ಇದು ಸೈಕಲಿನ ನನ್ನ ಮೊದಲ ಅನುಭವ!

ಕಾಲಸಹಜವಾಗಿ ಟೈರಿನ ಹುಚ್ಚು ಬಿಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಮೀರ್ ಅನ್ನುವ ಮನುಷ್ಯ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಶಾಪು ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಒಂದು ಘಂಟೆಗೆ ಹತ್ತು ಪೈಸೆ (ಬಹುಶಃ) ರೇಟಿನಲ್ಲಿ ಜನ ಸೈಕಲ್ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮೂರಿನಲ್ಲಿ ಆವಾಗ ಒಂದೇ ಒಂದು ರಿಕ್ಷಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿರದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದವರು ಅಮೀರನ ಸೈಕಲ್ ಬಾಡಿಗೆಗೆ ಒಯ್ಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಅವನಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ವ್ಯಾಪಾರ ಇತ್ತು ಅಂತ ಕಾಣುತ್ತದೆ - ಸುಮಾರು ಹದಿನೈದು ಇಪ್ಪತ್ತು ಸೈಕಲ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದ. ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಗಾಳಿ ಹಾಕುವ ಪಂಪು, ಪಂಕ್ಟ್ ತಿದ್ದಲು "ಪ್ಯಾಚ್" ಹಾಕುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸಕಲ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳೂ ಅವನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿತ್ತು. ದಿನಾ ಪೇಟೆಗೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವನ ಅಂಗಡಿಯ ಮೂಲಕವೇ ಹೋಗಬೇಕಾಗಿತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಆ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ನಾನೂ ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯೇನೂ ಹುಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಆವಾಗ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಹುಡುಗರು ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯುವುದು ಮಿಡಲ್- ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಇದ್ದವರು ಹೇಗೋ ಕಲಿತುಕೊಂಡರೂ ಬಾಕಿಯವರಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ಇದ್ದ ಗೆಳೆಯನ ಔದಾರ್ಯ ಅಥವಾ ಅಮೀರನ ಅಂಗಡಿಯ ಮೊರೆ ಹೋಗುವುದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಕೆಲವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ (ಉದಾ: ನಮ್ಮ ಮನೆ!) ಮಕ್ಕಳು ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯಲು ಹೋಗಿ ಬಿದ್ದು ಕೈ ಕಾಲು ಮುರಿದುಕೊಂಡಾರು ಎಂಬ ಭೀತಿಯಿಂದ ಪರವಾನಗಿ ನೀಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಮನೆಯ ಮಕ್ಕಳು ಕದ್ದು ಮುಚ್ಚಿ (ಸಿಗರೇಟು / ಬೀಡಿ ಸೇರುವುದನ್ನು ಕಲಿತಂತೆ) ಕಲಿಯಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕಲಿಯುವಾಗ ಬಿದ್ದು ಮೈ ಕೈ ತರಚಿಸಿಕೊಂಡದ್ದನ್ನು ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗದ ಹಾಗೆ ಉಪಾಯವಾಗಿ ನಿಭಾಯಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಅತ್ತೆಯ ಮಗ ಹೀಗೇ ಕಲಿಯಲು ಹೋಗಿ, ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಹೈಸ್ಪೀಡಿನಲ್ಲಿ ಧಾವಿಸುತ್ತಾ ಆನಂದಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ ಅಂಕೆ ತಪ್ಪಿ, ನಮ್ಮೂರ ಹಳ್ಳದ ಮೇಲೆ ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಿದ ಸೇತುವೆಯ ಪಕ್ಕದ ಪೊದೆಗೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟು, ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಮಗುಚಿಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಯಾರೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವರು ಹಿಡಿದದ್ದರಿಂದ ಬಚಾವಾಗಿದ್ದ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸಾಬರ ಹುಡುಗರು ರಂಜಾನ್, ಮೊಹರಂ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪ ಕೊಟ್ಟ ಐದು, ಹತ್ತು ಪೈಸೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಡಿಗೆ ಸೈಕಲ್ ತಗೊಂಡು ನಮ್ಮೂರಿನ ರಾಜ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಟ್ರೆನ್ ಟ್ರೆನ್ ಎಂದು ಬೆಲ್ಲು ಹೊಡೆಯುತ್ತಾ, ಆಗಾಗ ಎರಡೂ ಕೈ ಬಿಟ್ಟು ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುವ ಸಾಹಸದ ದೃಶ್ಯಗಳು ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತಿದ್ದವು. ಇನ್ನು ಸಣ್ಣ ಹುಡುಗರು, ಸೀಟಿನ ಮೇಲೆ ಕೂತು ಪೆಡಲ್ ಹೊಡೆಯಲು ಎತ್ತರ ಸಾಲದ ಕಾರಣ, ಬಲಗೈಯಲ್ಲಿ ಸೀಟನ್ನು ಅವುಚಿ ಹಿಡಿದು, ಇನ್ನೊಂದು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹ್ಯಾಂಡಲ್ ಹಿಡಿದು, ತ್ರಿಕೋನಾಕಾರದ ಫ್ರೇಮಿನ ಒಳಗೆ ಕಾಲು ಆ ಕಡೆ ಒಂದು ಈ ಕಡೆ ಒಂದು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕಷ್ಟ ಪಟ್ಟು ಸೈಕಲ್ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ವಿಧಾನದ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿತಕ್ಕೆ "ಒಳಪೆಡಲು" ಎಂಬ ಸ್ಲೆಷ್ ಲ್ ಹೆಸರೇ ಇತ್ತು.

ಊಹುಂ, ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ನಾನು ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಎಸ್.ಎಸ್.ಎಲ್.ಸಿ ಮುಗಿದು ಪಿ.ಯು.ಸಿ ಕೂಡಾ ಬಂದಿತು. ನನಗಿನ್ನೂ ಸೈಕಲ್ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಇದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕೀಳರಿಮೆ ಶುರುವಾಯಿತು. ಆ ವರ್ಷ ರಜಾದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮತ್ತೆಯ ಮನೆಗೆ ಹೋಗಿದ್ದಾಗ ಆ ಅತ್ತೆಯ ಮಗ (ಮೊದಲು ಹೇಳಿದವನಲ್ಲ, ಅವನ ತಮ್ಮ) ಮನೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ಸೈಕಲಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಕೂಲ್ ಮೈದಾನಕ್ಕೆ ಎರಡು ದಿನ ಸಂಜೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಸೈಕಲ್ ಕಲಿಸಿದ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕಲಿತೆ ಎಂದಾಯಿತು. ಆದರೂ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆಯುವ ಧೈರ್ಯ ಬರಲಿಲ್ಲ.

ಮುಂದೆ ಕಾಲೇಜಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಸೇರಿದೆ. ಆಗ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಸ್ಟ್ಯಾಂಡ್ ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡದಿರುತ್ತಿತ್ತು. ಬಹಳಷ್ಟು ಜನ ಹುಡುಗರು ಸೈಕಲ್ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲೋ ಡೊನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟು ಸೇರಿದ ಹುಡುಗರೋ, ಭಾರೀ ಶ್ರೀಮಂತರ ಮಕ್ಕಳೋ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವರು ಬೈಕ್ ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ನಾನು ಇದ್ದದ್ದು ವಿ.ವಿ.ಪುರದಲ್ಲಿ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ. ಕಾಲೇಜಿದ್ದದ್ದು ಬಸವನಗುಡಿ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ (ಇದನ್ನು ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ದಾಗಿ "ಬುಲ್ ಟೆಂಪಲ್ ರೋಡು" ಎಂದೂ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದರು) ಅದೇ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸಹಪಾಠಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದೆ. ಅವನ ಹತ್ತಿರ ಸೈಕಲ್ ಇತ್ತು. ನಾವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಕ್ಲಾಸಿನವರಾದ್ದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿಗೇ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆತ ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ಸೈಕಲ್ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಜೊತೆಗೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದ. ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ವಾಪಸು ಬರುವಾಗ ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಆತ ನನ್ನನ್ನು ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ಡಬಲ್ ರೈಡ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿದ್ದ. "ಬೋರೇಗೌಡ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಬಂದ" ಎಂಬ ಅವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು, ಅಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯುವುದಿರಲಿ, ರಸ್ತೆ ದಾಟುವುದಕ್ಕೆ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆ.

ನನ್ನ ಕೀಳರಿಮೆ ಈಗ ಇನ್ನೂ ಬಲವಾಯಿತು. ನನ್ನ ಕ್ಲಾಸಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಸೈಕಲ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ. ಸೈಕಲ್ ಇಲ್ಲದವರಿಗೂ ಬಹುತೇಕ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯಲು ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಹಾಗಾಗಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಹೋಗುವುದಾದರೆ, ಅವರೆಲ್ಲಾ ಸೈಕಲ್ ಏರಿದರೆ, ನಾನು ಯಾರದ್ದಾದರೂ ಕ್ಯಾರಿಯರ್ ಹುಡುಕಬೇಕಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಕೊನೆಗೊಮ್ಮೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿದೆ, ಇನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕು ಎಂದು. ನೇರವಾಗಿ, ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದ ಕೆ.ಆರ್ ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಂಚೆ, ಹೆಚ್ಚು ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಓಡಿಸಿ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆ. ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ ತನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಒಪ್ಪಿದ. ಹೀಗೆ ಒಂದೆರಡು ದಿನ ಹೊಡೆದೆ. ಹೊಡೆಯುವಾಗ, ಬಸ್ಸೋ, ಟ್ರಕ್ಸೋ ಎದುರಿನಿಂದ ಬಂದರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಗುದ್ದುತ್ತೇನೇನೋ ಎನ್ನಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಪಕ್ಕದಿಂದ

ಹಾದು ಹೋದರೆ ಸೈಕಲ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ತಪ್ಪಿ ಜೋಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೂ ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೊಡೆಯಲು ಕಲಿತೆ.

ಅದೇ ಧೈರ್ಯದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ದಿನ ಅವನ ಸೈಕಲ್ ಅನ್ನು ಕಾಲೇಜಿಗೆ ತಗೊಂಡು ಹೋದೆ. ಆತ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರಲಿಲ್ಲ. ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೈಸ್ಕೂಲಿನ ಸರ್ಕಲ್ ದಾಟುವವರೆಗೂ ಸರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಗಾಂಧಿಬಜಾರ್ ಕಡೆ ಸಣ್ಣ ರಸ್ತೆಗೆ ತಿರುಗಿದಾಗ ಎದುರಿನಿಂದ ಒಂದು ಟಾಂಗಾ ಬಂತು. ನನಗೆ ಬ್ಯಾಲೆನ್ಸ್ ಸಿಕ್ಕದೆ ನೆಟ್ಟಗೆ ಹೋಗಿ ಟಾಂಗಾದ ಚಕ್ರಕ್ಕೆ ಡಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆದೆ. ಅದು ನನ್ನ ಜೀವನದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲ ಅಪಘಾತ. ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಾಗಿ ಕೆಳಗಿಳಿದು ನಿಂತೆ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಕದ ಬಾದಾಮಿ ಹಾಲಿನ ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದ ಜನ, ಅಂಗಡಿಯವನೂ ಸೇರಿದಂತೆ ಜಮಾಯಿಸಿದರು. ನನ್ನ ಸೈಕಲನ್ನು ಟಾಂಗಾದ ಚಕ್ರದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಎಳೆದು ಕೊಟ್ಟು, ಟಾಂಗಾ ಹೊಡೆಯೋದು ಕಲಿಸಿದ್ದು ಎಂದು ರೋಪು ಹಾಕತೊಡಗಿದರು. ಪಾಪ, ಅದರಲ್ಲಿ ಅವನ ಯಾವ ತಪ್ಪೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ತನ್ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ತಾನು ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಅವನ ಟಾಂಗಾಕ್ಕೆ ನಾನೇ ಹೋಗಿ ಗುದ್ದಿದ್ದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮುಂದೇನಾಯಿತೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸೈಕಲಿನ ಮುಂದಿನ ಚಕ್ರ ಸರಿಸುಮಾರು ಎಂಟರ ಅಂಕಿಯ ಆಕಾರಕ್ಕೆ ತಿರುಗಿತ್ತು. ಆ ಸೈಕಲನ್ನು ಎಳೆದುಕೊಂಡು ರಿಪೇರಿ ಶಾಪು ಹುಡುಕುತ್ತಾ ಹೋಗಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಬರುವುದರೊಳಗೆ ಅರ್ಧಕರ್ಧ ಹಣವಾಗಿದ್ದ.

ಒಂದು ಅಪಘಾತದಲ್ಲಿ ಹೊರತು, ಡೈವಿಂಗ್ ಮಾಡಲು ಧೈರ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನಗೆ ಈ ಅನುಭವದಿಂದ ಸ್ವತಃ ವೇದ್ಯವಾಯಿತು. ಮುಂದೊಂದಷ್ಟು ದಿನ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟರೂ, ಆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಶುರುಮಾಡಿ ಧೈರ್ಯ ಗಳಿಸಿಕೊಂಡೆ. ಮುಂದೆ ನನ್ನದೇ ಸೈಕಲ್ ಕೂಡಾ ಬಂತು. ಬರುಬರುತ್ತಾ ಸೈಕಲ್ ನನ್ನ ನೆಚ್ಚಿನದಾಯಿತು.

ಈಗ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗವೂ ದೊಡ್ಡದಾಗಿತ್ತು. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಸೈಕಲಿನಲ್ಲಿ ಸುತ್ತುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಯಾವುದೇ ಟ್ರಾಫಿಕ್ ಸಿಗ್ನಲಿನಲ್ಲಿ, ಬಸ್ಸು, ಕಾರು, ಟ್ರಕ್ಕುಗಳ ಸಂದಿಯಲ್ಲಿ ನುಸುಳಿ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಮೊದಲ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಲ್ಲುವುದೇ ಒಂದು ಥ್ರಿಲ್ ಆಗಿತ್ತು. ಮೆಚ್ಚಿಸಿಕ್, ರಾಜಾಜಿನಗರ, ಜಯನಗರ, ಬನಶಂಕರಿ, ಎಂ ಜಿ ರಸ್ತೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗೂ ಸೈಕಲ್, ಸಿಟೀ ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿನಿಂದ ಮೆಚ್ಚಿಸಿಕ್ ಕಡೆ ಹೋಗುವಾಗ ಅವೆನ್ನೂ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ-ವಾಹನ ದಟ್ಟಣೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರೆಣಿ ಟ್ರೆಣಿ ಬೆಲ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ವಿ.ಐ.ಪಿ ಕಾರುಗಳು ಹೋದಂತೆ ಒಬ್ಬರ ಹಿಂದೊಬ್ಬರು ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಹೀಗೊಮ್ಮೆ ಹೋಗುವಾಗ ನನ್ನ ಬೆಲ್ ಕೈಕೊಟ್ಟು, ಹುಷಾರಾಗಿ ಆದರೆ ವೇಗವಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಪಜೀತಿ ಉಂಟಾದದ್ದು ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ.

ಒಮ್ಮೆ ಗವಿಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರ್ಪೋರೇಷನ್ನಿನ ಈಜುಕೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಈಜುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಯಿತು. ನಾವು ಇದ್ದದ್ದು ಐದು ಜನ - ಹಾಗೂ ಎರಡು, ಮೂರರ ಹಾಗೆ ಹತ್ತಿಕೊಂಡು ಹೊರಟೆವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬ ಪೋಲೀಸ್ ಐಸಲ್ ಹಾಕಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದ. ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದು ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಯೇ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲೆ ಇದ್ದ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋದ. ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರಿಗೆ ಕಾಯುತ್ತಾ ಅಲ್ಲಿಯೇ ನಿಂತಿದ್ದೆವು. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನ ಮೆಟ್ಟಲು ಏರಿದ್ದು (ಆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಹಡಿಯ ಮೇಲಿತ್ತಲ್ಲ!) ಅದೇ ಮೊದಲು. ಇನ್ನೇನು ನಮಗೆ ಲಾಕಪ್‌ಗೆ ಹಾಕಿ ಇಕ್ಕುತ್ತಾರೇನೋ, ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಎಷ್ಟು ಸಜಾ ಜಡಿಯುತ್ತಾರೋ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮನಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಏನು ಹೇಳುವುದು ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಚಿಂತಿಸುತ್ತಾ ಮುಖ ಕೆಳಗೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಕಾದೆವು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ಪ್ಯಾಡ್ "ಸಾಹೇಬರು ಕರೀತಾ ಅವ್ರೆ" ಅಂತ ಇನ್ನೊಂದು ರೂಮಿಗೆ ಕರೆಕೊಂಡು ಹೋದ. ಅಲ್ಲಿ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಕೂತಿದ್ದರು. ಅವರು ನಮ್ಮ ಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಭಯಂಕರವಾಗಿರದೆ, ಖಾಕಿ ಬಟ್ಟೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡ ಸಾಧಾರಣ ಮನುಷ್ಯರಂತೆ ಇದ್ದದ್ದು ನೋಡಿ ಜೀವ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಮೂವರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಕುಳ್ಳಕ್ಕೆ, ಸ್ವಲ್ಪ ದಪ್ಪವಾಗಿ, ಬೆಳ್ಳಗಿದ್ದ. ಆತನನ್ನು ನೋಡಿದ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು "ಏನಯ್ಯಾ ದ್ವಾರಕೀಶ್ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೀಯಾ, ತ್ರಿಬಲ್ ರೈಡ್ ಮಾಡ್ತೀಯಾ?" ಅಂದರು. ಬಹುಶಃ ದ್ವಾರಕೀಶ್ ಥರಾ ಇದ್ದವರು ತ್ರಿಬಲ್ ರೈಡ್ ಮಾಡಬಾರದು ಅಂತ ಏನಾದರೂ ಕಾನೂನು ಇತ್ತೇನೋ ಇರಲಿ, ಅವನನ್ನು ದ್ವಾರಕೀಶ್‌ಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ ಮೇಲೆ, ಪಂಕ್ತಿ ಭೇದ ಮಾಡದೆ ಬಾಕಿ ನಮ್ಮಿಬ್ಬರನ್ನೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಿನಿಮಾನಟರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆ ಅವರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು. ಹಾಗಾಗಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ನನ್ನನ್ನು ನರಸಿಂಹರಾಜುವಿಗೆ ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮಿತ್ರನನ್ನು ಬಾಲಕೃಷ್ಣನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ, ಗೇಲಿ ಮಾಡಿದ ಆ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರು ಆಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ನಮ್ಮನ್ನು ಸಿಟಿಗೆ ಕಳಿಸಿರುವುದು ತ್ರಿಬಲ್ ರೈಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋ ಅಥವಾ ಓದುವುದಕ್ಕೋ ಅವರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿದು ಕಲಿಸಿ, ಮಗ ವಿದ್ಯಾಂತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದರೆ ನೀವು ಕಾನೂನು ಮುರಿಯುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ? ನಾಳೆಯ ನಾಗರೀಕರಾಗಬೇಕಾದ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿದರೆ ಸರಿಯೇ? ಎಂದೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಮುಜುಗರವಾಗುವಂಥಾ ಲೆಕ್ಕರು ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಳಿಸಿದರು. ಬದುಕಿದೆ ಎಂದುಕೊಂಡು ಕೆಳಗಿಳಿದು ಬಂದು ರೂಮು ಸೇರಿದೆವು.

ಒಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ಗೆಳೆಯರೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿಕೊಂಡು ನಂದಿಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಸೈಕಲ್ ಟ್ರಿಪ್ ಹಾಕಿದೆವು. ದಾರಿಗೆ ನೀರು, ತಿಂಡಿ ಎಲ್ಲದರ ಏರ್ಪಾಟೂ ಆಯಿತು. ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಮುಂಛೆ ಹೊರಡುವ ಯೋಜನೆಯಿತ್ತು. ಅವತ್ತೇ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಳೆ ಶುರುವಾಗಬೇಕೆ? ಸರಿ, ಟ್ರಿಪ್ ರದ್ದು ಮಾಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡು, ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದ ತಿಂಡಿ ಪೊಟ್ಟಣಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ರೂಮಿನಲ್ಲಿಯೇ ಧ್ವಂಸ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆಲೇ ಮಳೆ ನಿಂತು, ಬಿಸಿಲು ಮತ್ತೆ ಹೊರಸೂಸಿತು. ಸರಿ ಮತ್ತೆ ಹೊರಟೇ ಬಿಟ್ಟೆವು. ಆ ಟ್ರಿಪ್ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಯಿತು. ಸುಮಾರು ಅರವತ್ತು ಕಿ.ಮೀ. ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದು, ಸಂಜೆ ಬೆಟ್ಟದ ಬುಡಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಸೈಕಲ್ ತಳ್ಳಿಕೊಂಡು ಹತ್ತಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ಏರ್ಪಾಟನ್ನೂ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಏಕೆ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ ಸಹಾ ತಗೊಂಡು ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಗೆಸ್ಟ್ ಹೌಸಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರೂಮು ಸಿಕ್ಕಿತು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಮಂಚ. ಅದರ ಮೇಲೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಡಬಲ್ ಬೆಡ್ ಇತ್ತು. ನಾವಿದ್ದದ್ದು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಜನ. ಮಲಗುವುದು ಹೇಗೆ. ಕೊನೆಗೊಂಡು ಉಪಾಯ ಮಾಡಿದೆವು. ಹಾಸಿಗೆಯನ್ನು ಎಳೆದು ನೆಲದ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಕೆಲವರು ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ, ಉಳಿದವರು ಮಂಚದ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿ ರಾತ್ರಿ ಕಳೆದವು. ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಬೇಕು ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಚೀಟಿ ಎತ್ತುವುದರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಮಾರನೆಯ ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಬೆಟ್ಟದ ಮೇಲೆಲ್ಲ

ತಿರುಗಿ, ವಾಪಸು ಹೊರಟೆವು. ಬೆಟ್ಟ ಇಳಿಯುವಾಗ ಕೈ ನೋವು ಬರುವಷ್ಟು ಬಿಗಿಯಾಗಿ ಎರಡೂ ಬ್ರೇಕುಗಳನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದರೂ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳು ಇಳಿಜಾರಿನಲ್ಲಿ ನಾಗಾಲೋಟದಿಂದ ಧಾವಿಸುತ್ತಿದ್ದವು. ಅಂತೂ ಸುಸೂತ್ರವಾಗಿ ವಾಪಸು ಬಂದೆವು. ಇದರಿಂದ ಉತ್ತೇಜಿತರಾಗಿ ಮುಂದೆ ಶಿವಗಂಗೆಗೂ ಹೀಗೇ ಯಶಸ್ವೀ ಟ್ರಿಪ್ ಮಾಡಿದೆವು.

ನನ್ನ ಕಾಲೇಜಿನ ಕೊನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಶವಂತಪುರದ ಫ್ಯಾಕ್ಟರಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದೆ. ವಾರಕ್ಕೆ ಮೂರು ದಿನ ಕಾಲೇಜು ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು, ಮಧ್ಯಾಹ್ನ ಹನ್ನೆರಡರ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ವಿ.ವಿಪುರದಿಂದ ಯಶವಂತಪುರಕ್ಕೆ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿಯುತ್ತಿದ್ದೆ. ಸುಮಾರು ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ, ಯಾವತ್ತೂ ಬೇಸರ ಬರಲಿಲ್ಲ. ದಣಿವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕಳೆದ ತಿಂಗಳು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಈ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದದ್ದು ಹೌದೇ ಎನ್ನಿಸಿತು. ರಸ್ತೆಯೇ ಕಾಣದಂತೆ ಕಿಕ್ಕಿರಿದ ವಾಹನಗಳು, ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಈಗ ಸೈಕಲ್ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮೊಪೆಡ್, ಸ್ಕೂಟರು, ಬೈಕುಗಳು ತುಂಬಿರುತ್ತವೆ ಅಂತ ನನ್ನ ಮಿತ್ರನೊಬ್ಬ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ. ಇರಲಿ, ಕಾಲಾಯ ತಸ್ಮೈ ನಮಃ

ಮುಂದೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಹಿಂಬಾಲಿಸಿತು. ಅಲ್ಲಿಯಂತೂ, ಕ್ಯಾಂಪಸಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಸಾಧಾರಣ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಅಂಗವೇ ಆಗಿತ್ತು. ದೊಗಲೆ ಜುಬ್ಬಾ, ಪೈಜಾಮ / ಕಾರ್ಡುರಾಯ್ ಅಥವಾ ಜೀನ್ಸ್ ಶಶರಾಯಿ (ಆಗಿನ್ನೂ ಜೀನ್ಸ್ ಜನಪ್ರಿಯವಾಗಿತ್ತು), ಟಪಕ್ ತಪಕ್ ಶಬ್ದದ ಹವಾಯಿ ಚಪ್ಪಲಿ, ಬಿರಿಹುಯ್ಯ, ಎಣ್ಣೆಕಾಣದ ಕೂದಲು, ಭುಜದ ಮೇಲೊಂದು ಜೋಳಿಗೆ ಚೀಲ, ಇದರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಸೈಕಲ್- ಇದು ಅಂದಿನ ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಚಿತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಒಳಗಿನ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕಂತೂ ಸರಿಯೇ ಸರಿ. ಅದರೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದಕ್ಕಿದ್ದಂತೆ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಸೆಕೆಂಡ್ ಶೋ ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವ ಹುಕಿ ಬಂದು, ಆತ ಬಾಕಿಯವರನ್ನೂ ಎಳೆದುಕೊಂಡು ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಹತ್ತಿರದ ಉಪನಗರಗಳಲ್ಲಿಯ ಥಿಯೇಟರಿನಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು, (ಸಿನಿಮಾದ ಹೆಸರು, ನಟನಟಿಯರು ಇದು ಯಾವುದೂ ನಮಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ - ಸಿನಿಮಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಮಾತ್ರ) ಆಗಾಗ ಶಾಪಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೂ ಸೈಕಲ್ ಅಮೂಲ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಸಂಜೆ ಹಾಸ್ಟೆಲಿನಲ್ಲಿ ಕೂತು ಬೇಜಾರಾದಾಗ ಸೈಕಲ್ ಹತ್ತಿ ಯಾವುದೋ ಹಾಡು ಗುನುಗುತ್ತಾ, ಸುಮ್ಮನೆ ಕ್ಯಾಂಪಸಿನಲ್ಲೋ, ಅಥವಾ ಹತ್ತಿರದ ಅಡ್ಯಾರ್, ಬೆಸಂಟ್ ನಗರ್ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಗೊತ್ತುಗುರಿಯಿಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಆರಾಮವಾಗಿ ಸೈಕಲಿನಲ್ಲಿ ತಿರುಗಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದು ನನ್ನ ಪ್ರಿಯವಾದ ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೆಸಂಟ್ ನಗರ್ ಪ್ರದೇಶವು ಸಮುದ್ರ ತೀರದಲ್ಲಿದ್ದ ಕಾರಣ, ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯುವಾಗ ಬೀಸುತ್ತಿದ್ದ ಆಹ್ಲಾದಕರ ಗಾಳಿ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮುದ ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತು.

ಅಲ್ಲಿಯ ನನ್ನ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಮುಗಿದ ಮೇಲೆ ಅಡ್ಯಾರಿನಿಂದ ಮದರಾಸು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಸ್ಟೇಷನ್‌ವರೆಗೆ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆದು ಹೋಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೇ ಟ್ರೇನಿಗೆ ರವಾನೆಗೆ ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿ, ಮದರಾಸು ಬಿಟ್ಟೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ವಾಪಸ್ ಪಡೆದು, ಊರಿಗೆ ಹೋಗುವ ಬಸ್ಸಿನ ಟಾಪಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿಸಿ, ಬಾಕಿ ಸಾಮಾನಿನ ಜೊತೆಗೆ ಊರಿಗೆ ಒಯ್ದೆ. ಊರಿನ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣದಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಇಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮನೆ ಕಡೆಗೆ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯುವಾಗ, ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರು, ಮದರಾಸುಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಹಾಗೆ ಸೈಕಲ್ ತುಳಿದಿದ್ದರೂ, ನಮ್ಮೂರಿನ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಇದೇ ಮೊದಲು ಅನ್ನಿಸಿ ವಿಚಿತ್ರ ಅನುಭೂತಿ ಉಂಟಾಯಿತು. ನಾನು ಊರಿನಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಸಣ್ಣಗೆ ಶುರುವಾಗಿದ್ದ. ಸೈಕಲ್ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಕೀಳರಿಮೆಯನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದಿದ್ದೆ. ಮುಂದೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ನಂಟು ಇನ್ನೂ ಬಲವಾಗಿತ್ತು.

ಮನೆಗೆ ತಂದದ್ದೇನೋ ಸರಿ. ನಾನು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಊರು ಬಿಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವವರಿಲ್ಲದೆ ನನ್ನ ಸೈಕಲ್ ಅಟ್ಟ ಹತ್ತಿತು. ಅಲ್ಲಿಯೇ ಜಂಗು ತಿನ್ನತೊಡಗಿದ ಅದನ್ನು ಆಮೇಲೆ ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟುಹಾಕಿದೆವು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ನನ್ನ ಪ್ರಿಯಬಂಟಿನೊಂದಿಗಿನ ಸುಮಾರು ಐದು ವರ್ಷದ ನಂಟು ತೀರಿತು.

ಮುಂದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂಬಯಿ ಸೇರಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ದೂರದೂರದ ತಾಣಗಳು. ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲಿನ ನಿಬಿಡ ಟ್ರಾಫಿಕ್, ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮುಂಬಯಿಯ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಆವರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಮಯದ ಅಭಾವ. ಇವೆಲ್ಲವುಗಳಿಂದ ಸೈಕಲ್ ತಿರುಗಾಟಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರ್ಯಾಯ ಸಾಧನವಾಗಿ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಮದುವೆ, ಸಂಸಾರ ಹೂಡಿಕೆ, ಮಕ್ಕಳು ಇವುಗಳು ಜಂಜಾಟದಲ್ಲಿ ಕ್ರಮೇಣ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸೈಕಲ್ ಮರೆಯಾಯಿತು - ಮಗ ದೊಡ್ಡವನಾಗುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಸೈಕಲ್ಲಿಗಾಗಿ ಅವನ ವರಾತ ಶುರುವಾಗುವವರೆಗೆ. ಸರಿ ಅವನಿಗೂ ಒಂದು ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೋ, ಬ್ಯಾಂಕಿಗೋ ಸ್ಕೂಟರು, ಕಾರು ಬದಲು ಸೈಕಲ್ ಯಾಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಾರದು ಅಂತ. ಸರಿ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಸೈಕಲ್ ಹೊಡೆದು ಮಾರ್ಕೆಟ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿ ತರಕಾರಿ ತಂದೆ. ವಾಪಸು ಬರುವಾಗ ಮನೆಯ ಹತ್ತಿರದ ಉಬ್ಬಿನಲ್ಲಿ ಪೆಡಲ್ ತುಳಿಯುವಾಗ ಏದುಬ್ಬಸ ಬಂತು. ಮೈಕ್ಕೆ ನೋವಾಗಿ ಮೂರು ದಿವಸ ಒದ್ದಾಡಿ ಹೆಂಡತಿಯ ಕೈಯ ಔಷಧಿಯೊಂದಿಗೇ ಗೇಲಿಮಾತುಗಳನ್ನೂ ಸೇವಿಸಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಆ ಸೈಕಲ್ ಕೂಡ ಯಾರಿಗೋ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟೆವು.

ಹೀಗಾಗಿ ನನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಈಗ ಸೈಕಲ್ ಇಲ್ಲ. ಆದರೂ, ವಾಹನಗಳಿಂದ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಸೈಕಲ್ ಎಂದೆಲ್ಲಾ ಓದುವಾಗ ಮುಂದೊಂದು ದಿನ ಮತ್ತೆ ಸೈಕಲ್ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡೀತು ಎಂಬ ಆಸೆ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸೈಕಲ್‌ನಲ್ಲಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿವೆ. ಹಗುರ ಅಲ್ಯೂಮಿನಿಯಂ ಫ್ರೇಮುಗಳು. ವಿಶೇಷ ಟೈರುಗಳು, ಇನ್ನಿತರ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇವೆಲ್ಲಾ ಬಂದಿವೆ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷದ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ಸೈಕಲ್ಲುಗಳೂ ಇವೆ. ಕಾರು, ಬಂಗಲೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಖರೀದಿಸುವ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕನಸುಗಳ ತರಹ, ನನಗೂ, ಈ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಯ ಸೈಕಲ್ಲನ್ನು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ದಿನ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅನ್ನುವ ಬಯಕೆ ಅಪರೂಪಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿ ಮರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಆಸೆಯೆಂಬ ಬಿಸಿಲುಗುದುರೆ.. . . ನೋಡಬೇಕು.

RIGHT TO PRIVACY IN INDIA AND CONFLICTS AROUND

✍️ Ashwin Vasista

Right to Privacy Concept and Indian Courts

In the recent past a lot of discussion on privacy have come and has divided the society as to whether privacy exists or not. Before we understand the concept of Privacy as embroiled in our constitution let's see what the Black's Law Dictionary defines Privacy as under:

"right to be let alone; the right of a person to be free from any unwarranted publicity; the right to live without any unwarranted interference by the public in matters with which the public is not necessarily concerned".

Under the Indian Constitution the Right to Privacy is not an expressed Fundamental Right but over the years the courts have interpreted Article 21 of the constitution and has widen the scope of the Article, which today's includes Right to Privacy. Thus Privacy is considered as one of the Fundamental Right of the Citizen.

Article 21 of the Constitution reads as under

"No person shall be deprived of his life or personal liberty except according to procedure established by law"

The courts have interpreted the word "life" in the Article includes all those aspects that makes a person life meaningful, worth living and complete. Though the Indian Constitution in Part III does not describes or deals with Right to Privacy expressly, the international treaties to which India is a signatory have a clear mandate and have expressed that Privacy to be one of the right which a person possess. One such international deceleration is Universal Deceleration of Human Rights, 1948 (UDHR) in its Article 12 has Right to Privacy described as under

"No one shall be subjected to arbitrary interference with his privacy, family, home or correspondence nor to attack upon his honour and reputation. Everyone has the right to protection of the law against such interference or attacks."

Indian courts for the first time considered Right to Privacy in the case between M.P. Sharma Vs. Satish Chandra, District Magistrate, Delhi & Ors which was decided in the year 1954 wherein the Hon'ble Supreme Court refrained from recognizing Right to Privacy as Fundamental Right under the Indian Constitution.

Subsequently in the case of Kharak Singh vs. State of Uttar Pradesh & Ors. Decided in the year 1964, majority of the Judges opinioned that the Article 21 of the Constitution of India, does not express Right to Privacy. Thus it cannot be considered as a fundamental right. para 17 of the judgment reads as under

"17.As already pointed out, the right to privacy is not guaranteed right under our constitution and therefore the ascertain the movement of an individual which is merely a manner in which privacy is invaded is not an infringement of a fundamental right guaranteed by the Part III."

But in the minority Judgment in the case authored by Justice Subba Rao recognized that right to Privacy is an important facet of Article 21 and recognized Right to Privacy as Fundamental Right under Article 21. Post this judgment there were a lot of judicial pronouncement where in right to Privacy was recognized as a Fundamental Right one such case is the case of Maneka Gandhi.

In the Year 2017 when the case related to the AADHAR SCHEME was challenged before the Supreme the question of Right to Privacy which was in a ambiguous

ambiguous situation due to a large number of judgments recognizing and not recognizing Privacy to be fundamental right was there. Thus the Supreme Court referred the matter to a 9 judge Bench and a unanimous Judgment was passed by the bench wherein the order reads over 500 pages. In Para 821 of the judgment passed by the court on 24th August 2017 has recognized Right to Privacy as Fundamental Right and the same reads as follows:

"821. the reference is disposed off in the following terms:

- (i) the decision in M.P. Sharma to the extent that it hold that the right to privacy is not protected by the constitution stands over ruled.
- (ii) the decision in Kharak Singh to the extent that it hold that the right to privacy is not protected by the constitution stands over ruled.
- (iii) the right to privacy is protected as an intrinsic part of right to life and personal liberty under Article 21 and as part of the freedoms guaranteed under part III of the Constitution
- (iv) decision subsequent to kharak Singh which have enunciated the position in (iii) above lays down the correct position in law.

Data Privacy and Data Protection:

Data privacy is suitably defined as the appropriate use of data. As per the new notification of the government in case a company collects your data and shares the same with someone then the company is liable if the said data gets leaked.

Data Privacy and Social Media

While the very idea of social media may seem like anathema to data privacy, social media relies on motivating users to voluntarily disclose and to share information which they would have not done in reasonable care to the group of people who can access the social media. It is for this very reason that the need for data protection and privacy is becoming vital concern in this era of technology.

Recent, news on widespread hacking and compromising of security features of the user accounts across various social media platforms have raised concern and fears amongst the users. One of the major concerns today is that the internet giants, social networks, may be mining user information and selling them to third party entities to generate revenue. In fact the social network sites are becoming a source for data mining.

In conclusion, given that more than 2.5 quintillion bytes of data are consumed every day in India, the risk of breaches in data privacy is higher than ever before and just as significant. We have even come across the news of the AADHAR data being leaked and even to the extent that the data is accessible in US is a great concern, which needs to be addressed. It is becoming more and more necessary that the government treats this matter with as vital and cautiously as the Supreme Court has done and takes active legislative steps to protect the privacy and data of its citizens.

Get inspired...

Tolerance will win

One day the Buddha was giving a lecture to all the monks at Jeta Grove, Sravasti. He said that long ago the Heavenly God Indra and his host of devas waged a battle against the Asuras. One day Indra said to the King of the Asuras, "Today let us not count the victor by the amount of bloodshed. Why don't we decide the winner by holding a debate?" In response, the King of the Asuras said, "Certainly, but who will be the judge?" Indra said, "Of the devas and of the Asuras there are beings of great wisdom and eloquence. Let us have them decide who should be victorious." Then the King of the Asuras replied, "You may speak first." Instead of speaking first, however, the Heavenly King humbly said, "I could speak first, but as you are the previous king of the firmament, you should have precedence. Please speak first."

The King of the Asuras said, "A foolish person puts up with insults because of fear, and yet prides himself in believing his tolerance makes him superior to the aggressor." Indra rejoined, "Even though a foolish person puts up with insults because of fear, being tolerant actually brings us the greatest benefits. The virtue of tolerance outweighs all the fame and fortune in the world."

The King of the Asuras then said, "Lacking wisdom, foolish people need to be forced to do right. They are just like lazy cows that need to be prodded along by the horns of more vigorous cows breathing down their necks from behind. Hence, the best way to control the foolish is by whips and spurs." The Heavenly King countered, "I think to control the foolish, forbearance is the best way. When confronted by an agitated person, if one can wait in peace and silence, their fury will die down naturally. A person without hatred or vexations is a saint or the disciple of a saint. This is the kind of person that we should draw close to. A person whose mind is loaded with great anger and therefore gets angry easily will encounter obstacles as high as a mountain. On the other hand, if one can control one's anger as soon as it arises, like taming a wild horse with a harness, then one will have done a good deed."

The devas and asuras who acted as judges for the debate thought that the arguments of King of the Asuras were based on the use of conflict and force, whereas Indra advocated putting arguments and competitions to rest with a mind free of anger and malice. In consequence, all of the judges awarded Indra the victory.

The Buddha told the monks, "Indra is freest of care in the heavens because he always practices tolerance and also praises the ways of tolerance. Likewise, if you can practice and praise tolerance, then you are truly leaving the home life." After they heard the Buddha's talk, all of the monks felt blessed and pledged to abide by the Buddha's teachings.

Enormous : google

ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸಪ್ಪ

ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ತಲೆಮಾರುಗಳು ತಮ್ಮ ಸೇವೆಯನ್ನು ನೀಡಿವೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸಪ್ಪವರು 50ನೆಯ ದಶಕದಿಂದ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಿಳಾ ವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಲಲಿತ ಕಲಾವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವರ ಸೇವೆಯನ್ನು ಇಂದೂ ನೆನೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಸಮೂಹ ಸಂಗೀತದಲ್ಲಿ ಪಿಟೀಲುವಾದನ, ಅಂತೆಯೇ ಪಾಕಶಾಸ್ತ್ರ ಪೈಪೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಹೆಸರು ಮಾಡಿದರು. ತುಂಬಾ ಸೌಮ್ಯಸ್ವಭಾವ. ಯಾರನ್ನೂ ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಂಡವರೇ ಅಲ್ಲ. AIWC ಯ ಮಹಿಳಾಮಂಡಲದಲ್ಲೂ ಅನೇಕ ಕಾಲ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದನ್ನು, ಇಂದೂ ಅಲ್ಲಿಯ ಸದಸ್ಯರು ನೆನೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ತಂಗಿ ರತ್ನಾ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರೊಡನೆ, ಶ್ರೀಮತಿ ಭವಾನಿ ಸುಂದರರಾಜ್ ರವರು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ Fashion show ಗೆ ಹಿಂಬದಿಯ ನೆರವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದರು.

ತಾವಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ತಮ್ಮ ಇಡೀ ಸಂಸಾರವನ್ನು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿದರು. ಇವರ ಮಗ ಶ್ರೀ ನಾಗೇಶ್ ಬೆಳವಾಡಿ, ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಅನೇಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಲ್ಲದೇ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಅನೇಕ ವರ್ಷ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸೊಸೆ ವಿಜಯ, ಮೊಮ್ಮಗಳು ನೇಹಾ ಎಲ್ಲರೂ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ನಿನ ಕಲಾವಿಭಾಗ ಹಾಗೂ ಮಹಿಳಾವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸತತ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಜಯನಗರದಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸಪ್ಪನವರು ಮಗ, ಸೊಸೆಯೊಡನೆ ಇದ್ದಾರೆ.

“ನಿಮಗೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಕಂಡರೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ?” ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ “ನಮ್ಮ ಜನ, ನಮ್ಮ ಮಾತು, ನಮ್ಮ ಆಚಾರ, ಎಲ್ಲಾ ಅಲ್ಲಿ ಸಿಗುತ್ತಾರೆ. ಮುಂಬಯಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮನೆ ಎಂದರೆ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ತಾನೆ!” ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀದಾಸಪ್ಪನವರು, ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋದಾಗಲೆಲ್ಲಾ “ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಲ್ಲಾ, ನೇಸರು ಓದಿದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದರು.

ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಆಯುರಾರೋಗ್ಯವನ್ನಿತ್ತು ಅವರು ನಮ್ಮಗಳಿಗೆ ಆಶೀರ್ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೋರಿಕೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು - ಸದಸ್ಯರು

ಹಸ್ತಕಲಾ ಪ್ರವೀಣೆ - ಜಯಾ

ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾನಗರದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಾಲೇಜು ಬಿಟ್ಟರೆ ರಾಯ್ಕರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ದಷ್ಟು ಯಾವ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ದೊಡ್ಡದು ಆಗಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಯ್ಕರ್ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಇದು ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ಇವರು ಮಾಲಕರು. ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ಮತ್ತು ಸಾವಿತ್ರಿಬಾಯಿ ಇವರು ಜಯಾ- ರೇವಣಕರ್ ಇವರ ತಂದೆ ತಾಯಂದಿರು. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಬಹಳೇ ಹೆಸರು ಇದ್ದು ಎಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು.

ರಾಯ್ಕರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂರಾ ಹತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ಇವರು ತಮ್ಮ ಹೋಟೆಲ್ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದಲ್ಲದೆ P.C.J College, ನ ಕ್ಯಾಂಟೀನ್ ಕೂಡ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ರಾಯ್ಕರ ಬಿಲ್ಡಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಕೊಡುಗೆ ಆಗಿತ್ತು. ಯಾಕೆಂದರೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಯಲಿಕ್ಕೆ ಮತ್ತೆ ಯಾವ ರೂಮಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ Karnataka Medical College, Engineering College, Science College, Arts and Commerce College ಈ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯುತ್ತಿದ್ದರು.

ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ಇವರು ಮೆಡಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜ್ ಡೀನ, ಪ್ರಿನ್ಸಿಪಾಲ, ಪ್ರೊಫೆಸರ್, ಇವರೆಲ್ಲರ ಪ್ರೀತಿಗೆ ಪಾತ್ರರಾಗಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಆದರದಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಯಾ ರೇವಣಕರ್ ಇವರು ತಂದೆ ಮನೆಯಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ದೊಡ್ಡ ಗಣಪತಿ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಜಯಾ ಇವರು ಗಣಪತಿ ಮುಂದೆ ಪೇಪರ್ ಹೂವು, Cotton ಗೊಂಬೆ, ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸೊಗಸಾಗಿ ಗಣಪತಿಯ ಚಂದಸ್ಸು ಬಿಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಜಯಾ ರೇವಣಕರ್ ಇವರು ವೆಂಕಟೇಶ ನಿವಾಸ ಭಾವುದಾಜಿ ರೋಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಾಗಿನಿಂದ ಅಂದರೆ 1976 ರ ಮುಂಬಯಿ ಕನ್ನಡ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಗಣಪತಿ ಎದುರಿಗೆ ಗಣೇಶ ಚವರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ

ವರ್ಷ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಬಣ್ಣ ಬಣ್ಣದ ರಂಗೋಲಿಯಿಂದ ಗಣಪತಿ ಮುಂದೆ ಅಲಂಕಾರದಿಂದ ಚಮಕಿಸುತ್ತಿತ್ತು. ಅದಲ್ಲದೆ ಪೇಪರ್ ಹೂವಿನ ಗೊಂಚಲು ಹೂವಿನ ಸಸಿ ತರಹ ಮಾಡಿ ಕುಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿತ್ತು.

ಜಯಾ ರೇವಣಕರ್ ಇವರು ಮೈಸೂರ ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ತರ್ಪಿ ಷಣ್ಮುಖಾನಂದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ, ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ 1st prize ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಷಣ್ಮುಖಾನಂದ ಹಾಲಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿ ಪ್ರತಿ ಸಲ 1st prize ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ Karnataka Sanghaದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ 1st prize ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಲ Mysore Association ದಲ್ಲಿ ರಂಗೋಲಿ ಕಾಂಪಿಟೇಷನದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. Mysore Association ದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷ ಗಣಪತಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಪೇಂಟ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನೆಹರು ಪ್ಲಾನಿಟೋನಿಯರಮ್‌ದಲ್ಲಿ Mysore Association programme ಇದ್ದಾಗ ದೊಡ್ಡ ಸಮಯದ ಬದಿಗೆ ಹೂವಿನ ರಂಗೋಲಿ ಹಾಕಿದ್ದು ಇರುತ್ತದೆ.

ಜಯಾ ರೇವಣಕರ್ ತಂದೆ ರತ್ನಾಕರ್ ರಾಯ್ಕರ್ ಇವರು Chief Minister of Karnataka ಬೊಮ್ಮಯ್ಯ ಇವರು ಆತ್ಮೀಯ ಪ್ರೀತಿಯ ಗೆಳೆಯರು. ಅದೇ ರೀತಿ Chief Minister ಅರಸರ cabinet ನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಜಲಗಿಯವರು ರತ್ನಾಕರ ರಾಯ್ಕರ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಲಿತಿದ್ದರು. ಕಾಜಲಗಿ ಇವರ ಪೇಪರ್‌ನಲ್ಲಿ ಠಿಡಿಠಿಟಿಟಿಟಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಸ್ವತಃ ಧಾರವಾಡ vanavar city ರತ್ನಾಕರ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಹೋಗಿ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಪೇಪರ್ ತೆಗೆಸಿ ಕಾಜಲಗಿಯವರು ಪಾಸು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣರಾದರು.

ಮೈಸೂರು ಅಸೋಸಿಯೇಷನ್ ಮುಂಬೈ

ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯೋತ್ಸವ

ಮತ್ತು

ಕನಕದಾಸ ಜಯಂತಿ

ಭಾನುವಾರ 19, ನವೆಂಬರ್ 2017 ರಂದು

ಸಂಜೆ 4.30 ಕ್ಕೆ

ಕನಕ ಜಯಂತಿ

ಕನಕದಾಸರ ಪದಗಳು - ಯುವ ವೃಂದದಿಂದ

ಸಮೂಹ ಚರ್ಚೆ

ವಿಷಯ : ತಲೆಮಾರುಗಳ ನಡುವಿನ ತೊಡಕು (Generation Gap)

ನಿರ್ವಹಣೆ : ನಾರಾಯಣ ನವಿಲೇಕರ್

ಕನ್ನಡ ನಾಡ ರೀತೆಗಳು : ಯುವ ವೃಂದದಿಂದ

ಗುರುತಿಸಿ : "ಕನ್ನಡ ನಾಡು-ನುಡಿ" ಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಮೂಹ ಪಂದ್ಯ

ಕನಕದಾಸರು : ಒಂದು ಚಿತ್ರ ಪ್ರದರ್ಶನ

Followed by Contributory Dinner

You are requested to register your names with the office

on or before

17th November 2017, for

Dinner and participation in the Games.